



GENERATIONSSKIFTE AF EJENDOMSSELSKABER

Jeppe Braarup Jensen – 20220769

Jeppe Emil Mølvadgaard – 20220766

Vejleder: Anders Larsen

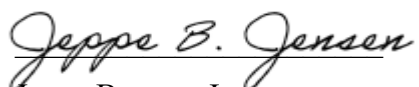
Antal anslag: 198.837

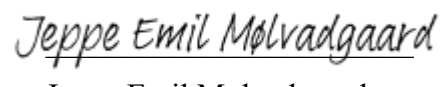
Aalborg Universitet

Cand.merc.aud - Speciale

1 Titelblad

Uddannelsessted	Aalborg Universitet
Studie	Cand.merc.aud
Semester	7. semester (efterår 2025)
Opgave	Kandidatspeciale
Emne	Skatteret
Vejleder	Anders Larsen
Titel	Generationsskifte af ejendomsselskaber
Afleveringsdato	5. januar 2026
Normalsider	82,85 sider af 2.400 anslag
Antal anslag	198.837


Jeppe Braarup Jensen


Jeppe Emil Mølvadgaard

Indholdsfortegnelse

1	Titelblad.....	1
	Forkortelser.....	5
2	Abstract.....	6
3	Indledning.....	8
3.1	Problembaggrund.....	8
3.2	Problemstilling.....	9
3.3	Problemformulering.....	9
3.4	Afgrænsning.....	9
3.5	Metode.....	11
3.6	Struktur.....	12
4	Lov nr. 369 af 09-04-2025.....	14
4.1	Retskrav på skematisk værdiansættelse ved overdragelse af erhvervsvirksomhed.....	14
4.2	Lempelse af bo- og gaveafgiften ved overdragelse af erhvervsvirksomhed.....	14
4.3	Overdragelse af ejendomsvirksomheder med succession.....	15
5	Generationsskifte generelt.....	16
6	Succession.....	18
6.1	Familieoverdragelse.....	20
6.2	Overdragelse til nære medarbejder.....	20
6.3	Overdragelse til erhvervsdrivende fonde.....	20
6.4	Successionsprincippet ved skattefri omstrukturering.....	21
7	Pengetanksreglen.....	22
7.1	Definitionen af passiv kapitalanbringelse.....	22
7.2	Tidligere regler.....	25
7.3	Gældende regler.....	26
8	Den skematiske værdiansættelsesmetode.....	29
8.1	Tidligere modeller til værdiansættelse.....	29

8.2	Skematisk værdiansættelse efter de nye regler	30
8.3	Opfølgning på den skematiske værdiansættelse	34
9	Omstrukturering	36
9.1	Skattefri omstrukturering med tilladelse.....	38
9.2	Spaltning	41
9.3	Aktieombytning	45
9.4	Tilførsel af aktiver.....	49
10	Overdragelse til en fond.....	53
10.1	Overdragelse fra en fysisk person.....	53
10.2	Overdragelse fra et selskab	59
11	A/B Aktier.....	63
11.1	Gevinstmulighed A- og B-aktier.....	65
12	Finansiering af generationsskiftet.....	67
12.1	Finansiering af overdragelse mellem personer	67
12.2	Finansiering af overdragelse mellem selskaber	68
13	Bløde værdier ved generationsskiftet.....	69
14	Generationsskiftet	71
14.1	Baggrund og ønsker for generationsskiftet.....	71
14.2	Seniors overvejelser om overdragelsen	71
14.3	Særhensyn i generationsskiftet	71
14.4	Økonomiske overvejelser for Senior og ægtefælle.....	72
14.5	Generelle muligheder.....	72
15	Overdragelse med succession	74
15.1	Mulighed 1	74
15.2	Mulighed 2.....	81
16	Overdragelse mellem selskaber	85
16.1	Aktieombytning	85

16.2	Planlægning af generationsskiftet og overvejelser	86
16.3	Gennemførsel af generationsskiftet	88
16.4	Finansiering af generationsskiftet	89
16.5	Opfølgning på overdragelse mellem selskaber	91
17	Vurdering	92
17.1	Pengetanksreglen	92
17.2	Skematisk værdiansættelse	92
17.3	Fondsløsninger	93
17.4	Finansiering	94
17.5	Bløde værdier	94
17.6	Case-analyse	95
17.7	Opsummering af vurdering	96
18	Konklusion	97
19	Litteraturfortegnelse	99
19.1	Bøger	99
19.2	Artikler og tidsskrifter	99
19.3	Afgørelser	100
19.4	Lovgivning	101
19.5	Øvrige kilder	103

Forkortelser

ABL	Aktieavancebeskatningsloven
BAL	Boafgiftsloven
DBSL	Dødsboskatteloven
EVL	Ejendomsvurderingsloven
FBL	Fondsbeskatningsloven
FUSL	Fusionsskatteloven
KSL	Kildeskatteloven
LL	Ligningsloven
SLL	Selskabsloven
VSL	Virksomhedsskatteloven

2 Abstract

The following master thesis examines how a family-owned business can organize and structure a generational transition. The thesis is focused on businesses whose core activity is property leasing as this area has been most affected by the recent change in the legislation.

The thesis applies a legal-dogmatic approach combined with a fictitious case to illustrate implications.

In Denmark, there are more than 400.000 active companies, of which around 80 pct. are either family-owned or owner-managed. This means that a lot of companies in Denmark faces a generational transition within the near future and therefore the recent change in the legislation will potentially have a positive impact on a significant number of companies.

The recent change in the legislation with law nr. 369 from 4th of April 2025 has improved the possibilities for an easier generational transition in companies focusing on property leasing. The main changes include a reduced inheritance tax, a schematic valuation model, and access to succession for actively managed real estate companies.

This master thesis includes a fictitious case regarding a real estate company owned by Senior. Senior has two children who are intended to have different levels of influence on the company that needs to transition, but both need an economic benefit from the company. The thesis also examines what happens when a part of the business is transferred to a foundation that acquires the majority of the voting rights within the company.

The change in the legislation opens for a more simplified generational transition however, the legislation is relatively new and although the changes mark a step forward in easing up the complexity within a generational transition. We still need to see how the legislation is applied in practice and especially how the assessment of whether a business, with the core activity of property leasing, is considered a passive capital invest or an active capital investment is carried out.

The result of the analysis shows that although the legislative changes simplify the process and reduce financial barriers by aligning companies that focus on property leasing with other companies, the work that needs to be completed prior to the transition is still significant as a generational transition is not just a ready-made-solution and every plan is individually tailored to meet the demands of the company, the current generation and the next generation. Therefore, the business structure might not be applicable for the next generation, and a restructuring of

the business structure might be necessary. Restructuring might also be used to reduce the liquidity demand a generational transition might have.

The analysis concludes that succession combined with a transfer to a business foundation is the most advantageous model for the generational transition within Seniors company. It is not a generalized solution as all generational transitions needs a tailored solution.

3 Indledning

3.1 Problembaggrund

Dansk Industri foretog i 2023 en undersøgelse blandt næsten 8.000 virksomheder, som viste, at mere end 80 pct. af virksomhederne i Danmark enten er ejerledede eller familieejede.¹ Det betyder, at otte ud af ti virksomheder potentielt står over for et kommende generationsskifte og med over 400.000 aktive virksomheder i Danmark², er der mange virksomheder, som står over for et generationsskifte i fremtiden.

Et generationsskifte er en kompleks proces, som ofte kræver tilpasning af selskabsstrukturen. Tilpasningen er blot ét af mange trin i planlægningen og tilrettelæggelsen af et generationskifte, og processen kan gennemføres på flere måder. F.eks. ved familieoverdragelse, salg til medarbejdere, salg til eksterne, overdragelse til fonde osv. Generationsskiftet skal tilrettelægges og tilpasses til det individuelle behov og valget af metode har stor økonomisk betydning for både overdrageren og erhververen.

Den 08. april 2025 vedtog folketetinget lovforslag L 123, lov nr. 369 af 09-04-2025.³ Loven har til formål at lempeliggøre reglerne inden for generationsskifte, herunder særligt familieoverdragelser og overdragelser af ejendomsvirksomheder. Det vedtagne lovforslag sikrede en nedsættelse af bo- og gaveafgiften fra 15 pct. til 10 pct. ved overdragelse af erhvervsvirksomheder som arv eller gave til den nære familie. Derudover blev der indført et retskrav på brugen af den skematiske værdiansættelsesmetode i forbindelse med opgørelsen af bo- og gaveafgiften ved generationsskifte af en erhvervsvirksomhed. Endeligt blev det vedtaget, at aktive ejendomsvirksomheder, på lige fod med andre aktive erhvervsvirksomheder, skal kunne overdrages med succession.⁴ Det sidste er en lempelse af den såkaldte ”pengetanksregel”. Lempelsen af pengetanksreglen medførte, at virksomheder, hvis primære beskæftigelse er udlejning af fast ejendom, ikke længere anses for at være passiv kapitalanbringelse, jf. ABL § 34 stk. 1, nr. 3:

”... Aktiv udlejningsvirksomhed med fast ejendom, jf. stk. 7... anses i denne forbindelse ikke som passiv kapitalanbringelse”.

¹ Fernstrøm, Andreas (2023), Ejerledede og familieejede virksomheder holder gang i lokalsamfundet

² Danmarks Statistik (2023), Firmaer og koncerner

³ LFF 123 23. januar 2025, vedtaget af folketetinget ved 3. behandling den 8. april 2025

⁴ LFF 123 23. januar 2025, jf. almindelige bemærkninger, indledning

Lempelsen blev modtaget positivt af EjendomDanmark, en brancheorganisation i ejendomsbranchen, der repræsenterer ejere, udlejere og administratorer af fast ejendom i Danmark.⁵ Dette skyldes, at lempelsen sidestiller de familieejede ejendomsvirksomheder med de øvrige familieejede virksomheder i Danmark i forbindelse med generationsskifte.⁶

Virksomheder med branchekoden for ejendomshandel og udlejning udgør 7,79 pct. af de aktive virksomheder i Danmark⁷, hvilket indikerer, at lov nr. 369 af 09-04-2025 potentielt kan have en signifikant effekt på en stor del af branchen.

Ændringerne har skabt nye muligheder, men også nye udfordringer for ejendomsselskaber. Det rejser spørgsmål om, hvordan lovændringen påvirker planlægningen og tilrettelæggelsen af et generationsskifte, og hvilke økonomiske konsekvenser det kan have for de involverede parter.

3.2 Problemstilling

Generationsskifte i ejendomsselskaber er en kompleks proces, der involverer både skattemæssige, økonomiske og strukturelle hensyn. Lempelsen af pengetanksreglen og den reducerede bo- og gaveafgift skaber nye muligheder for generationsskifte af ejendomsselskaber, men rejser også spørgsmål om, hvordan disse ændringer påvirker planlægningen og tilrettelæggelsen af et generationsskifte. Der er derfor nødvendigt at fastslå, hvordan lovændringen påvirker mulighederne for at gennemføre et generationsskifte i ejendomsselskaber, samt hvilke faktorer der er afgørende for en hensigtsmæssig planlægning og tilrettelæggelse af processen.

3.3 Problemformulering

Ovenstående problemstilling har udmøntet sig i følgende hovedspørgsmål:

Hvorledes kan et generationsskifte af et ejendomsselskab planlægges og tilrettelægges og hvilke økonomiske konsekvenser kan det have for henholdsvis overdrageren og erhververen?

3.4 Afgrænsning

Specialet har til formål at afdække tilrettelæggelsen af et generationsskifte med hovedfokus på ejendomsselskaber. De overdragelser, der analyseres, omfatter overdragelse af aktier enten fra person til person eller fra selskab til selskab. Specialet behandler således udelukkende generationsskifte af virksomheder i selskabsform og afgrænser sig fra generationsskifte af personligt

⁵ Ejendom Danmark, Om Ejendom Danmark

⁶ Green, Mathias (2025), Lempelse af pengetanksreglen markerer en stor sejr for ejendomsbranchen

⁷ Danmarks Statistik (2023), Firmaer og koncerner

ejede virksomheder samt landbrugsejendomme, idet disse er underlagt særskilt regulering og ikke er omfattet af specialets fokus.

Specialet tager udgangspunkt i en fiktiv case om et dansk ejendomsselskab, der står over for et kommende generationsskifte. Casen anvendes som et fiktivt eksempel på nogle af de muligheder, et ejendomsselskab har for at gennemføre et generationsskifte. Casen er udarbejdet på baggrund af den gennemgåede teori, gældende ret og de strukturelle muligheder, der analyseres i specialet. Casen er ikke udtryk for en udtømmende gennemgang af samtlige tænkelige generationsskiftemodeller, idet generationsskifter i praksis altid tilpasses de konkrete forhold og de involverede parter individuelle behov.

Specialet fokuserer alene på aktieombytning, tilførsel af aktiver og spaltning i forbindelse med omstruktureringer, da disse omstrukturingsformer er de hyppigst anvendte i forbindelse med generationsskifte. Både skattepligtige og skattefrie omstruktureringer behandles, men hovedvægten lægges på de skattefrie omstruktureringer, herunder både med og uden tilladelse.

Specialets hovedfokus er ejendomsselskaber og de særlige vilkår, der gælder for disse, herunder betydningen af de nyligt indførte regler i lov nr. 369 af 09-04-2025. Gennemgangen af lovændringen afgrænses til de bestemmelser, der er relevante for ejendomsselskaber, herunder særligt ændringen af pengetanksreglen, værdiansættelsesmetoden og adgangen til succession.

Specialet fokuserer udelukkende på generationsskifte i levende live og behandler ikke reglerne i dødsboskatteloven.

Der behandles ligeledes generationsskifter, hvor erhvervsdrivende fonde modtager en andel af et selskab, herunder de skattemæssige og strukturelle muligheder og betingelser, der knytter sig hertil. Specialet afgrænser sig dog fra en selvstændig og detaljeret gennemgang af fondsbeskatningsloven og loven om erhvervsdrivende fonde, medmindre disse er direkte relevante for analysen.

Endelig tager specialet alene udgangspunkt i generationsskifter, hvor alle involverede parter er fuldt skattepligtige og bosiddende i Danmark, og grænseoverskridende forhold behandles derfor ikke.

3.5 Metode

Metodeafsnittet redegør for den fremgangsmåde, hvorved specialets problemformulering besvares.

Specialet tager udgangspunkt i den retsdogmatiske metode med afsæt i retspositivismen. Formålet er at analysere og fortolke gældende ret (*de lege lata*) inden for generationsskifte. Analysen baseres på relevant lovgivning inden for den fastlagte afgrænsning, herunder lovbestemmelser, forarbejder til lovene, gældende retspraksis samt anden relevant juridisk litteratur.

Den retsdogmatiske metode har til formål at fastslå, hvad gældende ret er, og ikke hvordan gældende ret bør være.⁸ Specialet vil derfor ikke behandle overvejelser om retstilstandens ønskværdighed eller fremtidige regulering (*de lege ferenda*), men udelukkende tage udgangspunkt i, hvad gældende ret er.⁹

Retspositivismen udgør det videnskabsteoretiske fundament for den retsdogmatiske metode og indebærer en objektiv tilgang til retten. Der lægges vægt på, hvad lovgivningen fastsætter, og hvad den ikke regulerer. Subjektive vurderinger tillægges ikke betydning, idet de ikke kan efterprøves, verificeres eller falsificeres. Det er således uden betydning, om den gældende ret kan anses for retfærdig eller uretfærdig.¹⁰

I modsætning til hermeneutikken tillægger retspositivismen den lovgivende og dømmende magt, monopol på at fastlægge, hvad gældende ret er. Dette skyldes, at det alene er disse institutioner, der kan vedtage og anvende lovhjemler. Opkrævning af skatter, kræver bl.a. lovhjemmel.¹¹ Hermeneutikken åbner i højere grad op for legitimering af indgreb og opkrævninger på baggrund af andre fortolkningsbidrag end dem, der udspringer direkte af den lovgivende og dømmende magt.¹²

Ud over den retsdogmatiske metode anvendes en fiktiv case til at illustrere de juridiske og skattemæssige problemstillinger. Casen anvendes til at gennemgå forskellige metoder for at kunne gennemføre et generationsskifte af et ejendomsselskab og til at belyse, hvordan de enkelte metoder påvirker resultatet af et generationsskifte.

⁸ Hansen, L, Werlauff, E (2016), Den juridiske metode – en introduktion (2. udgave) - side 247

⁹ Hansen, L, Werlauff, E (2016), Den juridiske metode – en introduktion (2. udgave) - side 247

¹⁰ Hansen, L, Werlauff, E (2016), Den juridiske metode – en introduktion (2. udgave) – side 20

¹¹ Grundloven, jf. § 43

¹² Hansen, L, Werlauff, E (2016), Den juridiske metode – en introduktion (2. udgave) – side 21-22

Kombinationen af den retsdogmatiske metode og den fiktive case medfører, at specialet både belyser gældende ret og dens anvendelsesområde samt illustrere, hvordan reglerne anvendes, herunder beregning af de økonomiske konsekvenser ved de anvendte metoder. På denne måde, tydeliggøres de konsekvenser, muligheder og udfordringer, som et generationsskifte kan medføre.

3.5.1 Kildekritik

Specialet baseres udelukkende på teoretiske kilder og et fiktivt opstillet eksempel. Analysen anvender både primære og sekundære kilder.

Primære kilder består af retskilder herunder love, bekendtgørelser, direktiver, lovforarbejder samt afgørelser og domme fra hhv. Danmark og EU. Disse kilder anses for at have høj troværdighed, idet den retsdogmatiske metode tillægger retskilderne monopol på at fastlægge og fortolke gældende ret.

Sekundære kilder omfatter bl.a. juridiske lærebøger, faglitteratur og artikler fra rådgivningsvirksomheder. Lærebøger og faglitteratur vurderes som relevante og troværdige til at supplere analysen, men de kan ikke stå alene, da de bygger på fortolkning af primære kilder. Artikler og nyhedsbreve fra rådgivningsvirksomheder kan være præget af kommercielle interesser og anvendes derfor kritisk.

Endelig bemærkes det, at lov nr. 369 af 09-04-2025 er relativt ny, hvilket medfører begrænset rets- og administrativ praksis.

3.6 Struktur

Nedenfor præsenteres en kort gennemgang af specialets indhold, herunder hvordan specialet er struktureret.

I specialets første kapitler redegøres der for specialets videnskabsteoretiske ståsted og metode, herunder valg af primære og sekundære datakilder. Specialet udarbejdes med udgangspunkt i retspositivismen og den retsdogmatiske metode anvendes som grundlag for den gennemførte analyse.

I de efterfølgende kapitler behandles de centrale emner inden for generationsskifte, herunder værdiansættelse, bo- og gaveafgift, succession, samt nye lovændringer inden for emnet. Omstruktureringsmuligheder analyseres ligeledes i disse kapitler. For hvert emne gennemgås gældende ret, relevant lovgivning, retspraksis og administrative afgørelser. Der suppleres med faglitteratur og øvrige relevante sekundære kilder.

Herefter præsenteres specialets fiktive case, som illustrerer, hvordan de teoretiske problemstillinger kan udspille sig i praksis.

Specialet afrundes med en diskussion af de muligheder og udfordringer, der følger af lov nr. 369 af 09-04-2025, samt en vurdering af generationsskiftemodellerne i casen.

Strukturen sikrer, at læseren får en teoretisk gennemgang af de væsentligste problemstillinger. Læseren får derudover eksempler på forskellige tilrettelæggelser af et generationsskifte i et ejendomsselskab i praksis, der belyser forskellige vinkler af et generationsskifte.

4 Lov nr. 369 af 09-04-2025

Den 27. juni 2024 indgik regeringen bestående af Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne sammen med Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Radikale Venstre og Dansk Folkeparti, en aftale om at forbedre forholdene for dansk erhvervsliv.

Aftaleteksten fra den 27. juni 2024 indeholder to hovedpunkter:

1. Det skal være attraktivt at investere i forskning og udvikling.
2. Skabe bedre muligheder for at drive familieejet virksomhed.

Punkt to i aftaleteksten indeholder tre afsnit og er særligt relevant for familieejede erhvervsvirksomheder, der står over for et kommende generationsskifte:

1. Retskrav på skematisk værdiansættelse ved overdragelse af erhvervsvirksomhed.
2. Lempelse af bo- og gaveafgift ved overdragelse af erhvervsvirksomhed.
3. Overdragelse af ejendomsvirksomheder med succession.

4.1 Retskrav på skematisk værdiansættelse ved overdragelse af erhvervsvirksomhed

Den skematiske værdiansættelse tager udgangspunkt i de tidligere vejledninger i aktie- og goodwillcirkulærerne. Den skematiske værdiansættelse skal kunne anvendes ved beregning af bo- og gaveafgiften i forbindelse med generationsskifte og dermed overdragelse af ejerandelene i en erhvervsvirksomhed.¹³

For gennemgang af den skematiske værdiansættelsesmetode henvises der til særskilt afsnit .

4.2 Lempelse af bo- og gaveafgiften ved overdragelse af erhvervsvirksomhed

Punkt to omhandler en lempelse af bo- og gaveafgiften ved overdragelsen af en erhvervsvirksomhed med succession. Konkret blev aftalepartierne enige om at nedsætte bo- og gaveafgiften fra 15 pct. til 10 pct., når overdragelse af en erhvervsvirksomhed sker i forbindelse med arv eller som gave som led i et generationsskifte. Det er et krav, at overdragelsen sker til den nære familie, og nedsættelsen af bo- og gaveafgiften, har virkning fra 1. oktober 2024 for erhvervsvirksomheder overdraget ved gave eller arv efter denne dato.¹⁴

Det fremgår af aftaleteksten, at der er krav om, at overdrageren skal have ejet erhvervsvirksomheden, der overdrages i minimum et år inden overdragelsen og, at erhververen skal eje erhvervsvirksomheden i minimum tre år efter overdragelsen. Dette krav skulle indføres for at

¹³ Skatteministeriet (2024), Aftale om et stærkere erhvervsliv - side 2

¹⁴ Skatteministeriet (2024), Aftale om et stærkere erhvervsliv - side 2

undgå en kortvarig omlægning af en passiv virksomhed til en erhvervsvirksomhed, da det udelukkende er overdragelse af aktive erhvervsvirksomheder, som er omfattet af bo- og gaveafgiftsnedsættelsen.¹⁵

4.3 Overdragelse af ejendomsvirksomheder med succession

Det tredje punkt er det, der vurderes at have størst indflydelse på ejendomsselskaber. Hidtil har ejendomsselskaber været omfattet af reglerne om passiv kapitalanbringelse, hvilket betød, at en overdragelse af et ejendomsselskab ikke kunne ske med succession (den såkaldte pengebanksregel). Pengetanksreglen er gennemgået særskilt i afsnit 7, hvortil der henvises for yderligere uddybning.

Af aftaleteksten fremgår det, at en virksomhed hvis aktivitet er udlejning af fast ejendom, ikke længere skal anses for at være passiv kapitalanbringelse, i henhold til reglerne om overdragelse med succession. Fremadrettet, vil virksomheder med udlejning af fast ejendom under visse betingelser, blive anset for at være en aktiv erhvervsvirksomhed, der vil kunne anvende reglerne for succession i forbindelse med et generationsskifte. Udlejningsvirksomheder ønskedes sidestillet med øvrige brancher i forbindelse med et generationsskifte.¹⁶

For at en erhvervsvirksomhed, med udlejning af fast ejendom ikke skal anses for at være passiv kapitalanbringelse, er der indsat en række krav, der skal opfyldes. Der er bl.a. krav om, at driften og de væsentlige økonomiske beslutninger ikke varetages af en uafhængig tredje-
mand.¹⁷

Såfremt de indførte krav overholdes, vil erhvervsvirksomheder med udlejning af fast ejendom fra vedtagelse af lov nr. 369 af 09-04-2025 kunne overdrages med succession.

En gennemgang af reglerne vedrørende overdragelse med succession er gennemgået i afsnit 6, hvortil der henvises.

¹⁵ Skatteministeriet (2024), Aftale om et stærkere erhvervsliv - side 2

¹⁶ Skatteministeriet (2024), Aftale om et stærkere erhvervsliv - side 3

¹⁷ Skatteministeriet (2024), Aftale om et stærkere erhvervsliv - side 3

5 Generationsskifte generelt

Generationsskifte betegner den proces, hvor ejerskab og eventuelt ledelse af en virksomhed overdrages fra den nuværende generation til den næste. Denne proces er ofte kompleks, da den involverer mange juridiske og økonomiske beslutninger og overvejelser. Generationsskifte i en ejerledet virksomhed kan samtidig også frembringe familiemæssige udfordringer mellem den nuværende og den efterfølgende generation, herunder også interne stridigheder imellem den efterfølgende generation som følge af forskellige ønsker til fremtiden.¹⁸

Det ideelle generationsskifte kan være næsten umuligt at opnå, men med god og rettidig planlægning kan der opnås fornuftige resultater. Planlægning kan være nøglen til det optimale generationsskifte, ifølge erhvervsrådgivere.¹⁹

De juridiske og skattemæssige rammer spiller en væsentlig rolle i et generationsskifte, hvilket understreger vigtigheden af planlægning. Selv om en erhvervsvirksomhed drives i en selskabsform, hvilket øger antallet af mulige dispositioner og giver mere fleksibilitet, er der alligevel nogle hensigtsmæssige ændringer, der kan foretages forud for et generationsskifte. Eksempler herpå er "slankning" af selskabet gennem salg af ikke-kerneaktiver eller udlodning af overskydende kapital, spaltning af dele af selskabet for at forenkle strukturen samt etablering af et holdingselskab via aktieombytning. Sådanne dispositioner kan give bedre fleksibilitet ved overdragelsen og samtidig reducere de skattemæssige konsekvenser.²⁰

Succession kan reducere de skattemæssige konsekvenser i forbindelse med overdragelsen, hvilket gør det økonomisk fordelagtigt for næste generation at videreføre virksomheden.

Advokat Peter Tærø Nielsen påpeger, at særligt finansiering af et generationsskifte er en større udfordring end tidligere som følge af, at virksomhederne er større og mere værd, hvilket gør, at ekstern finansiering ofte er nødvendigt.²¹ Særligt ved overdragelse uden for familien til en nglemedarbejder, som tidligere har været lønmodtager, kan finansiering være en udfordring, når virksomheden skal sælges på markedsvilkår.²²

Et generationsskifte bør ikke betragtes som en enkeltstående begivenhed, men som en flerårig strategisk proces, der skal sikre virksomhedens mangeårige eksistens. Fejlagtig planlægning

¹⁸

Melchior, Ebbe, Madsen, Dorte Borup, Grant Thornton Danmark (2012), Generationsskifte – side 4

¹⁹ Melchior, Ebbe, Madsen, Dorte Borup, Grant Thornton Danmark (2012), Generationsskifte – side 5

²⁰ Melchior, Ebbe, Madsen, Dorte Borup, Grant Thornton Danmark (2012), Generationsskifte – side 5

²¹ Møller, J, Tærø Nielsen, P, Bjørn, Ole (1999), Generationsskifte: Revision, Skat og Finansiering – side 23

²² Møller, J, Tærø Nielsen, P, Bjørn, Ole (1999), Generationsskifte: Revision, Skat og Finansiering – side 23

eller utilstrækkelige overvejelser af økonomiske eller skattemæssige konsekvenser kan forhindre overdragelsen og resultere i, at virksomheden må overgå til en uafhængig tredjepart uden om successionsrækkefølgen.²³

²³ Møller, J, Tærø Nielsen, P, Bjørn, Ole (1999), Generationsskifte: Revision, Skat og Finansiering – side 23

6 Succession

Succession er et centralt emne i generationsskifte, som gør det muligt at overdrage en erhvervs-virksomhed til næste generation uden, at det udløser betaling af den avancebeskatning der fremkommer ved overdragelsen. Erhververen indtræder, ved succession, i overdragerens skattemæssige stilling og overtager dermed den udskudte skatteforpligtelse. Den udskudte skatteforpligtelse forfalder til betaling, hvis de erhvervede aktier på et senere tidspunkt afstås til en tredjemand udenfor successionsrækken.²⁴ Succession kan have afgørende betydning i forbindelse med generationsskifte af virksomheder, idet det kan reducere den likviditetsmæssige, barriere for at gennemføre generationsskiftet.

Reglerne for succession findes i ABL §34, stk. 2 som lyder:

”Gevinst ved overdragelsen beskattes ikke hos overdrageren. Erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige stilling ved overdragelsen. Det gælder, uanset hvornår erhververen afstår aktierne. Ved opgørelsen af erhververens gevinst eller tab ved afståelse af aktierne behandles aktierne som anskaffet for den anskaffelsessum og på det tidspunkt, som de blev anskaffet til af overdrageren.”

Succession giver dermed ikke skattefritagelse, men udskyder derimod skattebetalingen. Det er med til at lette virksomheders videreførelse ved død, såvel som i levende live.²⁵ Succession kan finde anvendelse ved overdragelse i følgende situationer:²⁶

1. mellem ægtefæller, jf. KSL §§ 25 A, 26 A og 26 B
2. mellem andre nærtbeslægtede/samlevende i levende live, jf. KSL § 33 C og ABL §§ 34 og 35 A.
3. mellem en virksomhedsejer eller en hovedaktionær og nære medarbejdere i virksomheden/selskabet, jf. KSL § 33 C, stk. 12, og ABL § 35
4. i forbindelse med overdragelse af aktier til en erhvervsdrivende fond, jf. ABL §§ 35 B - 35 F
5. i forbindelse med dødsfald, jf. DBSL §§ 20 og 59 om obligatorisk succession og DBSL §§ 28-29 og 36-38 om valgfri succession

²⁴ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 701

²⁵ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 701

²⁶ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 701-702

6. til et selskab i forbindelse med omdannelse af en personligt ejet virksomhed til selskab, jf. lov om skattefri virksomhedsomdannelse
7. i forbindelse med fusion af selskaber, jf. FUSL kap. 1-3
8. i forbindelse med spaltning af selskaber, jf. FUSL §§ 15 a-15 b
9. til et datterselskab i form af tilførsel af aktiver efter reglerne i fusionsskatteloven
10. i forbindelse med ombytning af aktier mv. i et selskab med aktier i et andet selskab, jf. ABL § 36 og FUSL §§9 og 11

I modsætning til en skattefritagelse udskyder succession blot skattebetalingen, hvor den oprindelige skattebyrde overføres til erhververen. Dette bevarer statens fremtidige skatteprovenu, men styrker samtidig virksomhedens likviditet på overdragelsestidspunktet, da det ikke er nødvendigt at trække midler ud af selskabet for at afregne skattebetalingen. Formålet er derfor dobbelt: Dels at understøtte generationsskifte og videreførelse af virksomheder, dels at opretholde en neutral skattebetaling, der ikke favoriserer eller straffer overdragelse mellem generationer sammenlignet med forsat ejerskab.

Succession vil ikke kunne finde anvendelse i de tilfælde, hvor der opnås en skattefri avance for overdragen, ligesom der ikke vil kunne succederes ind i et tab. I begge disse tilfælde vil det være handelsværdien, som vil være anskaffelsessummen for erhververen.²⁷

Det er ligeledes en forudsætning for, at succession kan finde anvendelse, at beskatning for erhververen, på det tidspunkt denne måtte afstå sine aktiver, vil kunne ske i Danmark. Personer, som ikke er skattepligtige i Danmark, eller som i henhold til en given dobbeltbeskatningsoverenskomst må anses for hjemhørende i udlandet, vil ikke kunne erhverve aktiver ved succession.²⁸

Erhververen indtræder i overdragerens skattemæssige position, det gælder også de skattemæssige afskrivninger som overdrageren har foretaget.

Overdragerens omkostninger i forbindelse med dennes erhvervelse af aktierne ville, såfremt de ikke tidligere er fratrukket, kunne tillægges anskaffelsessummen. Tilsvarende kan omkostningerne til successionen også tillægges anskaffelsessummen, jf. TfS 1992, 155 Ø.

²⁷ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 702

²⁸ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 702

Succession kan ikke finde anvendelse i de tilfælde, hvor den overdragede virksomheds aktiviteter anses for at i overvejende grad at bestå af passiv kapitalanbringelse (pengetanksreglen),²⁹ der henvises til afsnit 7 for yderligere uddybning heraf.

6.1 Familieoverdragelse

Reglerne om succession i levende live til næste generation findes i KSL § 33 C, stk. 1, og i ABL § 34, stk. 1. Børn der enten er adopteret eller er stedbørn af overdrageren sidestilles med naturlige slægtsforhold. Personkredsen for hvem der kan succederes til, er udtømmende i loven, og er bredere end gaveafgiftspersonkredsen. Det fremgår, at bl.a. søskende, disses børn og børnebørn kan overtage aktier med succession.³⁰

6.2 Overdragelse til nære medarbejder

Medarbejdere har mulighed for at erhverve aktier ved brug af successionsreglerne. Den kreds af medarbejdere, som har mulighed for at benytte sig af reglerne om succession er defineret i KSL § 33 C, stk. 12 og ABL § 35. Det er en forudsætning, at en medarbejder inden for de seneste 5 år af medarbejderens indkomstår, har været ansat i virksomheden i minimum 3 år. Medarbejderen skal i denne periode have været ansat i, hvad der svarer til en fuldtidsstilling. Reglerne kan bruges i op til 5 år efter, at en medarbejder eventuelt første gang overtog ejerandele. Medarbejderens mulighed for at overtager aktier gælder i det selskab, som vedkommende er ansat i såvel som koncernforbundne virksomheder.³¹

6.3 Overdragelse til erhvervsdrivende fonde

Det er muligt at overdrage aktier til en erhvervsdrivende fond jf. ABL §§ 35 B - 35 F. Det er en forudsætning, at aktierne overdrages til en erhvervsdrivende fond.

Ved overdragelsen til fonden skal aktiernes værdi, fratrukket stifterskatten, tilfalde fondens grundkapital.

En erhvervsdrivende fond må ikke give en bestemt familie fortrinsret til de udlodninger fonden måtte foretage, eller give dem forret til at indtage bestemte stillinger eller øvrige økonomiske ydelser fra fonden. Dette gælder dog ikke bestyrelsesposter i fonden.

²⁹ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 34, stk. 6

³⁰ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 705

³¹ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) side 719

Fondens formål skal være at eje og drive den virksomhed, som fonden ejer. Fonden skal eje mindst 25 pct. af aktierne i den overtagne virksomhed og besidde mere en 50 pct. af stemmerettighederne. Betingelserne er for at sikre, at fonden har bestemmende indflydelse over den erhvervsvirksomhed, som overdrages til fonden.³² Der henvises til afsnit 10 for yderligere uddybning heraf.

6.4 Successionsprincippet ved skattefri omstrukturering

Skattefri omstrukturering bygger ligeledes på successionsprincippet. Mulighederne for skattefri omstruktureringer er gennemgået i senere afsnit. De forskellige omstrukturingsformer henviser til fusionsskatteloven og aktieavancebeskatningsloven, som åbner for muligheden for succession i forbindelse med omstruktureringer.

³² Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhøve, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) – side 721-722

7 Pengetanksreglen

Pengetanksreglen vedrører selskaber, der opfylder definitionen af at være en virksomhed, som i overvejende grad består i passiv kapitalanbringelse.³³

Ved overdragelse mellem personer har reglerne for passiv kapitalanbringelse en stor betydning, da selskaber, der opfylder kriterierne for at være en pengetank ikke kan successionsoverdrages. Nægtelsen af muligheden for at anvende succession til overdragelse af aktier er lovfæstet i ABL § 34, stk. 1, der lyder som følger:

” Ved overdragelse i levende live af aktier kan parterne i overdragelsen anvende reglerne i stk. 2-4, hvis følgende betingelser er opfyldt, jf. dog stk. 5:

...

3) Der er tale om aktier i et selskab m.v., hvis virksomhed ikke i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse, jf. stk. 6. Aktiv udlejningsvirksomhed med fast ejendom, jf. stk. 7, og bortforpagtning af fast ejendom, som efter ejendomsvurderingsloven anses for landbrugs- eller skovejendom, anses i denne forbindelse ikke som passiv kapitalanbringelse.”

Ovenstående gælder både ved familieoverdragelser, men gælder også ved overdragelser til erhvervsdrivende fonde, idet aktierne, der overdrages, skal opfylde betingelserne i ABL § 34, stk. 1, nr. 3.³⁴

Ved overdragelse af aktier til erhvervsdrivende fonde, er det ikke nok, at aktierne på overdragelsestidspunktet ikke anses for at være en pengetank. Aktierne må ligeledes ikke inden for en femårig periode fra overdragelsestidspunktet skifte karakter, til at være en pengetank.³⁵

7.1 Definitionen af passiv kapitalanbringelse

ABL § 34, stk. 6 fremsætter to forskellige kriterier hhv. aktivkriteriet og indtægtskriteriet. Hvis blot et af kriterierne er opfyldt, vil et selskab anses for i overvejende grad at bestå af passiv kapitalanbringelse og dermed være en pengetank. Der er begrænsninger til, hvad der skal medregnes i opgørelsen af, om hvorvidt et selskabs aktiver i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse, herunder nyligt indførte ABL § 34, stk. 7.

³³ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 34, stk. 6

³⁴ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 B, stk. 1, nr. 2

³⁵ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 E, stk. 1

7.1.1 Aktivkriteriet

Aktivkriteriet består i, at et selskab anses for at være en pengetank såfremt mere end 50 pct. af selskabets aktiver er karakteriseret som passiv kapitalanbringelse, bestående af fast ejendom, kontanter, værdipapirer eller lignende. Om aktivkriteriet er opfyldt, kan opgøres på to forskellige tidspunkter. Enten på overdragelsestidspunktet eller som et gennemsnit af de seneste tre regnskabsår.³⁶ Såfremt aktiverne på et af de to tidspunkter kan klassificeres som passiv kapitalanbringelse vil succession ikke kunne anvendes ved overdragelser af aktierne i det selskab, der opfylder kriterierne for at være en pengetank. Opgørelsen sker på baggrund af de regnskabsmæssige data.

Når man skal opgøre om aktivkriteriet er opfyldt, kan man ikke alene kigge på det selskab, der overdrages. Det skyldes, at der kan være tale om et holdingselskab, hvis eneste aktivitet er at besidde kapitalandele i datterselskaber. Datterselskaber og afkastet herfra indgår forskelligt i bedømmelsen af aktivkriteriet afhængigt af ejerandelen. Ejerandele i koncernforbundne selskaber på over 25 pct. skal ikke anses som passiv kapitalanbringelse, men konsolideres via transparensreglen. Når der skal ske konsolideringen via transparensreglen, skal der indregnes en forholds-mæssig andel af de aktiver, der ejes i et datterselskab. Andelen, der skal indregnes, skal svare til ejerandelen i det koncernforbundne selskab.³⁷ Der skal ved en ejerandel på 50 pct., medregnes 50 pct. af det koncernforbundne selskabs aktiver.

Hvis der ejes mindre end 25 pct. skal ejerandelene medregnes som aktier, hvilket forøger andelen af pengetanksaktiver.

Der er dog en undtagelse til dette som følge af den ændrede definition af pengetankaktiver. Koncernforbundne selskaber, der i overvejende grad udøver aktiv udlejningsvirksomhed, der opfylder kriterierne i ABL § 34, stk. 7, skal uanset ejerandel konsolideres via transparensreglen. Dette skyldes at ABL § 34, stk. 7 indebærer, at aktive erhvervsvirksomheder med udlejning af fast ejendom alene kan successionsoverdrages såfremt overdrageren på overdragelsestidspunktet besidder mere end 50 pct. af aktierne eller råder over mere end 50 pct. af stemmerettighederne. Dette vil i praksis betyde, at der altid skal ses bort fra værdien af aktier i datterselskaber, hvori der udøves virksomhed med aktiv udlejning af fast ejendom.³⁸

³⁶ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 34, stk. 6

³⁷ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 712

³⁸ L 123 23. januar 2025, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser til § 2 til nr. 2-4

Ved opgørelsen af, hvorvidt ejerandelene og stemmerettighederne besiddes inden for de nævnte grænser, medregnes også indirekte ejerandele som består i ejerandele direkte ejet af fysiske personer, der er omfattet af ABL § 34, stk. 1, nr. 1. eller de personer der kan modtage gaver efter boafgiftslovens § 22, stk. 1.³⁹

En yderligere undtagelse til, hvornår aktier ikke skal medregnes i opgørelsen af, hvorvidt mere end 50 pct. af aktiverne består i passiv kapitalanbringelse, vedrører intern koncernudlejning. Værdien af ejendomme skal i et sådant tilfælde regnes med i den aktive del af selskabets aktiver.⁴⁰

7.1.2 Indtægtskriteriet

Indtægtskriteriet består i, at et selskab anses for i overvejende grad at bestå af passiv kapitalanbringelse, såfremt mere end 50 pct. af selskabs indtægter stammer fra aktiver, der defineres som pengetanksaktiver.⁴¹ Indtægterne udgøres af nettoomsætningen tillagt øvrige regnskabsførte indtægter. Indtægterne skal opgøres som gennemsnittet af de seneste tre regnskabsår eller, såfremt selskabet har eksisteret i mindre end tre regnskabsår, på baggrund af de afsluttede regnskabsår.⁴² Dette gælder ligeledes ved successionsoverdragelser efter en forudgående omstrukturering og det er uden betydning, at det selskab, der f.eks. tidligere eksisterede inden en spaltning havde karakter af en pengetank.⁴³ Gennemsnittet af de tre seneste regnskabsår skal ses i lyset af, at eventuelle udsving mellem hvert regnskabsår bliver udlignet således, at opgørelsen sker på et normalt grundlag.

Af passive indtægter skal renteindtægter, kursgevinster på aktier, obligationer, fordringer og valuta, udbytter, lejeindtægter fra ejendomme og salgsavancer fra fast ejendom medregnes. De passive indtægter skal opgøres ud fra selskabets regnskabsmæssige data som under aktivkriteriet, der ligeledes indregnes på baggrund af de regnskabsmæssige data og ikke de skattemæssige data.⁴⁴

Indtægtskriteriet følger de indtægter, som kommer fra de aktiver, der falder ind under passiv kapitalanbringelse. Indtægtskriteriet har derfor ændret sig i takt med, at aktivkriteriet har ændret sig igennem tiden og undtagelser til indtægtskriteriet omfatter blandt andet de undtagelser,

³⁹ L 123 23. januar 2025, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser til § 2 til nr. 2-4

⁴⁰ Aktieavancebeskatningsloven), jf. § 34, stk. 6.

⁴¹ Aktieavancebeskatningsloven), jf. § 34, stk. 6

⁴² Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) – side 361

⁴³ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 98

⁴⁴ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 360

der også vedrører aktivkriteriet. Der skal bl.a. ske eliminering af koncernintern udlejning af fast ejendom. Derudover skal der ske konsolidering via transparensreglen, så indtægter fra datterselskaber, hvori ejerandelen er under 25 pct. medregnes som passive indtægter. Undtaget er ejerandele, hvor der udøves aktiv udlejningsvirksomhed, der opfylder kriterierne i ABL § 34, stk. 7.

7.2 Tidligere regler

Inden vedtagelsen af lov nr. 369 af 09-04-2025 var virksomheder med udlejning af fast ejendom omfattet af pengetanksreglen, hvilket betød, at der ikke kunne ske overdragelse med succession. Overdragelser af ejendomsselskaber kunne derfor som udgangspunkt ikke ske uden, at overdrageren skulle afståelsesbeskattes af overdragelsen.

I SKM2020.550.SR, ønskede spørger det bekræftet, at udlejningsejendomme, ejendomme under opførsel og køb og salg af udlejningsejendomme i datterselskaber ikke var omfattet af pengetanksreglen. Spørgeren begrundede med, at forarbejderne til Lov 2017.683 ændrede definitionen af passiv kapitalanbringelse fra udlejningsejendomme til fast ejendom og i forarbejderne til loven, blev det bemærket, at fast ejendom, der ikke har karakter af passiv kapitalanbringelse, ikke skal medregnes som et pengetankaktiv. Derudover henviste spørger også til Skatteministeriets kommentarer til høringssvar fra Dansk Byggeri jf. side 14 i bilag 1 i L 183 2016-17, der lød følgende:

”Den ændrede formulering af pengetankreglen skal på den ene side sikre, at ejendomme m.v., der ikke kan anses for passiv kapitalanbringelse, ikke skal medregnes som pengetankaktiver, og på den anden side, at aktiver, der reelt er passiv kapitalanbringelse, skal medregnes, selvom der ikke er tale om en af de typer af aktiver, der udtrykkeligt er nævnt i bestemmelsen.”

Skatterådet afviste spørger og kunne ikke bekræfte, at de pågældende ejendomme herunder udlejningsejendomme og ejendomme under opførsel ikke kunne anses for passiv kapitalanbringelse. Begrundelsen var, at ændringerne i loven fra 2017 ikke betød, at udlejning af fast ejendom ikke længere skulle kategoriseres som fast ejendom og derfor ikke være omfattet af pengetanksreglen. Skatterådet henviste til, at ændringen til pengetanksreglen alene havde til formål at udvide definitionen af fast ejendom til også at omfatte ubebyggede grunde og projektejendomme. Derudover henviser skatterådet til, at det af de almindelige bemærkninger til loven fra 2017, at det fortsat er hovedreglen, at udlejningsejendomme skal betragtes som passiv kapitalanbringelse.

Der er flere afgørelser, hvor driften af ejendomsselskaber er sket aktivt, men hvor ejendommene fortsat blev anset for at være passiv kapitalanbringelse.

Ordlyden i ABL § 34, stk. 6 lægger op til en meget afgrænset vurdering af, hvornår der er tale om passiv kapitalanbringelse. Dog fastslog Højesteret i en afgørelse i 2023, SKM2023.168.HR, at formuleringen i loven ikke alene kunne lægges til grund for at afgrænse definitionen af passiv kapitalanbringelse til kun at inkludere de aktiver, der indgår i ABL §34, stk. 6. Loven er anset som følge heraf, ikke for en udtømmende liste. Højesteret fandt, at hvis der er tale om aktiver, som ikke er nævnt i ABL §34, stk. 6 skal der foretages en konkret vurdering af, om aktiverne er omfattet af reglerne for passiv kapitalanbringelse eller om de er undtaget.

7.3 Gældende regler

Med lov nr. 369 af 09-04-2025 blev ABL § 34, stk. 7 indført med et ønske om, at familieejede selskaber, der udøver aktiv virksomhed med udlejning af fast ejendom, skal ligestilles med andre erhvervsvirksomheder. Ønsket var, at denne type virksomheder skulle have adgang til at anvende reglerne om successionsoverdragelser i ABL § 34.⁴⁵

Ved aktiv udlejningsvirksomhed med fast ejendom efter ABL § 34, stk. 1, nr. 3, 2. pkt. forstås, at overdrageren enten direkte eller indirekte besidder en ejerandel på mere end 50 pct. af den faste ejendom eller råder over mere end 50 pct. af stemmerne i den virksomhed, der ejer den faste ejendom. Derudover kræves det, at driften ikke i overvejende grad varetages af en uafhængig tredjemand.⁴⁶ Jf. forarbejderne har meningen med ejerandelen været, at succession skal kunne anvendes når ejerandelen giver overdrageren bestemmende indflydelse over driften af den ejendomsvirksomhed, der overdrages. Samtidigt vil succession kunne anvendes selvom flere forskellige familiemedlemmer ejer en andel af virksomheden, som overdrages og successionen vil kunne ske løbende.⁴⁷ Ved opgørelsen af ejerandelen eller rådigheden over stemmerettighederne medregnes både direkte og indirekte ejerandele og stemmerettigheder. Personkredsen, der inkluderes i opgørelsen af den indirekte ejerandel udgøres af personkredsen nævnt i ABL § 34, stk. 1, nr. 1 samt BAL § 22, stk. 1 og 3.⁴⁸

Det er en betingelse, for at kunne anvende succession som metode for generationsskifte af ejendomsvirksomheder, at de er drevet aktivt. Det betyder, at aftaler af væsentlig økonomisk betydning, ikke i overvejende grad varetages af en uafhængig fysisk eller juridisk person, der

⁴⁵ LFF 123 23. januar 2025, jf. lovforslagets hovedpunkter afsnit 2.3.1.2

⁴⁶ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 34, stk. 7

⁴⁷ LFF 123 23. januar 2025, jf. lovforslagets hovedpunkter afsnit 2.3.1.2

⁴⁸ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 34, stk. 7

sædvanligvis har en afgørende rolle ved indgåelsen af denne typer aftaler.⁴⁹ Forarbejderne til lov nr. 369 af 09-04-2025 bemærker, at der ved en uafhængig tredjemand skal forstås en fysisk eller juridisk person, der kan handle uafhængigt af den personkreds, som besidder en ejerandel på mere end 50 pct. jf. ovenstående.⁵⁰ Af aftaler med væsentlig økonomisk betydning forstås f.eks. leje- og bortforpagtningsaftaler, aftaler om ombygning, aftaler om vedligeholdelse eller andet, der har en væsentlig økonomisk betydning for udlejningsvirksomheden. Det er ikke nok, at personkredsen, der ejer mere end 50 pct. af ejendomsudlejningsvirksomheden blot formelt set står for aftalerne og det er ligeledes ikke nok, at ejerkredsen blot laver en formel, rutinemæssig godkendelse af de aftaler, som en uafhængig tredjemand indgår på vegne af personkredsen, uden egentlige indholdsmæssige ændringer.⁵¹ Disse krav skal være med til at undgå, at investorer blot kommer med penge og placerer det i passiv kapital, hvor det er en uafhængig tredjemand, som er afgørende for, at et afkast opnås. Der skal derfor skelnes mellem passiv investering og aktiv drift og det beror på en konkret vurdering.

At aftalerne om væsentlig økonomisk betydning ikke i overvejende grad må varetages af en uafhængig tredjemand betyder, at selvom personkredsen, der ejer mere end 50 pct. f.eks. indgår aftaler om et par lejemål, der er uvæsentlige for virksomhedens samlede økonomi, vil kravet ikke være opfyldt. Af lovforslaget bemærkes det dog, at det er naturligt for ejendomsvirksomheder at tilkøbe hjælp til den løbende drift af uafhængige tredjemænd. Det centrale i, at beslutninger om aftaler af væsentlig økonomisk betydning for virksomheden ikke i overvejende grad varetages af en uafhængig tredjemand baseres på, at centrale strategiske beslutninger varetages af den personkreds, der ejer mere end 50 pct. af ejendomsvirksomheden, samt at personkredsen udøver en bestemmende indflydelse på de forhold, der har væsentlig økonomisk betydning for den samlede virksomheds drift.⁵²

Ovenstående krav gælder alene, hvis ejendommen, har været ejet i mindst 1 år før overdragelsen samt, at den har været aktivt udlejet i hele perioden, eller hvis ejendommen indgår i en samlet virksomhed, der har været ejet i mindst 1 år.⁵³ Om ejendommen indgår i en samlet aktiv udlejningsvirksomhed, beror på en konkret vurdering. Kravet er indført for at imødegå, at pas-

⁴⁹ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 34, stk. 7

⁵⁰ LFF 123 23. januar 2025, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser til § 2 til nr. 2-4

⁵¹ LFF 123 23. januar 2025, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser til § 2 til nr. 2-4

⁵² LFF 123 23. januar 2025, jf. lovforslagets hovedpunkter afsnit 2.3.1.2

⁵³ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 34, stk. 7

siv kapitalanbringelse kortvarigt bliver ændret til at være en aktiv erhvervsvirksomhed, hvorved successionsreglerne kan anvendes. Betingelsen svarer til det ejertidskrav, der ligeledes er for at kunne være omfattet af den nedsatte bo- og gaveafgift.⁵⁴

⁵⁴ LFF 123 23. januar 2025, jf. lovforslagets hovedpunkter afsnit 2.3.1.2

8 Den skematiske værdiansættelsesmetode

Som nævnt i afsnit 4.1, er der med lov nr. 369 af 09-04-2025, indført et nyt retskrav på at anvende den skematiske værdiansættelse i forbindelse med arv og gave ved generationsskifte af en erhvervsvirksomhed. Dette giver skatteyderen krav på at kunne anvende en skematisk metode til værdiansættelse, frem for at skulle dokumentere den individuelle handelsværdi. Skattemyndighederne har tidligere kunnet tilsidesætte værdiansættelserne opgjort efter de tidligere aktie- og goodwillcirkulærer, såfremt de var uenige i disse. Dette er til trods for, at værdiansættelserne var udarbejdet efter deres egne cirkulære. Aktie- og goodwillcirkulæerne er nu ophævet efter indførslen af den skematiske værdiansættelse, jf. styresignalet SKM2025.127.SKTST.

8.1 Tidligere modeller til værdiansættelse

Ifølge tidligere praksis, der var gældende indtil 1. oktober 2024, skulle virksomheder ved generationsskifte til nære familiemedlemmer (enten som gave eller arv) som hovedregel værdiansættes til handelsværdien.⁵⁵ Dette blev i praksis gjort på baggrund af Skattestyrelsens egne vejledninger fra år 2000 hhv. aktie- og goodwillcirkulæerne. Cirkulære nr. 45 af 34. marts 2000 (aktiecirkulæret, CIR 45) omhandlede værdiansættelse af unoterede aktier og anpartar, og cirkulære nr. 44 af 34. marts 2000 (goodwillcirkulæret, CIR 44) omhandlede vejledning ift. værdiansættelse af goodwill. Begge cirkulærer byggede i hovedtræk på de historiske regnskabstal med en række skønsmæssige justeringer.⁵⁶ Det gamle goodwill cirkulærer tog udgangspunkt i de seneste 3 regnskabsår før overtagelsen med et vægtet gennemsnit for at beregne det gennemsnitlige overskud. De to tidligere cirkulære, har da de var gældende, kun været vejledende og skattemyndighederne havde ret til at tilsidesætte den opgjorte værdi, hvis de fandt, at den ikke gav et rimeligt udtryk for handelsværdien. Dette medførte betydelig usikkerhed for virksomheder og ejere i forbindelse med planlægning af et generationsskifte. Særligt i virksomheder med stor goodwill, fra f.eks. immaterielle aktiver. Den skematiske værdiansættelse skulle være med til at skabe tryghed og forudberegnelighed i forhold til reglerne for værdiansættelse af virksomheder i forbindelse med generationsskifte.⁵⁷

⁵⁵ Boafgiftsloven, jf. §§ 12 og 27

⁵⁶ Tøjner, Jacob (2025), Nye regler for værdiansættelse af virksomheder: Hvad betyder L 123 for rådgivere?

⁵⁷ LFF 123 23. januar 2025, jf. almindelige bemærkninger til lovforslaget, jf. lovforslagets hovedpunkter, jf. afsnit 2.2.2.

8.2 Skematisk værdiansættelse efter de nye regler

Med implementeringen af de nye regler er der kommet et egentligt retskrav for skatteyderen om at kunne anvende en skematisk værdiansættelse til opgørelsen af beskatningsgrundlaget for bo- og gaveafgiften i forbindelse med generationsskifte.⁵⁸ Dette gælder uanset virksomhedens størrelse, og også selvom det skulle vise sig, at den reelle værdi er væsentligt højere f.eks. ved købstilbud fra tredjepart. Så længe, at virksomheden har anvendt metoden korrekt, kan skattemyndighederne ikke tilsidesætte værdiansættelsen.⁵⁹

I visse situationer foreligger der dog ikke et egentligt retskrav for anvendelse af den skematiske værdiansættelsesmodel. For nystartede virksomheder, hvor de væsentlige aktiviteter ikke har ført til kommercielle salg i mindst tre år på overdragelsestidspunktet samt for virksomheder, hvis aktivitet i væsentlig grad består af udvikling og ejerskab af immaterielle aktiver, der ikke har givet afkast, vil der ikke være retskrav på at kunne anvende den skematiske værdiansættelse.⁶⁰

Den skematiske værdiansættelse fremgår nu direkte af BAL § 12 A i stedet for at blive reguleret gennem et nyt cirkulære. Den skematiske værdiansættelsesmodel bygger på samme grundlæggende tanker, som findes i de tidligere cirkulære fra 2000, dvs. en værdi opgjort på baggrund af den bogførte egenkapital.

Den skematiske værdiansættelse opgøres efter reglerne i BAL § 12 A, stk. 2 og ansættes som selskabets egenkapital opgjort efter BAL § 12 A, stk. 3 med tillæg af den kapitaliserede værdi af virksomhedens merindtjening opgjort efter BAL § 12 A, stk. 4-8.⁶¹

8.2.1 Regulering af egenkapitalen i boafgiftsloven

Den skematiske værdiansættelse tager udgangspunkt i den bogførte værdi af egenkapitalen i årsrapporten. Egenkapitalen justeres med en række reguleringer efter BAL § 12 A, stk. 3 nr. 1-6:

- 1) Fast ejendom ansættes til handelsværdien, ejendomsværdien ansat efter reglerne i ejendomsvurderingslovens § 11 eller dagsværdien, jf. årsregnskabslovens bilag 1, D,
- 2) Unoterede aktier i associerede eller tilknyttede selskaber, jf. årsregnskabslovens bilag 1, B, nr. 5 og 7, ansættes til en værdi opgjort efter stk. 2-8.

⁵⁸ lov nr. 369 af 9. april 2025

⁵⁹ LFF 123 23. januar 2025, jf. almindelige bemærkninger til lovforslaget, jf. lovforslagets hovedpunkter, jf. afsnit 2.2.2.

⁶⁰ Boafgiftsloven, jf. § 12 a, stk. 1

⁶¹ Boafgiftsloven, jf. § 12 a, stk. 2

- 3) Bogført værdi af immaterielle aktiver fratrækkes.
- 4) For virksomheder i selskabsform medregnes udskudt skat, herunder udskudt skat, der skyldes eventuelle reguleringer efter stk. 4-8 i forhold til årsregnskabet, jf. dog nr. 6.
- 5) Bogført værdi af egne aktier fratrækkes.
- 6) Andre reguleringer, der er påkrævet for at kunne anvende reglerne i stk. 2-9.

Ifølge forarbejderne til lov nr. 369 af 09-04-2025, tages der udgangspunkt i selskabets egenkapital, opgjort på skæringsdatoen for det seneste årsregnskab før overdragelsen, med ovenstående reguleringer i pkt. 1-6 i loven.

Til nr. 1 gælder det, at fast ejendom skal reguleres til handelsværdien, efter reglerne i EVL §11 eller til dagsværdien, jf. årsregnskabslovens bilag 1, D, nr. 2. Dette er en ændring i forhold til det tidligere aktiecirkulære, hvor i det fremgik, at den regnskabsmæssige værdi af ejendomme, skulle erstattes med den seneste offentlige ejendomsvurdering, samt eventuelle tillæg for ombygninger, som ikke er indeholdt i ejendomsvurderingen. Dette skyldes, at fast ejendom, som indgår i erhvervsvirksomheder ikke længere periodisk ansættes jf. EVL § 10.⁶²

Reguleringerne nr. 2 til og med nr. 5 følger de tidligere aktie- og goodwillcirkulærer. Trods disse er ophævet, er fremgangsmåden ikke ændret i den skematiske værdiansættelse.

Reguleringer efter nr. 6 gælder alle andre reguleringer, der er påkrævet for at kunne anvende den skematiske værdiansættelse. Med dette menes der, at der skal foretages reguleringer til den regnskabsmæssige egenkapital, hvis denne ikke er opgjort efter årsregnskabsloven. Er egenkapitalen derimod opgjort efter årsregnskabsloven, så gælder reglen, at der skal foretages reguleringer, hvis der er forhold, som påvirker, at den regnskabsmæssige egenkapital ikke længere afspejler den reelle egenkapital på overdragelsestidspunktet. Dette punkt fandtes ikke i de tidligere cirkulære.⁶³

⁶² LFF 123 23. januar 2025, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. § 1 nr. 10

⁶³ LFF 123 23. januar 2025, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. § 1 nr. 10

Nedenfor følger et illustreret eksempel:

	mio. kr.	
Bogført egenkapital i årsrapport		100
+/- regulering af fast ejendom	-10	
- bogført værdi af immaterielle aktiver	-10	
+ værdi af goodwill og andre immaterielle aktiver, jf. nedenfor	68	
- bogført værdi af egne aktier	0	
+/- regulering af evt. datterselskaber og associerede selskaber til en værdi opgjort efter den skematiske metode	0	
+/- andre reguleringer, der er påkrævet for at kunne anvende reglerne, jf. nedenfor	0	
- udskudt skat af overstående reguleringer (22% af 48)	-11	37
Virksomhedens værdi		<u>137</u>

Figur 1 - Opgørelse af virksomheds værdi, Kilde: BDO Danmark

8.2.2 Opgørelse af merindtjeningen (goodwill)

Af BAL § 12 A, stk. 2 fremgår det, at der til selskabets egenkapital opgjort efter BAL § 12 A, stk. 3, skal tillægges en kapitaliseret værdi af virksomhedens merindtjening opgjort efter BAL § 12 A, stk. 4-8.

Virksomheders merindtjening skal udgøre et vægtet gennemsnit af virksomhedens regulerede regnskabsmæssige resultat før skat opgjort på baggrund af de seneste 5 års regnskaber. Dækker et af disse regnskaber ikke en 12 måneders periode, omregnes det til en 12 måneders periode.⁶⁴ Denne del af loven afviger fra det tidligere goodwillcirkulære, da dette foreskrev, at merindtjening skulle opgøres på baggrund af 3 år.

⁶⁴ Boafgiftsloven, jf. § 12 A, stk. 4

Reguleringerne, der foretages efter BAL § 12 A, stk. 4, nr. 1-6 udgør følgende:

- 1) Finansielle indtægter fratrækkes bortset fra finansielle indtægter vedrørende finansieringsvirksomhed.
- 2) Finansielle udgifter tillægges bortset fra finansielle udgifter vedrørende finansieringsvirksomhed.
- 3) Ekstraordinære poster elimineres.
- 4) Afskrivninger på immaterielle aktiver tillægges.
- 5) I personligt drevne virksomheder fratrækkes ikkeudgiftsført løn eller vederlag til en eventuel medarbejdende ægtefælle.
- 6) Andre reguleringer, der er påkrævet for at kunne anvende reglerne i stk. 2-9.

Beregningen af det vægtede gennemsnit findes i BAL § 12 A, stk. 5. Det regulerede resultat af hvert, af de fem sidste regnskabsår, ganges med den vægtede fordeling. Det femtesidste regnskabsår ganges med 1, det næste med 2, det tredje med 3, det fjerde med 4 og det femte og seneste regnskabsår, ganges med 5 hvorved de seneste regnskabsår vægter højest i beregningen af det vægtede gennemsnit. Herefter divideres summen af dette med 15, hvorefter det regulerede resultats vægtede gennemsnit er beregnet.

BAL § 12 A, stk. 7 foreskriver, at det opgjorte beløb efter BAL § 12 A, stk. 4-6, skal fratrækkes en forrentning af virksomhedens aktiver i den seneste balance forud for overdragelsen efter reguleringerne i stk. 3. Forrentningsprocenten fastsættes til den på overdragelsestidspunktet gældende kapitalafkastsats, jf. VSL § 9, med et tillæg på 3 procentpoint. Dette svarer til goodwillcirkulæret. Forretningen af virksomhedens aktiver, der fratrækkes det opgjorte beløb, medfører, at merindtjeningen ikke tager højde for den normale forretning af virksomhedens driftsaktiviteter.

BAL § 12 A, stk. 8 foreskriver, at merindtjeningen, der er opgjort efter BAL § 12 A, stk. 4-7, skal kapitaliseres ved at anvende en kapitaliseringsfaktor. Denne fastsættes på grundlag af en diskonteringsrente og merindtjeningens levetid. Her anvendes også den gældende kapitalafkastsats jf. VSL § 9 med et tillæg af 8 procentpoint. Levetiden for merindtjeningen beregnes ved en kombination af den gennemsnitlige annualiserede omsætningsvækst de seneste 5 regnskabsår og gennemsnittet af det årlige afkast af virksomhedens aktiver. Merindtjeningen kan have en levetid på op til 15 år. Når kapitaliseringsfaktoren fastsættes, anses merindtjeningen

for at aftage lineært over levetiden. Dette afviger også fra goodwillcirkulæret, idet, at goodwillens levetid principielt fastsættes skønsmæssigt og levetiden ligeledes aftager lineært over levetiden.⁶⁵

Beregning af den annualiserede omsætningsvækst og kapitalforrentning er illustreret nedenfor:

Fastsættelse af den annualiserede vækst i virksomhedens omsætning og gennemsnitligt afkast for de 5 regnskabsperioder, jf. § 12 a, stk. 8, 3. pkt., sker efter følgende formler:

$$\text{Annualiseret omsætningsvækst} = \left(\frac{\text{Omsætning år 5}}{\text{Omsætning år 1}} \right)^{\frac{1}{4}} - 1$$

Ved fastsættelse af afkast af investeret kapital anvendes gennemsnittet af de regulerede overskud efter § 12 a, stk. 4, med fradrag af skat.

$$\text{Afkast af investeret kapital} = \frac{\text{Overskud efter skat}}{\text{Investeret kapital}}$$

Afkastet opgøres som et simpelt gennemsnit af afkast af investeret kapital for de 5 regnskabsår.

Figur 2 - Beregning af den annualiserede omsætningsvækst og kapitalforrentningen, Kilde: lov nr. 369 af 09-04-2025, bilag 1

Et forenklet eksempel af beregning af goodwill kan illustreres således:

	mio. kr.
Vægtet gennemsnitligt overskud (5 år)	25
- forrentning af virksomhedens aktiver (7%)	-1
= merindtjening til forrentning af goodwill mv.	<u>24</u>
Kapitalisering heraf (afhængig af beregnet levetid for goodwill), fx 2,85 ved 8 års beregnet levetid	
Beregnet værdi af goodwill og andre immaterielle aktiver (24 mio. kr. gange 2,85)	<u>68</u>

Figur 3 - Beregning af goodwill, Kilde: BDO Danmark

8.3 Opfølgning på den skematiske værdiansættelse

Trods, at den nye lovgivning giver skatteyderen ret til at anvende den skematiske metode, er der også visse betingelser og begrænsninger til loven.

⁶⁵ LFF 123 23. januar 2025, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. § 1 nr. 10

Værdien, der beregnes vha. den skematiske værdiansættelse kan udelukkende anvendes til beregningen af bo- og arveafgift, ikke til andre skatte formål.⁶⁶

Desuden kan ikke alle virksomhedstyper benytte sig af de nye regler. Selskaber, som i overvejende grad består af passiv kapitalanbringelse, de tidligere omtalte pengetanke, har ikke retskrav på brug den skematiske værdiansættelse. Derudover kan virksomheder, som har aktiviteter med kommercielt salg i under tre år kun benytte den skematiske værdiansættelse på den del af virksomheden, der overstiger treårsreglen.

Som nævnt i afsnit 7, har loven medført, at ejendomsselskaber ikke længere anses for passiv kapitalanbringelse, hvorfor de, under de i afsnittet nævnte begrænsninger, kan benytte sig af den skematiske værdiansættelse.

Formålet med CIR nr. 45 og CIR 44 var fastsættelse af hhv. handelsværdien af unoterede aktier og anparter i et selskab samt beregning af goodwill. Den nye lov blev vedtaget for at give skatteyderen et retskrav på værdiansættelsen af aktier og goodwill. Retsgrundlaget for de to cirkulærer var kun vejledende, hvor det nu er lovforankret i boafgiftsloven. Loven er til brug for værdiansættelse i forbindelse med generationsskifte. Metoden for værdiansættelse var i CIR nr. 45 et vægtet gennemsnit af de seneste 3 år og for CIR 44 var det en ukendt kapitalisering, hvor der nu i lov nr. 369 af 09-04-2025 er standardiseret multiplikationsmodel, med faste satser og beregningsmetoder fastlagt i loven. Lov nr. 369 af 09-04-2025 begrænser også det skønsmæssige element i værdiansættelsen. Der er med lov nr. 369 af 09-04-2025 kommet et bindende krav for skattemyndighederne om, at de skal acceptere beregningen, hvis den er udført korrekt. De tidligere aktie- og goodwillcirkulærer er ophævet som følge af lovændringen.⁶⁷

⁶⁶ BDO (2025), Forbedring af generationsskiftemulighederne – lovforslaget er vedtaget i Folketinget

⁶⁷ Styresignal – Ophævelse af CIR nr 45 af 28/03/2000 (TSS nr 2000-09) og CIR nr 44 af 28/03/2000 (TSS nr 2000-10)

9 Omstrukturering

Når et selskab skal videreføres til den næste generation, er der en risiko for, at den nuværende koncernstruktur ikke længere er hensigtsmæssig, hverken praktisk eller skattemæssigt. Det kan derfor være nødvendigt at foretage en tilpasning af koncernstrukturen, i form af en omstrukturering ifm. et generationsskifte.

En af årsagerne til, at en omstrukturering kan være nødvendig i forbindelse med et generationsskifte, er at tilpasse selskabsstrukturen til at være fordelagtig for både gennemførelsen af generationsskiftet. Det er samtidigt vigtigt at få tilpasset selskabsstrukturen så den, eller de aktiviteter, selskaber mv., der skal videreføres af næste generation kan overdrages efter reglerne herom.⁶⁸ Det kan bl.a. skyldes kravene for at kunne anvende reglerne om succession. Virksomheder, der anses for at være pengetanke kan ikke anvende reglerne om succession. Reglerne omkring pengetanke er jf. tidligere afsnit herom lempet for virksomheder, hvis aktivitet er udlejning af fast ejendom. Omstruktureringer kan derfor være mindre nødvendige end de tidligere har været for disse virksomheder, da de nu ikke længere anses for at være pengetanke, under visse betingelser. Omstrukturering udgør fortsat en væsentlig del af et generationsskifte, da den eksisterende selskabsstruktur, uanset om det skyldes reglerne om passiv kapitalanbringelse eller andre forhold, ofte ikke understøtter det generationsskifte, der ønskes gennemført. Det gælder både i forhold til den nuværende generations ønsker og den kommende generations planer for den fremtidige drift og videreførelse af virksomheden.

I forbindelse med en omstrukturering, er der et indskydende og et modtagende selskab. Det indskydende selskab er det selskab, der indskyder sine aktiver og passiver samt aktivitet til det modtagende selskab. Vederlaget i forbindelse med skattefri omstruktureringer vil som udgangspunkt være aktier.⁶⁹

Når en omstrukturering skal gennemføres, vil det som udgangspunkt medføre en beskatning, da der ved en omstrukturering vil være tale om afståelse af enten aktier i et selskab eller afståelse af et selskabs aktiver/passiver og aktivitet. Beskatningen kan undgås, hvis omstruktureringen sker efter en af de fire gældende metoder, hhv. fusion, spaltning, tilførsel af aktiver og aktieombytning, der alle kan foretages skattefrit. Skattefriheden bygger på successionsprincippet, hvilket medfører, at beskatningen ved en omstrukturering undgås, da der ikke skattemæssigt sker afståelse. De fire metoder kan også anvendes til en skattepligtig omstrukturering,

⁶⁸ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 662

⁶⁹ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1098

hvorved successionsprincippet ikke finder anvendelse, men at de avancer på de aktiver, der indgår i omstruktureringen bliver beskattet som følge af, at de afstås.⁷⁰

Der er nogle specifikke krav til hver af de fire metoder, der vil blive gennemgået i de efterfølgende afsnit. Fælles for alle udover fusion er, at de kan ske både med og uden tilladelse fra skatterådet. For at kunne gennemføre en skattefri omstrukturering har der tidligere været krav om tilladelse hertil, der har dog siden 2007 været lempeligere regler således, at skattefri omstrukturering nu kan ske både med og uden tilladelse. Reglerne for skattefri omstrukturering med og uden tilladelse fungerer sideløbende med hinanden, hvorfor begge regelsæt kan anvendes i forbindelse med omstruktureringen.⁷¹ Der er nogle betingelser, der skal opfyldes for, at det er muligt at lave en skattefri omstrukturering både med og uden tilladelse. Betingelserne bygger i bund og grund på, at en skattefri omstrukturering ikke kan foretages, såfremt formålet med omstruktureringen er skatteunddragelse eller skatteundgåelse.⁷²

Da det er muligt at lave en omstrukturering uden avancebeskatning, er det uundgåeligt, at reglerne vil blive anvendt til skatteunddragelse eller skatteundgåelse. Derfor er der stillet en række krav og etableret en række værnsregler, der skal forhindre, at reglerne bliver anvendt med skatteunddragelse eller skatteundgåelse som formål.

Vedrørende en skattefri omstrukturering med tilladelse er der krav om, at omstruktureringen er forretningsmæssigt begrundet.⁷³ Så længe en omstrukturering er forretningsmæssigt begrundet, vil der blive givet tilladelse til at gennemføre en skattefri omstrukturering og der foreligger ikke hverken skatteundgåelse eller skatteunddragelse.⁷⁴

Den forretningsmæssige begrundelse gælder alene for omstruktureringer med tilladelse, da der ved omstrukturering uden tilladelse gælder andre regler. Omstruktureringer uden tilladelse er begrænset af LL § 3, stk. 1, der generelt begrænser muligheden for at opnå en skattefordel, da der ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for selskaber skal ses bort fra arrangementer,

⁷⁰ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1097

⁷¹ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1099-1100

⁷² Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1100

⁷³ Ligningsloven, jf. § 3, stk. 2

⁷⁴ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1100

der er tilrettelagt med hovedformålet at opnå en skattefordel, der virker mod formålet og hensigten med skatteretten.⁷⁵ Hvis en omstrukturering bliver omfattet af LL § 3 vil omstrukturen blive skattepligtig.⁷⁶

De forskellige muligheder for skattefri omstrukturering, herunder hvilke værnsregler der finder anvendelse er gennemgået i de efterfølgende afsnit.

9.1 Skattefri omstrukturering med tilladelse

For at kunne foretage en skattefri omstrukturering hhv. aktieombytning, tilførsel af aktiver og spaltning, vil det som udgangspunkt forudsætte, at der ligger en tilladelse fra SKAT.⁷⁷

Der findes ikke et egentligt lovgrundlag for de relevante kriterier, som skal opfyldes for, at en tilladelse kan opnås. Der skal derfor i stedet skeles til fusionsdirektivet, EU-Domstolens praksis, samt de danske lovforarbejder og dansk praksis. Fusionsskattedirektivet fastslår i artikel 15 a, at en medlemsstat kan nægte eller tilbagekalde en tilladelse, hvis hovedformålet eller et af hovedformålene er skatteunddragelse eller skatteundgåelse, samt, hvis det forholder sig således, at transaktionen ikke foretages af gyldige forretningsmæssige årsager.⁷⁸

Forarbejderne til lov nr. 313 af 21-05-2002 anvendes som fortolkning af den forretningsmæssige begrundelse. Ved denne lov frafaldt pro rata-kravet, da man mente, at det ikke nødvendigvis altid er et beskyttelsesværdigt princip. Der kan ligge mange forskellige årsager bag et ønske om at opdele et selskab mellem to eller flere aktionærer, f.eks. ved generationsskifte, for at løse samarbejdsvanskeligheder eller af driftsmæssige hensyn.

Udfordringen med pro rata-kravet var, at det forhindrede en skævdeling mellem aktionærerne. Formålet med at fjerne denne begrænsning var, at skabe større fleksibilitet i reglerne for omstrukturering.

Der skal indsendes en ansøgning om tilladelse til skattefri spaltning. Hvis det vurderes, at et hovedformål eller et af hovedformålene med dispositionen er skatteunddragelse eller skatteundgåelse, vil ansøgningen enten blive afslået eller blive imødekommet med særlige vilkår.⁷⁹

⁷⁵ Ligningsloven, jf. § 3, stk. 1.

⁷⁶ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1102

⁷⁷ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 615

⁷⁸ Rådets direktiv 2009/133/EF af 19. oktober 2009 om en fælles beskatningsordning ved fusion, spaltning, partiel spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier vedrørende selskaber i forskellige medlemsstater og ved flytning af et SE's eller SCE's vedtægtsmæssige hjemsted mellem medlemsstater

⁷⁹ LFF nr. 99 7. februar 2002, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. bemærkninger til § 5 nr. 3

Det kan ses ud fra lovforarbejderne til lov nr. 313 af 21-05-2002, at lovgiverne ønskede fleksibilitet i forbindelse med omstrukturering, og der kan være mange forhold at tage hensyn til, ifm. med vurderingen af, om der bør give tilladelse til at tilpasse selskabsstrukturen. Samarbejdsvanskeligheder, driftsmæssige hensyn eller lignende, som kan gøre den videre drift nemmere for aktionærene. Det er stadig en helt essentiel del, at hovedformålet ikke må være skatteunddragelse eller skatteundgåelse.

Alene den grund at have generationsskifte som begrundelse for en aktieombytning, alt efter hvordan det formuleres til skattestyrelsen, kan være en udfordring for tilladelsen. I SKM2001.37.LSR, fik ansøger afslag på skattefri aktieombytning. Sagen drejer som om en hovedaktionær (A), som ønskede at ombytte sine aktier i B A/S ved at stifte et holdingselskab. Formålet var bl.a. at kunne afhænde andele af aktierne i B A/S og beholde salgssummen i selskabsform og styrke egenkapitalen ved at lade medarbejdere få muligheden for at blive aktionærer.

Dette gav Told- og skatteregionen afslag på, da ansøgningen primært byggede på et ønske om at udskyde beskatning af aktieavancen. Der var ikke angivet erhvervsmæssige eller forretningsmæssige formål som grundlag og reglerne for skattefri aktieombytning kan netop ikke bruges til skatteudskydelse.

Hvornår der ligger en forretningsmæssigt begrundet ansøgning, er en konkret vurdering. Oftest vil det være ved et generationsskifte, hvis aktieombytningen er et led i et fuldt generationsskifte.⁸⁰ I SKM2003.118 TSS, hvor to personlige anpartshavere, der til sammen ejede 2/3 af kapitalen i et driftsselskab, ansøgte om tilladelse, til først at gennemføre en skattefri aktieombytning og efterfølgende ophørsspalte holdingselskabet, der etableres i forbindelse med den skattefri aktieombytning. Formålet med denne disposition, var at lette et fremtidigt generationsskifte og gøre udbytte uddeling nemmere og mere fleksibel, samt at tilpasse likviditeten til driften i datterselskabet. Told- og Skattestyrelsen vurderede samlet, at hovedformålet ikke var skatteundgåelse eller -unddragelse og tillod aktieombytningen.

Det, at skatteyderen ønsker at lette et generationsskifte, er i sig selv ikke nok som forretningsmæssig begrundelse, til at opnå tilladelse. Det kræver, at ansøgningen indeholder en redegørelse for, hvorledes generationsskiftet påtænkes gennemført, herunder hvorfor den skattefrie omstrukturering er en vital del, for at dette kan lade sig gøre. Derved får SKAT mulighed for

⁸⁰ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 244

at foretage en konkret vurdering. Det er indforstået, at dette efterleves og der ikke sker ændringer uden at dette meddeles til SKAT⁸¹. Som eksempel på hvor der er foretaget en konkret vurdering af en sag er i SKM2007.807.DEP. Skatteministeriet tog bekræftende til genmæle i en sag, som oprindeligt, hvor tilladelse til en skattefri aktieombytning med efterfølgende opørsspaltning var blevet afslået. Sagen drejede sig om, hvorvidt ønsket om omstruktureringen havde skatteunderdragelse til hovedformål, hvilket som nævnt er afgørende for om der kan gives tilladelse.

Den konkrete sag omhandlede, at omstruktureringen skulle lettes, så to medarbejdere gradvist skulle overtage ejerskabet uden lånefinansiering. Omstruktureringen ville gøre det muligt at bruge selskabets overskud til udlodning, så medarbejderne kunne overtage aktierne over tid. Skatteministeriet vurderede, at omstruktureringen både havde forretningsmæssige formål og skattemæssige fordele, men ikke tilstrækkeligt til at bevise, at hovedformålet var skatteundgåelse. Desuden havde de involverede parter lovhjemmel til succession, hvilket underbyggede deres påstand om, at skatteundgåelse ikke var hovedformålet.

I SKM2006.9 SKAT ansøgte et selskab om tilladelse til at foretage en skattefri tilførsel af aktiver (udlejningsejendomme) til et nystiftet selskab iht. fusionsskatteloven. Formålet var at opnå den skattefrihed, som selskabet tidligere havde haft. Skat afviste ansøgningen, da de vurderede, at hovedformålet var at opnå skatteundgåelse og at der ikke var en begrundet reel forretningsmæssig årsag.

Praksis viser, at adgangen til skattefri omstrukturering i form af aktieombytning, spaltning og tilførsel af aktiver beror på en konkret og ofte vanskelig afgrænsning af, hvornår en disposition kan anses for forretningsmæssigt begrundet. Afgørende er, at hovedformålet eller et af hovedformålene ikke er skatteunddragelse eller skatteundgåelse. Praksis illustrerer, at generelle hensyn som generationsskifte, samarbejdsvanskeligheder eller driftsmæssige overvejelser kan anerkendes, men kun hvis de er konkret beskrevet og understøttet af en realistisk og sammenhængende plan. Omvendt vil ansøgninger, der primært fremstår som skatteudskydelse uden tilstrækkelig erhvervmæssig begrundelse, blive afslået. Samlet set viser praksis, at grænsen mellem legitime forretningsmæssige hensyn og uacceptabel skatteundgåelse er flydende, hvilket gør det vanskeligt på forhånd entydigt at fastslå, hvornår betingelserne for en skattefri omstrukturering er opfyldt.

⁸¹ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 245

Som alternativ til den skattefrie omstrukturering med tilladelse, kan der foretages skattefrie omstruktureringer uden tilladelse, hvis dispositionerne til gengæld opfylder en række objektive krav. Disse krav behandles i de efterfølgende afsnit.

9.2 Spaltning

9.2.1 Indledning til spaltning

En spaltning foregår i praksis ved, at et selskab (det indskydende selskab) indskyder dets aktiver og passiver til et andet selskab (det modtagende selskab). Det indskydende selskabs aktionærs vederlag, består af aktier i det modtagende selskab. I modsætning til tilførsel af aktiver udstedes disse aktier i det modtagende selskab til det indskydendes selskabs aktionærer og ikke det indskydende selskab selv. Ved en spaltning er der tale om en horisontal opsplitning af et selskab.⁸²

Spaltninger kan både udføres som en skattefri spaltning med- og uden tilladelse, samt som en skattepligtig spaltning. Der findes derudover to typer spaltning afhængigt af, om det spaltede selskab er fortsættende eller ophører.

9.2.1.1 Ophørsspaltning

En egentlig spaltning, også kaldet en ophørsspaltning indebærer en opløsning af det indskydende selskab og overdragelse af dets aktiver og passiver til en eller flere modtagende selskaber.⁸³ Ved en ophørsspaltning gælder der ingen krav til de aktiver og passiver, der overføres til det modtagende selskab. Der kan derfor ske fordeling af aktiver og passiver mellem de modtagende selskaber i en vilkårlig fordeling. Dette er bekræftet i TFS 1994.816.LR, hvor sagen drejede sig om en ophørsspaltning af et selskab med blandede aktiver i form af udlejningsejendomme, finansielle anlægsaktiver i form af børsnoterede aktier og investeringsbeviser, samt omsætningsaktiver i form af tilgodehavender og likvider. Dette skulle deles op i 4 selskaber, med udlejning i et selskab, lige fordeling af de finansielle anlægsaktiver samt en fast fordeling af resten. Ligeledes var der også en fast fordeling af gælden. En ophørsspaltning giver en stor fleksibilitet, som ikke opnås i samme grad ved en grenspaltning.

9.2.1.2 Grenspaltning

I det scenarie, hvor det indskydende selskab ikke ophører, vil der være tale om en grenspaltning jf. FUSL § 15 A, stk. 3, der følger reglerne i FUSL § 15 C, stk. 2. En grenspaltning også kaldet

⁸² Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 578

⁸³ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1129

en uegentlig, indebærer, at der ikke sker opløsning af det indskydende selskab, men blot en opdeling af aktiver og passiver i det indskydende selskab, der efterfølgende overdrager en gren af virksomheden til det modtagende selskab. Det indskydende selskab fortsætter med de tilbageværende aktiver og passiver og der er således tale om udspaltningen af en ”gren” af virksomheden. Spaltningen er omfattet af de samme krav som ved tilførsel af aktiver, dvs. at den udspaltede skal omfatte alle aktiver og passiver tilknyttet grenen, der udspaltes og den udspaltede gren skal kunne fungere selvstændigt ved hjælp af egne midler.⁸⁴ Der henvises til afsnit 9.4 for yderligere uddybning af definitionen af hvornår kravet om en gren af en virksomhed er gennemgået.

9.2.2 Skattepligtig spaltning

En spaltning medfører som udgangspunkt realisationsbeskatning. Det betyder, at det indskydende selskab bliver beskattet af de avancer og genvundne afskrivninger, der måtte være på de aktiver og passiver, som overdrages i forbindelse med spaltningen. Avancen opgøres på baggrund af handelsværdien af det overførte opgjort på spaltningstidspunktet. Det modtagende selskab vil have en skattemæssig anskaffelsessum tilsvarende handelsværdien på spaltningstidspunktet ved den skattepligtige spaltning.⁸⁵

Aktionæren i det spaltede selskab, vil blive udlovningsbeskattet af nettoværdien af de overførte aktiver og passiver ved en skattepligtig spaltning, og den samme værdi vil lægge til grund for anskaffelsessummen af de aktier, der erhverves i det modtagne selskab.⁸⁶

Den skattepligtige spaltning er en sjældent anvendt metode i praksis, idet der foreligger muligheder for at foretage en skattefri spaltning, der bygger på successionsprincippet, herunder både en skattefri grenspaltning og en skattefri ophørsspaltning af et selskab.

9.2.3 Skattefri spaltning

En skattefri spaltning bygger på successionsprincippet, jf. FUSL § 8, stk. 1, og de aktier aktionærerne modtager som vederlag, træder i stedet for en forholdsmæssig andel af aktierne i det indskydende selskab.

⁸⁴ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1129-1130

⁸⁵ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 578

⁸⁶ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 578-579

Den skattefri spaltning har tre materielle betingelser jf. FUSL § 15 a, stk. 2 og yderligere én betingelse såfremt der er tale om en grenspaltning.⁸⁷

Første betingelser er, at det indskydende selskab skal overføre en del af eller samtlige aktiver og passiver til et eller flere eksisterende eller nye selskaber.⁸⁸

Anden betingelse er, at det indskydende selskabs aktionærer skal modtage vederlag for de udskilte aktiver og passiver.⁸⁹ Vederlaget kan bestå af nye aktier i det modtagende selskab, eller en kontant udligningssum og dette kan fordeles mellem de enkelte aktionærer. Det er en betingelse, at der ikke sker formueforskydning mellem aktionærerne.⁹⁰ Aktievederlaget er et krav for skattefritagelsen, og den kontante udligningssum defineres som alle øvrige former for vederlag, der ikke består af aktier i det modtagende selskab, herunder kontanter, fordringer, materielle aktiver eller datterselskabsaktier. Vederlaget her kan ydes af det indskydende selskab såvel som det modtagende selskab.⁹¹ Kravet om vederlag i form af aktier er ufravigeligt og det er et krav, at alle selskabsdeltagere vederlægges i forbindelse med en spaltning. I SKM2010.237.LSR stadfæstede landsskatteretten en afgørelse fra SKAT, hvorved det alene var hovedaktionærens holdingselskab, der modtog aktier i et datterselskab, hvortil en aktivitet i driftsselskabet skulle grenspaltes til. Hovedaktionæren ville samtidigt med spaltningen annullere tilsvarende aktier i driftsselskabet, hvorved der ikke skete en formueforskydning mellem hovedaktionæren og de øvrige aktionærer og hovedaktionæren ville derudover samtidigt med spaltningen foretage en aktieombytning, hvorved ejerskabet i driftsselskabet ville være uændret. Argumentet fra ansøgerens side var, at denne struktur kunne opnås ved en ophørsspaltning, og at der ikke var holdepunkter for, at vederlagskravet skulle være mere restriktivt ved en grenspaltning frem for en ophørsspaltning.

SKAT og senere Landsskatteretten var uenige og nægtede tilladelse som følge af, at det ikke var alle driftsselskabets aktionærer, der blev vederlagt med aktier i datterselskabet også selvom ovenstående dispositioner blev udført som en samlet begivenhed.

Den tredje betingelse er, at der ikke må ske en formueforskydning mellem selskabsdeltagerne i forbindelse med spaltningen.⁹² Hvis en aktionær ejer 50 pct. af det indskydende selskab inden

⁸⁷ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 383

⁸⁸ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 579

⁸⁹ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1132

⁹⁰ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 585

⁹¹ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 584

⁹² Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 579

spaltningens gennemførelse, skal denne også modtage 50 pct. af vederlaget for spaltningen. Formueforskydningen er ikke et problem så længe alle parter i en spaltning vederlægges med de samme aktier, men lige så snart vederlaget er forskelligt, vil der opstå skønsspørgsmål, der kan gøre det vanskeligt at vurdere om vederlaget er ens, hos de deltagende parter.⁹³

Den skattemæssige stilling for aktionærene i forbindelse med en skattefri spaltning findes i FUSL 15 b, stk. 4:

”... Anskaffelsessummen inden spaltningen for aktierne i det indskydende selskab fordeles som anskaffelsessum for aktierne i det indskydende selskab efter spaltningen og det eller de modtagende selskaber efter forholdet mellem kursværdien af aktierne i det indskydende selskab og hvert enkelt af de modtagende selskaber og den samlede kursværdi af aktierne i det indskydende selskab og det eller de modtagende selskaber på spaltningsdatoen. ”

9.2.3.1 Tidspunkt for spaltningen

Det er en betingelse for spaltningen, at skæringsdatoen for overgangen af aktiver og passiver fra det indskydende selskab til det modtagende selskab er sammenfaldende med datoen for det modtagende selskabs regnskabsår.⁹⁴ Det er ligeledes et procedurekrav, at der udarbejdes en spaltningsplan.⁹⁵ Selskabsloven indeholder en række tidsmæssige krav, som skal overholdes, for at spaltningen kan foretages, heriblandt SLL § 255, stk. 4, som nævner, at spaltningsplanen skal underskrives senest ved udløb af det regnskabsår, hvor spaltningen har regnskabsmæssig virkning fra.⁹⁶

Jf. FUSL § 6, stk. 3 skal der ske meddelelse til SKAT om ønsket om at gennemføre en skattefri spaltning. Meddelelsen skal give senest en måned efter den dag, hvor fusionen er vedtaget i alle de fusionerede selskaber.

9.2.3.2 Virkning

En skattefri spaltning har jf. FUSL § 15 b, skatteretlig virkning for de deltagende selskaber, samt aktionærene, såfremt det modtagende selskab fortsætter under dansk beskatning.

Det indskydende selskab afstår med tilbagevirkende kraft sine skattemæssige forpligtelser vedrørende de overførte aktiver på den skattemæssige spaltningsdato.

⁹³ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 585

⁹⁴ Fusionsskatteloven, jf. § 5, stk. 1

⁹⁵ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 586

⁹⁶ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 586

For det modtagende selskab medfører spaltningen, succession af de overtagende aktiver og passiver, hvilket omfatter indtrædelse i det indskydende selskabs skattemæssig stilling.

9.2.3.3 Skattefri spaltning uden tilladelse

En skattefri spaltning uden tilladelse kræver, at fire objektive betingelser er opfyldt. De fire objektive kriterier kan alene anvendes såfremt de er tilstrækkelige til at modvirke skatteundgåelse eller skatteunddragelse.⁹⁷

De tre af de fire objektive kriterier er jf. FUSL § 15 a, stk. 2, at spaltningen baseres på handelsværdi, forholdet mellem aktiver og passiver i det modtagende selskab svarer til forholdet mellem aktiver og passiver i det indskydende selskab og endeligt er det et krav at der ikke sker kontantvederlag til selskaber, der ejer mindst 10 pct. af det indskydende selskab eller på anden måde er omfattet af koncernselskabsaktier eller skattefri porteføljeaktier efter hhv. ABL §§ 4 B og 4 C.

Det fjerde objektive kriterie findes i FUSL § 15 a, stk. 1, hvor der opstilles et krav om, at selskaber, som efter spaltningen ejer mere end 10 pct. af det modtagende selskab ikke afstår sine aktier i en periode på 3 år efter spaltningstidspunktet.

9.3 Aktieombytning

9.3.1 Indledning om aktieombytning

Den selskabsretlige praksis omkring aktieombytning indebærer, at der enten stiftes et nyt selskab med apportindskud af aktier eller anparter i et andet selskab, hvorved det nystiftede selskab automatisk bliver moderselskab, eller at ombytningen gennemføres som en kapitalforhøjelse i et eksisterende selskab med aktierne som apportindskud. ABL § 36, stk. 2, definerer en aktieombytning ved, at aktionæren i selskab A (det erhvervede selskab) indskyder sine aktier i selskab B (det erhvervende selskab) mod at modtage aktier i selskab B som vederlag. Herved ombyttes aktierne i selskab A til aktier i selskab B, og der etableres en holdingstruktur, hvor selskab B bliver moderselskab for selskab A. Aktieombytning kan anvendes af både fysiske og juridiske personer.⁹⁸

9.3.2 Skattepligtig aktieombytning

Ved aktieombytning er der tale om en egentlig afståelse og dette udløser som udgangspunkt, efter de almindelige aktieavanceregler, realisationsbeskatning på baggrund af den værdi de

⁹⁷ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 598

⁹⁸ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1143

ombyttede aktier måtte have på ombytningstidspunktet. Det erhvervende selskab få en tilsvarende anskaffelsessum af de pågældende aktier.

Aktieombytning kan dog foretages som en skattefri aktieombytning, så aktionæren ikke realisationsbeskattes, men i stedet blot skattemæssigt ombytter sine aktier med succession.⁹⁹

9.3.3 Skattefri aktieombytning

Det er en forudsætning for aktieombytningen, at både det erhvervende og det erhvervede selskab opfylder definitionen af et selskab iht. art. 3 i direktivet 2009/133/EF, dette svarer til danske aktie- og anpartsselskaber.¹⁰⁰

Som det ligger i navnet er der tale om et reelt aktiebytte, altså aktier-mod-aktier. Aktionæren, som har byttet sine aktier til aktier i et andet selskab, men som modtager et delvist vederlag i andet end aktier, vil for den del ikke kunne anse det som aktieombytning. Det vil i stedet skulle anses som et salg af den andel af aktierne. Der kan udover aktier, foretages aktieombytning af lignende kapitalandele, der omfatter for eksempel tegningsretter, som rent selskabsretligt tæller for værdipapirer udstedt af selskabet. Disse tegningsretter giver aktionæren ret til at ombytte til aktier under nærmere fastsatte vilkår, jf. SKM2012.364 SR. Derimod kan køberetter ikke indgå i en aktieombytning.¹⁰¹

Det erhvervende selskab skal opnå en faktisk ejendomsret over de ombyttede aktier. Dispositioner uden reel betydning vil ikke anses for at være en aktieombytning.¹⁰²

Det er ligeledes en betingelse for det erhvervende selskab, at dette får flertallet af stemmerettighederne i det erhvervede selskab. Altså det erhvervende selskab skal have stemmemajoriteten, både formelt og reelt. Betingelserne for, at det erhvervende selskab skal opnå flertallet af stemmerettighederne i det erhvervede selskab, anses stadig for opfyldt selvom der efterfølgende skulle blive foretaget en spaltning efter reglerne i FUSL § 15 a.¹⁰³

Tilladelsen til en skattefri aktieombytning kan ikke gives i de tilfælde, hvor der er et formelt stemmeflertal, men ejeraftaler eller lignende gør, at bestemmende indflydelse er mistet.

⁹⁹ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 512

¹⁰⁰ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1143-1144

¹⁰¹ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 514

¹⁰² Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 513-514

¹⁰³ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 36, stk. 2

Det sidste krav ifm. en aktieombytning er ombytningsvederlaget. Ombytningsvederlaget kan bestå af aktier eller en kombination af aktier sammen med en kontant udligningssum. Der er ingen krav til fordeling af disse. Vederlaget skal dog tilrettelægges på en måde der sikre, at der ikke sker formueforskydning mellem de deltagende aktionærer. Dette er ligeledes en objektiv betingelse.¹⁰⁴

9.3.3.1 Tidspunkt

Datoen for en aktieombytning er gældende fra den dato, hvor aftalen om aktieombytning indgås. Det kan således aldrig gøres med tilbagevirkende kraft. Det er ligeledes en betingelse, at ombytningen er foretages senest 6 måneder efter denne dato.¹⁰⁵

9.3.3.2 Virkning

Aktionæren kan vælge at ombytte skattefrit eller skattepligtigt. Hvis aktionæren vælger den skattefrie model, træder vederlagsaktierne skattemæssigt i stedet for de ombyttede aktier og anses for erhvervet samme tidspunkt som de ombyttede aktier.

Aktieombytningen har ingen direkte skattemæssig betydning for de deltagende selskaber. Holdingselskabet anses for at have erhvervet aktierne på ombytningsdagen, og datterselskabet har blot fået en ny aktionær.

9.3.3.3 Skattefri aktieombytning uden tilladelse

Det muligt at foretage en skattefri aktieombytningen uden tilladelse, jf. reglerne i ABL § 36, stk. 6. Dog vil denne model kræve, at en række objektive betingelser er opfyldt til gengæld for skattefriheden.

Iht. ABL § 36, stk. 6, skal værdien af de nye aktier svare til handelsværdien af de ombyttede aktier. Ligeledes er det en betingelse, at det erhvervende selskab ikke afstår sine aktier i det erhvervede selskab i en periode på 3 år efter ombytningstidspunktet, det såkaldte holdingkrav.¹⁰⁶ Holdingkravet overtrædes ikke ved en efterfølgende skattefri omstrukturering der alene vederlægges med aktier.¹⁰⁷

Holdingkravet kan blive en udfordring i forhold til et ønske om generationsskifte. Skatterådet har givet et bindende svar i forhold til en række dispositioner, som vedrørte et generations-

¹⁰⁴ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 518

¹⁰⁵ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1144

¹⁰⁶ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 526

¹⁰⁷ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 527

skifte. Det bindende svar, SKM2012.504.SR, omhandler Person X, som ejer 100 pct. a selskabet A ApS, Selskab B ønskede at blive medejer via en kapitalforhøjelse. Person X ville derfor først foretage en skattefri aktieombytning, hvor efter, at aktierne skulle opdeles i 2 aktieklasser, hvor A-aktierne skulle have et forlods udbytteret. Spørgeren ønskede derfor svar på følgende:

1. Er SKAT enig i, at kapitalforhøjelse på nom. ca. 454.000 kr. B-anparter foretaget af Selskab B ikke er i strid med holdingkravet jf. ABL § 36?
2. Er SKAT enig i, at den ubetingede ret til forlods udbytte på 2.469.000 kr. anses for et skattefrit udbytte til Person X Holding ApS og derfor ikke er i strid med holdingkravet i ABL § 36?
3. Er SKAT enig i, at den betingede ret til forlods udbytte i henhold til aftalen om milestenes anses som skattefrit udbytte til Person X Holding ApS og derfor ikke er i strid med holdingkravet i ABL § 36?
4. Er SKAT enig i, at en køberet, hvorefter Selskab B tildeles en ret men ikke en pligt til at købe Person X Holdings anparter i 2015 til samme kurs som kapitalforhøjelsen i 2012, ikke er i strid med holdingkravet i ABL § 36?

Skatterådet svarede nej til spørgsmål 1, 2 og 3. Ved spørgsmål 4 kunne købsretten ikke isoleret vurderes.

Begrundelsen for skatterådets vurdering var, at de beskrevne dispositioner, skal ses som en samlet plan, og at der reelt vil være tale om, at Person X afstår 85 pct. af virksomheden mod vederlag i form af fremtidige udbytter. Skatterådet henviste til en højesteretsdom, SKM2011.501.HR, hvor en samlet kapitaltilførsel og udlodning blev betragtet som en del af modydelsen for aktieoverdragelsen.

Konsekvensen var derfor, at skattefriheden ved aktieombytning ikke kunne opretholdes, da holdingkravet ikke var opfyldt.

9.4 Tilførsel af aktiver

9.4.1 Indledning tilførsel af aktiver

Ved tilførsel af aktiver i henhold til fusionsskatteloven, forstås den transaktion, hvor et indskydende selskab uden at blive opløst, tilfører den samlede virksomhed eller en del af virksomheden til et andet selskab, det modtagende selskab. Vederlaget for det indskydende selskab, bliver til fordel for sine indskudte aktiver og passiver, kapitalandele i det modtagende selskab.¹⁰⁸

Tilførsel af aktiver kan ske til et nystiftet selskab, såvel som til et allerede eksisterende selskab. I en selskabsretlig forstand er der tale om et apportindskud, jf. SLL §§ 35 ff., hvis der er tale om et nystiftet selskab og SLL § 160, hvis der indskydes i et allerede eksisterende selskab. Tilførsel af aktiver kan sammenlignes med skattefri virksomhedsomdannelse, eftersom der i begge dispositioner foretages et indskud af en allerede igangværende virksomhed i et selskab, samtidig med, at det sker med skattemæssig succession, uden at der samtidig sker en selskabsretlig succession.¹⁰⁹ Tilførsel af aktiver minder i praksis meget om en grenspaltning og kriterierne for gennemførsel af begge bygger på det samme, forskellen ligger dog i, hvem der modtager vederlaget for omstruktureringen. Hvor der ved en grenspaltning er tale om en horisontal omstrukturering, hvor selskabsaktionæren vederlægges, er en tilførsel af aktiver en vertikal omstrukturering, hvor det er det indskydende selskab, der vederlægges.

9.4.2 Skattepligtig tilførsel af aktiver

Tilførsel af aktiver, vil som udgangspunkt udløse afståelsesbeskatning i det indskydende selskab, eftersom dispositionen skal anses som salg af aktiver, der medfører kapitalgevinstbeskatning, samt beskatning af eventuelt genvundne afskrivninger.¹¹⁰

Dispositionen kan i henhold til FUSL §§ 15 c og 15 d foretages skattefrit.

9.4.3 Skattefri tilførsel af aktiver

Tilførsel af aktiver behandles i FUSL §§ 15 c og 15 d. Det er en betingelse jf. FUSL § 15 c stk. 1, 1. pkt., for at kunne gennemføre en skattefri tilførsel af aktiver, uanset om dette sker efter en forudgående tilladelse fra SKAT eller om det sker efter de objektive regler, at det indskydende såvel som det modtagende selskab er omfattet af selskabsbegrebet iht. artikel 3 i direktiv

¹⁰⁸ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 315

¹⁰⁹ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 315

¹¹⁰ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 315

2009/133/EF.¹¹¹ Derudover er der en række yderligere betingelser, som skal opfyldes. Manglende overholdelse af disse betingelser vil i værste fald medføre, at der i en selskabsretlig forstand er foretaget tilførsel af aktiver, men at der i et skatteretligt henseende er tale om en skattepligtig afståelse af aktiver.

Det er et grundlæggende krav, at der ved en skattefri tilførsel af aktiver iht. FUSL § 15 c stk. 2 tilføres en samlet, eller en eller flere grene af en virksomhed. Ved en gren af en virksomhed forstås iht. samme paragraf følgende:

”... Ved en gren af en virksomhed forstås alle aktiver og passiver i en afdeling af et selskab, som ud fra et organisationsmæssigt synspunkt udgør en selvstændig bedrift, dvs. en samlet enhed, der kan fungere ved hjælp af egne midler.”¹¹²

At der er tale om en gren af en virksomhed betyder bl.a., at aktiver og passiver vedrørende virksomhedsgrenen kan afgrænses og overføres og der er krav om, at det, der overføres, består af en egentlig virksomhed, altså en virksomhedsaktivitet, der sigter efter at opnå et overskud. Der kan altså ikke være tale om enkeltaktiver eller passiver.¹¹³

I TFS 1996.899 har Skattedepartementet oplyst, at begrebet ”gren af en virksomhed” skal vurderes ud fra en organisationsmæssig synsvinkel, og at der ikke i overvejende grad skal lægges vægt på kriteriet om, at grenen skal kunne fungere ved hjælp af egne midler.

Kravet om, at virksomhedsgrenen skal kunne fungere ved hjælp af egne midler, omhandler det finansielle, der tilføres og i lovens forstand anses det ikke for at være en gren af en virksomhed, såfremt den ikke kan fungere ved hjælp af egne midler.¹¹⁴ Dette baseres ligeledes på en konkret vurdering og der er ikke et udtømmende regelsæt, der definerer kravet.

Det andet grundlæggende krav er, at det indskydende selskab, skal modtage aktier/anpartar, som vederlag for sine aktiver. I modsætning til henholdsvis aktieombytning, fusion og spaltning, hvor der ikke er nogen begrænsning for muligheden for delvis kompensation i form af

¹¹¹ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) – side 316

¹¹² Fusionsskatteloven, jf. § 15 c, stk. 2.

¹¹³ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 540 og 544

¹¹⁴ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 557

kontant vederlæggelse, er det ikke muligt ved tilførsel af aktiver til det indskydende selskab. Vederlaget skal altså bestå 100 pct. af kapitalandele i det modtagende selskab.¹¹⁵

Det bør være forholdsvist simpelt at konkludere om vederlagskravet er opfyldt. Det viser sig dog at være sværere i praksis end som så. Det skyldes, at den periode, hvori man ser på om vederlaget for det indskydende selskab, alene består af aktier i det modtagne selskab, kan strække sig længere end blot til tilførselstidspunktet. Efterfølgende udlodninger af udbytte, kapitalnedsættelse m.m. samt vedtægtsændringer kan medtages i vurderingen om, om vederlagskravet er overholdt. På samme måde kan en etablering af en mellemregning i forbindelse med tilførslen være i strid med vederlagskravet. Konsekvensen af, at vederlagskravet ikke opfyldes, vil være, at tilførslen ikke er omfattet af FUSL § 15 c og dermed ikke er skattefri.¹¹⁶ I SKM2001.73.LR konkluderede Ligningsrådet, at en kapitalnedsættelse i det modtagende selskab, der blev foretaget ca. 2 måneder efter gennemførelsen af tilførslen, havde karakter af en kontant udligningssum. Ligeledes i SKM2001.341.TSS, hvor et selskab udloddede udbytte, hvor 2/3 stammede fra den overkurs, der var opstået i forbindelse med stiftelsen og ikke fra årets generede overskud. Told- og Skattestyrelsen vurderede, at denne udlodning reelt var et kontant vederlag for tilførslen af aktiver, hvilket fik den konsekvens, at skattefriheden blev tilbagekaldt, og det blev anset om skattepligtig overdragelse.

EU-domstolen har vurderet en sag om udlodning efter tilførsel af aktiver i sagen Markus Kofoed mod Skatteministeriet, SU 2007.343, hvor EU-domstolen fandt, at den nationale ret konkret skal foretage en vurdering af, hvorvidt der er tale om skatteundgåelse eller skatteunddragelse i forhold til efterfølgende udlodninger. Forholdet med, at der efter en tilførsel af aktiver udloddes udbytte kan ikke i sig selv betragtes som kontantvederlag. Afgørelsen medførte, at det konkret må vurderes, i hvilket omfang en eventuel udlodning er i strid med kontantvederlæggelsesforbuddet på baggrund af en beløbs- og tidsmæssig afgrænsning.¹¹⁷

9.4.3.1 Tidspunkt

Reglerne for tidspunktet for tilførsel af aktiver gælder samme regelsæt som ved spaltning, FUSL § 5, og skal være sammenfaldende med åbningsdatoen for regnskabsåret.

¹¹⁵ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 319

¹¹⁶ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) – side 334

¹¹⁷ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 337

9.4.3.2 *Virkning*

I forbindelse med en skattefri tilførsel af aktiver, bliver kapitalejeren af det indskydende selskab ikke berørt af tilførslen. Derimod bliver det indskydende selskab anset for at have afstået sine aktiver til det modtagende selskab. Det modtagende selskab succederer ind i det indskydende selskabs skattemæssige stilling for de aktiver og passiver der overdrages, det vil sige anskaffelsessum og anskaffelsesperiode.¹¹⁸ Når der ses på FUSL § 15 d, stk. 1 fremgår det, at det indskydende selskab ikke skal indtægtsføre avancen af de aktiver der tilføres, da FUSL § 8 er gældende.

9.4.3.3 *Tilførsel af aktiver uden tilladelse*

Ved lov nr. 343 af 18-04-2007 blev der som ved aktieombytning og spaltning, at tilførsel af aktiver også kunne ske skattefrit uden en forudgående tilladelse fra SKAT. Der gælder stadig samme krav som ved den skattefri tilførsel med tilladelse, men der gælder yderligere en række objektive krav.

Retsgrundlaget for den skattefrie tilførsel af aktiver uden tilladelse findes i FUSL § 15 c, stk. 1, 4. pkt.

Som ved den skattefrie aktieombytning vil der ved tilførsel af aktiver uden tilladelse være et 3-årigt holdingkrav, altså det indskydende selskab skal beholde sine nye kapitalandele i 3 år, for at opretholde skattefriheden.¹¹⁹

¹¹⁸ Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave) - side 346

¹¹⁹ Fusionsskatteloven, jf. § 15 C, stk. 1, 5. pkt.

10 Overdragelse til en fond

Overdragelser af aktier til fonde kan gøres både fra fysiske personer samt fra selskaber. Reglerne herfor er forskellige, og hvor overdragelsen fra fysiske personer følger reglerne i aktieavancebeskatningsloven, følger overdragelsen fra et selskab reglerne i ligningsloven.

10.1 Overdragelse fra en fysisk person

10.1.1 Betingelser for overdragelse fra fysiske personer

Kravene til overdragelse af aktier fra en fysisk person til erhvervsdrivende fonde findes i ABL § 35 B. Det er et krav, at reglerne i ABL § 35 B er opfyldt for at kunne anvende reglerne i ABL §§ 35 C – 35 F vedrørende overdragelse af aktier til erhvervsdrivende fonde med successionsprincippet.¹²⁰ Overdragelse efter reglerne i ABL §§ 35 B – 35 F, kan alene ske til erhvervsdrivende fonde.

Betingelserne i ABL § 35 B, stk. 1 er gennemgået i de efterfølgende afsnit. ABL § 35 B, stk. 2 – 5 omhandler alene krav om meddelelse til Told- og Skatteforvaltningen, anvendelsesområde herunder ved overdragelse i levende live samt overdragelse fra dødsboer, derudover behandles det geografiske anvendelsesområde.

10.1.1.1 Fondens formål

Når en fond stiftes med indskydelse af aktier i et selskab, der driver en erhvervsmæssig virksomhed, er det et krav, at fondens vedtægtsbestemte formål er at eje og drive den erhvervsvirksomhed, der drives i det selskab, der overdrages til fonden. Kravet om det vedtægtsbestemte formål skal være opfyldt på overdragelsestidspunktet. Fonden kan ikke være en passiv ejer, men skal være aktiv i sit ejerskab og drive den modtagne erhvervsvirksomhed på en måde, hvorpå det bedst mulige resultat opnås.¹²¹

Efter overdragelsen følger fonden de almindelige fondsretslige regler for, hvorledes dispositioner i fonden anses for at lægge inden for det vedtægtsbestemte formål.¹²²

Som følge af, at fonden er stiftet med det vedtægtsmæssige formål at drive den virksomhed der overdrages, vil fonden umiddelbart ikke kunne afstå virksomheden, da dette ville være i strid med vedtægterne. Derudover ville formålet med overdragelsen og videreførelsen af en virksomhed igennem en fond ophøre.

¹²⁰ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 720

¹²¹ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹²² LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

Udover det vedtægtsbestemte formål, kan fonden også have et uddelingsformål, bl.a. uddeling til almennyttige formål.¹²³

10.1.1.2 Overholdelse af pengetanksreglen

Det er et krav, at den virksomhed, der drives i det selskab, der overdrages, skal opfylde reglerne i ABL § 34, stk. 1 nr. 3. Det selskab der overdrages, må således ikke have karakter af at være en pengetank.¹²⁴

Det er derudover et krav, at pengetanksreglen fortsat er overholdt i fem år regnet fra overdragelsestidspunktet. Såfremt dette kriterie ikke opfyldes, vil fonden anses for at have afstået aktierne til handelsværdi, på det tidspunkt, hvor kriteriet for pengetanksreglen brydes.¹²⁵ En afståelse af aktierne, vil medføre, at stifterskatten opgjort på overdragelsestidspunktet forfalder til betaling, såfremt avancen er højere end eller lig med avancen stifterskatten blev opgjort på baggrund af. Er den opgjorte avance lavere, er det alene en andel af stifterskatten svarende til den lavere avance, der forfalder til betaling. Forskelsbeløbet mellem den aktuelle skat og den oprindeligt hensatte stifterskat bortfalder helt.¹²⁶ At pengetankskriteriet skal opfyldes i en fem-årig periode fra overdragelsestidspunktet, skyldes bl.a., at fonden har et vedtægtsbestemt formål om at drive den overdragne virksomhed videre, hvilket ikke kan lade sig gøre, såfremt virksomheden anses for at være en pengetank.¹²⁷

Lempelsen af pengetanksreglen med lov nr. 369 af 09-04-2025 gør, at det fremadrettet vil være muligt at overdrage selskaber, hvori aktiviteten består af udlejning af fast ejendom, der opfylder kriterierne i ABL § 34, stk. 7.

10.1.1.3 Fondens ejerandele og indflydelse

Fonden skal opnå bestemmende indflydelse over den erhvervsvirksomhed, der overdrages. Dette opnås ved, at fonden skal have overdraget mindst 25 pct. af aktiekapitalen og mere end 50 pct. af stemmerettighederne i det selskab, der overdrages.¹²⁸

Det er ligeledes et krav, at mindst 50 pct. af de aktiver, der overdrages til fonden, er ejet af selskaber, som fonden direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse over. Det betyder, at hvis fonden får overdraget et holdingselskab, der ikke har bestemmende indflydelse over

¹²³ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹²⁴ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 B, stk. 1, nr. 2

¹²⁵ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 E, stk. 1

¹²⁶ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹²⁷ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹²⁸ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 B, stk. 1, nr. 3

datterselskaber med høje aktivsummer, kan betingelsen ikke opfyldes og reglerne i ABL §§ 35 C – 35 F kan ikke finde anvendelse ved overdragelsen.¹²⁹

I nedenstående eksempel tages der udgangspunkt i, at der overdrages et holdingselskab, der ejer 80 pct. af datterselskab 1 med aktiver for 10 mio. kr. datterselskab 1 ejer 30 pct. af et datterselskab 2 med aktiver for 50 mio. kr. Fonden vil alene have bestemmende indflydelse over 8 mio. kr. og ikke have bestemmende indflydelse over 12 mio. kr., der ejes i datterselskab 2. Betingelsen vil derfor ikke være opfyldt idet fonden kun har bestemmende indflydelse over 40 pct. af de samlede aktiver der ejes og $D \leq E$.

Selskab	Aktiernes værdi eksklusiv aktier	Ejerandel	Fondens ejerandel	Værdien af fondens ejerandel	
Holdingselskab	0	100%	100%	0	A
Datterselskab 1	10.000.000	80%	$100\% * 80\% = 80\%$	8.000.000	B
Datterselskab 2	50.000.000	30%	$100\% * 80\% * 30\% = 24\%$	12.000.000	C

Værdi af aktier fonden har bestemmende indflydelse over: A+B 8.000.000 / 40% D

Værdi af aktier fonden ikke har bestemmende indflydelse over: C 12.000.000 / 60% E

Figur 4 – Eksempel på beregning af bestemmende indflydelse efter ABL § 35 B, stk. 1, nr. 4, Kilde: Egen tilvirkning

En undtagelse til ovenstående gør, at der kan ses bort fra aktieposter i de selskaber, der indirekte ejes af fonden, som fonden ikke direkte eller indirekte udøver bestemmende indflydelse over, såfremt overdrageren, hverken direkte eller indirekte igennem nærtstående parter har udøvet bestemmende indflydelse over disse selskaber på overdragelsestidspunktet.¹³⁰

10.1.1.4 Fondens krav på udbytte

Fonden skal modtage et udbytte svarende til samme andel af fondens andel af kapitalen i de ejede kapitalandele. Derudover skal fonden indirekte modtage udbytte af de selskaber den indirekte bliver medejer af ved overdragelsen. Udbyttet, der skal tilfalde fonden, gælder ikke udbytte fra aktier i selskaber, som ikke skal indgå i opgørelsen af ABL § 35 B, stk. 1, nr. 4.¹³¹

1 pkt. i ABL § 35 B, stk. 1, nr. 5 er en værnsregel, der skal sikre, at de fremtidige økonomiske rettigheder, svarende til fondens ejerandel tilfalder fonden og, at der ikke er tillagt en forlods udbyttet, der kan komme stifteren eller dennes nærtstående parter til gode. Derudover skal

¹²⁹ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 B, stk. 1, nr. 4

¹³⁰ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹³¹ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 B, stk. 1, nr. 5

værnsreglen sikre, at den stifterskat, der hensættes efter ABL § 35 B, stk. D, stk. 1 løbende vil blive nedbragt.¹³²

2 pkt. i ABL § 35 B, stk. 1, nr. 5 er ligeledes en værnsregel, der skal sikre 1 pkt. ved at den erhvervsmæssige virksomhed, der overdrages ikke blot placeres i et underliggende driftsselskab, hvori der er tillagt bestemte aktier en forlods udbytteret der f.eks. kommer stifteren eller dennes familie til gode.¹³³

10.1.1.5 Overdragelse uden vederlag

De aktier der overdrages til fonden skal overdrages uden modydelse.¹³⁴

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 1836 af 08-12-2020, at overdragelsen skal have karakter af at være en donation til fonden. Det fremgår dog også, at overdragelsen ikke afskærer overdrageren fra at overdrage andre aktier til fonden mod et vederlag. Det at fonden er forpligtet til at betale stifterskatten jf. ABL § 35 D, som overdrageren ved en afståelse til tredjemand ville skulle betale i avancebeskatning, anses ikke for at være et vederlag.¹³⁵

10.1.1.6 Grundkapital og stifterskat

De aktier, der overdrages til fonden efter reglerne i ABL §§ 35 C – 35 F, skal indgå i en beholdningsoversigt. Der skal derudover udarbejdes en saldo for stifterskat. Stifterskatten opgøres som skattesatsen i FBL § 11, stk. 1, aktuelt 22 pct. af den gevinst overdrageren ville have opnået ved overdragelsen, havde den sket til andre end en fond. Gevinsten skal opgøres som overdragerens anskaffelsessum, dog minimum 0 kr., fratrukket aktiernes handelsværdi på overdragelsestidspunktet.¹³⁶

Værdien af aktierne, der overdrages, med fradrag for stifterskatten, skal tilfalde den erhvervsdrivende fonds grundkapital.¹³⁷ Stifterskatten skal ikke henføres til fondens grundkapital, idet fonden skal have midler til rådighed for at kunne betale stifterskatten når denne forfalder til betaling.

¹³² LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹³³ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹³⁴ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 B, stk. 1, nr. 6

¹³⁵ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹³⁶ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 D, stk. 1

¹³⁷ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 B, stk. 1, nr. 7

Den beregnede stifterskat forfalder til betaling efter nærmere bestemte betingelser i ABL § 35 D, stk. 2-6 og ABL § 35 E. Stifterskatten forfalder til betaling, hvis aktier, der indgår i beholdningsoversigten afstås.¹³⁸ Stifterskatten, der forfalder til betaling skal opgøres som den avance, der opnås på baggrund af den oprindelige anskaffelsessum, der indgik i beregningen af den oprindelige stifterskat. En avance opgjort højere end den avance der ligger til grund for beregningen af stifterskatten, vil medføre en fremrykning af betalingen af stifterskatten, det vil dog aldrig kunne forhøje den samlede stifterskat, der skal betales. En avance opgjort til mindre end den oprindelige avance anvendt til opgørelse af stifterskatten vil alene medføre, at skatten af den faktisk beregnede avance forfalder til betaling.¹³⁹ Skatten opgøres som skattesatsen i FBL § 11, stk. 1 ganget med gevinsten ved afståelsen.¹⁴⁰ Afstås alle aktier, der indgår i beholdningsoversigten uden, at stifterskatten fuldt ud er forfaldt til betaling vil de resterende beløb bortfalde.¹⁴¹

Udbytte fra aktier jf. LL § 16 A, som indgår i beholdningsoversigten, medfører ligeledes, at stifterskatten forfalder til betaling. Stifterskatten, der forfalder opgøres som udbyttet ganget med skattesatsen i FBL § 11, stk. 1. Udbytte til at dække fondens udgifter i forbindelse med ejerskabet af selskabet, hvorfra udbyttet udbetales, medfører ikke forfald af stifterskatten.¹⁴² Det skal af opgørelsen af stifterskatten, efter ABL § 35 F, fremgå, at modtaget udbytte er omfattet af undtagelserne, der gør, at stifterskatten ikke forfalder til betaling.¹⁴³

Stifterskatten kan nedskrives med frivillige indbetalinger, der dog ikke vurderes at være relevante som følge af, at den ligeledes kan nedskrives med uddelinger, der ikke er fradragsberettigede i opgørelsen af fondens skattepligtige indkomst. Uddelingerne skal opfylde betingelserne i FBL § 4 og være almenyttige eller på anden vis almenvelgørende. Nedskrivningen af stifterskatten som følge af uddelinger, kan alene foretages i de perioder hvori stifterskatten er forfaldt til betaling efter ABL § 35 D, stk. 3 – 4 og den udgør skatteværdien af uddelingerne opgjort som skattesatsen i FBL § 11, stk. 1 ganget med uddelingen.¹⁴⁴

Stifterskatten, der endnu ikke er betalt, skal forrentes med 1 procentpoint over Nationalbankens diskontorente og minimum 1 pct.¹⁴⁵

¹³⁸ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 D, stk. 2

¹³⁹ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹⁴⁰ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 D, stk. 3

¹⁴¹ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 D, stk. 7

¹⁴² Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 D, stk. 4

¹⁴³ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser jf. bemærkninger til § 1

¹⁴⁴ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 D, stk. 5

¹⁴⁵ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 D, stk. 6

Øvrige dispositioner, der påvirker aktiernes kursværdi negativt, medfører ligeledes forfald af stifterskatten.¹⁴⁶

ABL § 35 F er en opsamlingsparagraf for ABL §§ 35 C – 35 E og stiller krav til, at den opgjorte stifterskat og beholdningsoversigt skal ajourføres årligt og indgives for hvert indkomstår. Ajourføringen skal opretholdes så længe der er en positiv saldo for stifterskat. Udover en ajourført beholdningsoversigt og den opgjorte stifterskat, skal der indgives oplysninger omkring de forhold, der har medført et forfald af stifterskatten efter de ovenstående bestemmelser.

Både overdrageren og fonden er, med undtagelse af stifterskatten, skattefrie af overdragelsen. Overdrageren er skattefri af gevinst og tab ved overdragelsen af aktierne og skal derfor ikke medregne gevinsten ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, medmindre anskaffelsessummen er negativ.¹⁴⁷ Successionsprincippet er gældende ved overdragelsen og fonden overtager derfor den latente skat i form af stifterskatten.¹⁴⁸

Skattefriheden for fonden i forbindelse med overdragelsen ligger i, at aktierne, der overdrages, tilfalder grundkapitalen med fradrag for stifterskatten. Det er en betingelse, at overdragelsen sker med en klausul om, at overdragelsen skal tilfalde grundkapitalen, for ikke at tilfalde fondens frie midler¹⁴⁹. Såfremt der sker overdragelse til fondens frie midler, vil overdragelsen skulle medregnes ved opgørelsen af fondens skattepligtige indkomst, da de vil kunne anvendes til uddeling.¹⁵⁰ Stifterskatten tilfalder ikke fondens grundkapital, men er ligeledes ikke skattepligtig for fonden selvom den ikke opfylder betingelserne i FBL § 3, stk. 6.¹⁵¹

10.1.1.7 Familiefonde og succession

Der stilles krav til fonden om, at den ikke må tillægge medlemmer af en bestemt familie eller specifikke familier fortrinsret til uddelinger. Medlemmer af bestemte familier må derudover ikke være tillagt fortrinsret til at indtage bestemte stillinger eller på anden vis oppebære økonomiske ydelser fra fonden, dette gælder ligeledes den eller de virksomheder fonden har bestemmende indflydelse over.¹⁵²

¹⁴⁶ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 E, stk. 2

¹⁴⁷ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 C, stk. 1

¹⁴⁸ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. bemærkninger til § 1

¹⁴⁹ Lov om erhvervsdrivende fonde, jf. § 35, stk. 1, nr. 3

¹⁵⁰ Fondsbeskatningsloven, jf. § 3, stk. 6

¹⁵¹ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. bemærkninger til § 1

¹⁵² Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 35 B, stk. 1, nr. 8.

Der foreligger ikke mange afgørelser på området, men et bindende svar fra skattestyrelsen i SKM2021.535.SR afkræftede, at et dødsbo kunne overdrages skattefrit efter reglerne i ABL §§ 35 B – 35 F på trods af at Dødsboskatteloven § 29, stk. 6 og Boafgiftslovens § 3, stk. 1, litra H ikke henviser direkte til ABL § 35 B, hvori betingelserne for successionsoverdragelse til en erhvervsdrivende fond fremgår. Spørgeren ønskede at overdrage sin formue til en fond, hvor det i fondens fundats fremgik, at hovedformålet var at virke til gavn for stifterens familie i såvel ret op- og nedstigende linje som i sidelinjer, herunder ægtefæller eller lignende. Skattestyrelsen afviste, at der ikke skulle tages højde for betingelserne i ABL § 35 B, herunder ABL § 35 B, stk. 1, nr. 8 og idet der var tale om en familiefond, kunne formuen ikke overdrages med succession efter reglerne i ABL §§ 35 B – 35 F.

Tillæggelsen af en bestemt familie gælder ikke bestyrelsesposterne i fonden og fonden kan via vedtægterne bestemme, at en bestemt familie skal tillægges fortrinsret til bestyrelseshvervet. Dette skal dog godkendes af fondsmyndigheden såfremt nærtstående til stifteren kan udgøre et flertal i bestyrelsen.¹⁵³

10.2 Overdragelse fra et selskab

Som alternativ til at overdrage aktier fra en person til en erhvervsdrivende fond, er det muligt at overdrage aktier fra et holdingselskab. Kravene til overdragelsen af aktier fra et holdingselskab er lempeligere end ved overdragelsen fra personer.

Samtidigt med indførslen af ABL §§ 35 B – 35 F, blev der indført et tillæg til LL §§ 16 A, stk. 2, i form af nr. 5 og 16 A, stk. 4 i form af nr. 4. Indførslen medførte, at det blev tydeliggjort, hvornår en overdragelse af aktier fra et holdingselskab kunne ske skattefrit for den ultimative hovedaktionær, der hidtil var baseret på en konkret vurdering, hver gang overdragelserne fandt sted.

10.2.1 Tidligere gældende ret

Gældende ret indtil indførslen af LL §§ 16 A, stk. 2, nr. 5 og 16 A, stk. 4 nr. 4. medførte, at overdragelser af datterselskabsaktier til fonde var skattefrie, som følge af, at afståelse af datterselskabsaktier ikke er skattepligtige.¹⁵⁴ Derudover skulle fonden ikke medregne værdien af overdragelsen ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst, såfremt fonden ikke var en familiefond og at overdragelsen tilfaldt grundkapitalen.¹⁵⁵

¹⁵³ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. bemærkninger til § 1

¹⁵⁴ Aktieavancebeskatningsloven, jf. § 8

¹⁵⁵ Fondsbeskatningsloven, jf. § 3, stk. 6

Den ultimative hovedaktionær ville ikke blive beskattet så længe det blev vurderet, at denne ikke havde en økonomisk eller personlige interesse i overdragelsen, men at overdragelsen skete i dennes ideelle interesse. Det var desuden et krav, at fonden der overdrages til, havde et almennyttigt formål. Fonden kunne ligeledes være både erhvervsdrivende eller ikke erhvervsdrivende.¹⁵⁶

Efter tidligere regler blev overdragelsens skattefrihed baseret på en konkret vurdering ved hvert enkelt tilfælde, vurderingen var baseret på tidligere praksis. Det var derfor ikke tydeligt afgrænset, hvornår der forelå skattefrihed, og hvornår der ikke gjorde. Dette skyldes bl.a. også, at der ikke var et krav om at opnå tilladelse til overdragelsen på forhånd, hvorfor skattepligten kunne komme på bagkant.

Indførslen af LL §§ 16 A, stk. 2, nr. 5 og 16 A, stk. 4 nr. 4. medførte en række regler og krav, der har tydeliggjort hvornår en overdragelse er skattefri for det overdragne selskabs hovedaktionær.

10.2.2 Gældende ret

Aktier, der overdrages ved enten en helt eller delvis vederlagsfri overdragelse, skal medregnes ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for en hovedaktionær, såfremt gaven ydes i aktionærens ideelle interesse.¹⁵⁷

I praksis umuliggør dette en skattefri overdragelse efter gældende regler idet både overdragelser i hovedaktionærens personlige, økonomiske og nu også ideelle interesse vil blive beskattet som maskeret udbytte.¹⁵⁸

Beskatningen blev dog samtidigt lempet ved indførslen af LL § 16 A, stk. 4, nr. 4, 1 pkt., da der som følge heraf, ikke skal medregnes værdien af gaveoverdragelser af aktier, der helt eller delvist vederlagsfrit overdrages, såfremt de er omfattet af LL § 16 A, stk. 2, nr. 5, ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.¹⁵⁹

Udlodninger, der sker i hovedaktionærens ideelle interesse, med forudgående tilladelse, vil ikke skulle medregnes ved opgørelsen af dennes skattepligtige indkomst. Hovedaktionæren

¹⁵⁶ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. almindelige bemærkninger til lovforslaget, jf. lovforslagets indhold, jf. afsnit 2.1.4

¹⁵⁷ Ligningsloven, jf. § 16 A, stk. 2, nr. 5

¹⁵⁸ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. bemærkninger til § 5, til nr. 1

¹⁵⁹ Ligningsloven, jf. § 16 A, stk. 4, nr. 4

anses for at være modtageren af overdragelsen i skattemæssig forstand, som følge af, at overdragelsen sker i dennes interesse. Det vurderes derfor, at disponeringen har passeret hovedaktionærens økonomi, hvorfor det er hovedaktionæren der som udgangspunkt bliver beskattet ved overdragelsen.

Det er et grundlæggende krav for at opnå tilladelsen, at overdragelsen sker til en fond med et almennyttigt eller på anden vis almenvelgørende formål.¹⁶⁰ Tilladelsen beror på Skatterådets konkrete vurdering om, hvorvidt overdragelsen af aktier sker i hovedaktionærens ideelle interesse samt om overdragelsen sker til en fond med et almennyttigt, eller et almenvelgørende formål. Fonden må gerne have erhvervsmæssige aktiviteter.¹⁶¹ Fonden må ikke være en familiefond og overdragelsen skal tilfalde fondens grundkapital.¹⁶²

Hverken lovforslag nr. 29 af 07-10-2020 eller ligningsloven selv nævner, at der skal være tale om en aktiv erhvervsvirksomhed eller, at aktie- og stemmemajoriteten skal overdrages til fonden og overdragelsen er forbundet med meget få krav særligt sammenlignet med overdragelse efter ABL §§ 35 B – 35 F.

I praksis er der ikke krav om, at det almennyttige formål skal omfavne bredt. Det blev bl.a. bekræftet af Skatterådet i SKM2022.47.SR., der var en tilladelse givet på baggrund af et bindende svar på spørgsmål stillet i SKM2022.46.SR., at den fond, der var påtænkt at overdrage aktier til, havde et almennyttigt formål. Det almennyttige formål bestod alene i at foretage støtte til ét bestemt idrætscenter og de idrætsforeninger, der var tilknyttet idrætscenteret.

Ligeledes i et bindende svar i SKM2022.78.SR blev det indstillet til afgørelse i Skatterådet og i SKM2022.77.SR blev der givet tilladelse til skattefrit at overdrage aktier til en nystiftet fond efter reglerne i LL § 16 A, stk. 4, nr. 4. Sagen omhandlede en fond, hvis almennyttige formål var at yde økonomisk bistand til kræftramte personer og deres familier i to forskellige kommuner samt at yde bistand til julearrangementer for hjemløse og ensomme i de samme to kommuner. Desuden blev det i SKM2022.78.SR bekræftet af heller ikke fonden var skattepligtig af overdragelsen, da den ikke kunne anses for at være en familiefond og samtidigt blev gaveoverdragelsen tillagt fondens grundkapital.

¹⁶⁰ Ligningsloven, jf. § 16 A, stk. 4, nr. 4

¹⁶¹ LFF nr. 29 7. oktober 2020, jf. bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser, jf. bemærkninger til § 5, til nr. 2

¹⁶² Fondsbeskatningsloven, jf. § 3, stk. 6

I SKM2024.244.SR blev der ligeledes givet tilladelse til en skattefri overdragelse af aktier fra et holdingselskab efter reglerne i LL § 16 A, stk. 4, nr. 4 som følge af, at fondens almennyttige formål var at støtte videnskabelige, forskningsmæssige, kunstneriske, kulturelle, miljømæssige, uddannelsesmæssige, humanitære eller andre almennyttige formål. Derudover ville fonden støtte fysiske personer i økonomisk trang. Skatterådet vurderede, at fonden ikke tillagte ansøgeren eller ansøgerens familie særlige rettigheder og tilladelsen til at kunne anvende reglerne kunne dermed gives. Tilladelsen kunne desuden gives, som følge af, at såfremt nærtstående deltog i bestyrelsesarbejde, kunne de alene vederlægges med et sædvanligt vederlag, der afspejlede arbejdets omfang og art.

Overdragelsen efter LL § 16 A, stk. 4, nr. 4 er på mange måder et lempeligere alternativ til successionsoverdragelsen. Det kræver dog, at overdragelsen sker fra et selskab frem for fra en person. Derudover skal der opnås forudgående tilladelse til overdragelsen, der skal ske til en almennyttig fond. Om en fond anses for at være almennyttig, favner både bredde formål som i SKM2024.244.SR eller et smalle formål som i SKM2022.47.SR, hvor fonden alene kommer ét bestemt idrætscenter og de tilhørende idrætsforeninger til gode. Stifteren vil som ved successionsoverdragelse have mulighed for at tillægge hvervet som bestyrelsesmedlem til en bestemt familie, såfremt der er tale om en erhvervsdrivende fond og at familien ikke tillægges øvrige beføjelser.¹⁶³ Derudover er det vigtigt at være opmærksom på, at stifteren af en erhvervsdrivende fond og dennes nærtstående, ikke uden fondsmyndighedens tilladelse, kan udgøre flertallet af bestyrelsen.¹⁶⁴

¹⁶³ Lov om erhvervsdrivende fonde, jf. § 28, stk. 2.

¹⁶⁴ Lov om erhvervsdrivende fonde, jf. § 40, stk. 1

11 A/B Aktier

I mange danske selskaber findes der en todelt aktiestruktur, hvor aktiekapitalen er opdelt i A- og B-aktier. Denne struktur kan have til formål at differentiere aktionærernes stemmerettigheder og kontrol, uden nødvendigvis at ændre den økonomiske værdi af aktierne. Dog kan det også benyttes til at skelne mellem de økonomiske andele. A/B aktier giver mulighed for at adskille kapitalen fra beslutningsmagten, hvilket kan være særligt relevant, hvor en part skal have større indflydelse end andre, samtidig med, at øvrige parter skal have en økonomisk gevinst.¹⁶⁵

A-aktier har normalt flere stemmerettigheder. Det betyder altså, at en A-aktie typisk giver flere stemmer end en B-aktie. Denne struktur gør det muligt for en hovedaktionær at fastholde en bestemmende indflydelse over et selskab, selv med en mindre kapitalandel, hvilket kan være relevant i et løbende generationsskifte.¹⁶⁶

B-aktier derimod har som oftest begrænsede stemmerettigheder eller ingen kontrolbeføjelser. De giver dog de samme økonomiske rettigheder som A-aktierne, herunder retten til udbytte. B-aktier anvendes typisk til at kunne give nogen et økonomisk afkast frem for medbestemmelse.¹⁶⁷

Lovhjemmelen til at udstede forskellige aktieklasser findes i SLL § 45, som fastslår, at selskaber kan udstede aktier med forskellige rettigheder, forudsat at dette fremgår af selskabets vedtægter. Ændringer af et selskabs vedtægter skal ske på en generalforsamling.¹⁶⁸

Det vil være en forudsætning for brugen af denne model, at de vedtægtsændringer der opdeler aktierne i A- og B-aktier, ikke vil blive anset for at være en afståelse jf. ABL § 30.¹⁶⁹ Forarbejderne til ABL § 30, LFF nr. 78 16-11-2005 indeholder bemærkninger om, at vedtægtsændringer, der ændrer aktiers rettigheder i visse tilfælde sidestilles med en afståelse. Hvorvidt vedtægtsændringer anses for at medføre en afståelse, skal bero på en konkret vurdering af de enkelte omstændigheder. Der er flere afgørelse, som bekræfter dette. Bl.a. i SKM2021.2.SR, hvor sagen omhandlede en vedtægtsændring, som skete, inden der skete nytegning af kapitalen. Dette lagde Skatterådet vægt på. Det var altså den samme aktionær, der ejede alle aktierne i

¹⁶⁵ Nordnet Academy / Aktier. / A- og B-aktier

¹⁶⁶ Nordnet Academy / Aktier. / A- og B-aktier

¹⁶⁷ Nordnet Academy / Aktier. / A- og B-aktier

¹⁶⁸ Selskabsloven, jf. § 106

¹⁶⁹ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1149

selskabet før såvel som efter vedtægtsændringen. Der skete på den måde ingen formueforskydning, og vedtægtsændringen blev ikke anset som en afståelse. Det faktum, at A- og B-aktierne allerede er opdelt og, at det er et kendt forhold, at aktierne efterfølgende skal overdrages til andre, betyder ikke, at vedtægtsændringen anses for en afståelse.¹⁷⁰ Ligeledes i denne afgørelse, SKM2015.274.SR, omhandlede sagen en skatteyder, som ønskede at opdele aktier i sit holdingselskab i A- og B-aktier, hvor A-aktierne skulle være tillagt en forlods udbytteret. Skatteyderen ønskede efterfølgende at sælge B-aktierne til sine sønner. Skatterådet fandt her, at vedtægtsændringen ikke medførte at aktierne måtte anses for værende afstået, og at salget af B-aktierne til sønnerne først ville være sket på det faktiske afhændelsestidspunkt.

Det er vigtigt at forstå, at opdeling i forskellige aktieklasser i forbindelse med et generationsskifte kan være irreversibelt og at der ikke efterfølgende kan ske en ophævelse af aktieklasserne uden, at det vil anses for at være en afståelse, hvis ophævelsen anses for at medføre formueforskydning eller at den bestemmende indflydelse overgår. I LSR2011.10-02341 fastslog Landsskatteretten, at aktiekapitalen i selskabet G1 A/S, der var opdelt i to aktieklasser ikke kunne ophæves. A aktierne på nom. 1 mio. kr. var ejet af Senior og Junior ejede nom. 1,5 mio. kr. Med A aktierne fulgte 10 stemmer pr. 10.000 kr. aktier og med B-aktierne fulgte 1 stemme pr. 10.000 kr. aktier. Dette medførte at Senior havde 1.000 stemmer og junior havde 150 stemmer. Landsskatteretten fastslog, at en ophævelse af aktieklasserne de facto ville være at anse aktierne for afstået efter ABL § 30 som følge af, at der sker en overdragelse af den bestemmende indflydelse fra Senior til Junior, da stemmerettighederne ville fordeles 40/60 i den pågældende sag efter ophævelsen af aktieklasserne. Landsskatteretten henviste desuden til SKM2007.433.SR, der ligeledes omhandlede en vedtægtsændring, som medførte en overgang af den bestemmende indflydelse, som ligeledes i den situation ansås for at være en afståelse af Seniors, såvel som Juniors aktiepost. Begge afgørelser lagde ligeledes vægt på, at der ikke må ske en formueforskydning som følge af vedtægtsændringerne.

Hvis en virksomhedsejer vælger at benytte A/B modellen i forbindelse med et generationsskifte i et selskab, vil værdien af selskabet skulle opgøres til handelsværdien. Handelsværdien vil være den værdi som en tredjemand ville betale for aktierne.¹⁷¹ I SKM2018.41.HR fastslog højesteret, at aktierne skulle værdisættes til handelsværdi.

¹⁷⁰ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1149

¹⁷¹ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1149

For at lette finansieringen i forbindelse med et generationsskifte tildeles A aktierne ofte en forlods udbytteret.¹⁷² Denne forlods udbytteret skal forrentes løbende. I henhold til en række afgørelse skal denne forrentning svare til det en uafhængig investor ville kræve for at indskyde kapitalen i selskabet. I SKM2015.195.SR accepterede Skatterådet, at renten blev fastsat til 6,3 pct. Skatterådet mente, at der her var taget højde for aktionærernes generelle afkastkrav, og forrentningen svarede derfor til den påtagede risici.

11.1 Gevinstmulighed A- og B-aktier

Skatterådet udsendte den 27. august 2020 et styresignal, SKM2020.348.SKTST, omhandlende en praksisændring, hvorved der i visse tilfælde skal medregnes en gevinstmulighed ved værdiansættelse i A/B-modellen. Dette styresignal kommer fra SKM2019.371.SR, hvor skatterådet fastslog, at hvis der laves en A/B-model, hvor der fastsættes en forlods udbytteret, der udgør størstedelen af selskabet værdi, opstår der en asymmetrisk mulighed for gevinst og tab for B-aktionærerne. B-aktiernes gevinstmulighed, skal derfor medtages i værdiansættelsen. Gevinstmuligheden opstår i de situationer, hvor forlods udbytteretten udgør hele egenkapitalens handelsværdi, eller overvejende grad svarer til egenkapitalens handelsværdi.¹⁷³

I denne konstruktion vil ejerne af A-aktierne, som samtidig besidder den forlods udbytteret, bære hele eller størstedelen af den økonomiske risiko i selskabet. A-aktierne er samtidig begrænset til et fastlagt afkast svarende til forrentningen af den forlods udbytteret. B-aktierne derimod bærer ingen reel risiko og har retten til det merafkast, som selskabets egenkapital måtte generere ud over A-aktiernes forrentning. Denne struktur indebærer, at næste generation kan indtræde som aktionærer for et relativt beskedent beløb, samtidig med at de opnår retten til det merafkast, som egenkapitalen skaber.

Et eksempel på ovenstående kan opstilles således: Et selskab, som ejes 100 pct. af én aktionær, har en handelsværdi på 100 mio. kr. og en nominel aktiekapital på 500.000 kr. Aktierne opdeles i A- og B-aktier, og A-aktierne tildeles en forlods udbytteret på 99,5 mio. kr., værdiansat til kurs 100. A-aktierne udgør herefter 1 pct. af aktiekapitalen, mens B-aktierne udgør de resterende 99 pct, der overdrages til næste generation.

Antages det, at selskabets værdi falder til 50 mio. kr., og at det sælges til tredjemand til denne værdi, uden at der i mellemtiden er udbetalt udbytte, vil den tidligere hovedaktionær lide et tab på 49,5 mio. kr. svarende til udbytteretten på 99,5 mio. kr. fratrukket hele salgsprisen idet den

¹⁷² Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1148

¹⁷³ Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave) - side 1150

fulde udbytteret ikke er indløst, samt 5.000 kr. i forhold til sin andel af aktiekapitalen. De nye aktionærs tab er begrænset til deres aktiekapital på 495.000 kr. De opnår ingen del af salgsprovenuet, da dette anvendes til at dække den forlods udbytteret.

Hvis selskabet i stedet stiger i værdi til 150 mio. kr. og sælges til tredjemand til denne pris, uden der er udbetalt udbytte i mellemtiden, vil den tidligere hovedaktionær modtage den fulde forlods udbytteret på 99,5 mio. kr. samt 500.000 kr. svarende til 1 pct. af værdistigningen. De nye aktionærer vil i dette tilfælde realisere en gevinst på 49,5 mio. kr., idet de besidder 99 pct. af aktierne og dermed modtager en tilsvarende andel af værdistigningen.

Eksemplet illustrerer, at de nye aktionærer kan opnå en betydelig gevinst, selv om det alene er den tidligere hovedaktionær, der bærer tabsrisikoen. Dette asymmetriske forhold mellem gevinst- og tabsfordelingen kan reduceres, hvis den forlods udbytteret udgør en mindre andel af selskabets samlede egenkapital, da prisen for nye aktionærer i så fald vil være højere. Skattestyrelsen vurderer generelt, at gevinstpotentialet for de nye aktionærer er mere begrænset, når den forlods udbytteret udgør mindre end ca. 70–75 pct. af selskabets handelsværdi, og når forrentningen heraf er fastsat på et markeds-mæssigt grundlag.¹⁷⁴

11.1.1 Værdiansættelsen af gevinstmuligheden

B-aktierne, som ikke er tilknyttet en forlods udbytteret kan jf. den juridiske vejledning værdiansættes med udgangspunkt i optionsteorien.¹⁷⁵ Desto større usikkerhed der er omkring den fremtidige værdi udvikling i virksomheden, desto større er gevinstmuligheden for B-aktionærerne. Skatterådet har i SKM2019.371.SR vurderet, at fastsættelsen af gevinstmuligheden kan fastsættes ved brug af optionsteorien:

"Denne formueforskydning skal ligeledes indregnes i værdiansættelsen af A-anparterne og B-anparterne, og dette kan for eksempel ske ved hjælp af optionsteori, hvor man ved brug af eksempelvis Black-Scholes modellen eller binomialmodellen vil kunne beregne værdien som opstår som følge af den pågældende struktur og den asymmetriske mulighed for gevinst og tab."

¹⁷⁴ SKAT: Den juridiske vejledning (2025-2), C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller

¹⁷⁵ SKAT: Den juridiske vejledning (2025-2), C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller

12 Finansiering af generationsskiftet

Finansieringen af generationsskiftet kan være vanskeligt, og ved store aktieoverdragelser er personlig finansiering, som hovedregel ikke er hverken realistisk eller økonomisk og skattemæssigt effektiv.¹⁷⁶

I et generationsskifte, vil overdrageren og erhververen oftest anvende en model til finansiering, der både letter skattebetalingen, men som også letter det eksterne finansieringskrav, da dette som udgangspunkt i det store hele vil lette finansieringsbyrden i det samlede generationsskifte.

Finansieringsmodellen kan være forskellig afhængigt af, om der er tale om overdragelse mellem selskaber eller mellem personer.

A/B modellen er hyppigt anvendt både som generationsskiftemodel og kan anvendes både mellem selskaber og mellem personer og den anvendes ligeledes som finansieringsmodel. A/B modellen er gennemgået ovenfor i afsnit 11.

12.1 Finansiering af overdragelse mellem personer

Som oftest vil overdrageren og erhververen have en fælles interesse i at anvende reglerne for succession. Dette vil lette finansieringsbyrden for både overdrageren og erhververen. Ved succession kan overdrageren, blive fritaget for avancebeskatning, der overdrages til erhververen som en latent skat. Dette kan bruges som et reelt finansieringsmiddel i generationsskiftet. Den skattemæssige succession løser dog kun finansiering af avancebeskatningen hos overdrageren, og dette efterlader derfor stadig en restfinansiering hos den overtagende ejer. Overdrageren og erhververen kan vælge, at den latente skat skal fragå i overdragelsessummen på baggrund af en individuel vurdering.¹⁷⁷ Alternativt kan det vælges, at der skal kompenseres for den latente skat, ved at der beregnes en passivpost, som kan fradrages i gaveafgiften.¹⁷⁸ I SKM2012.479.LSR, fastslog Landsskatteretten, at der kunne gives et nedslag i handelsværdien eller beregnes en passivpost. Det er ikke muligt at få reduktion for den latente skat efter begge metoder samtidig, der skal derfor vælges en af metoderne.

Finansieringen af aktiernes nettoværdi, ville skulle finansieres af erhververen. Finansieringen kan f.eks. ske ved kontant betaling, via et gældsbevis til den tidligere ejer eller en eventuel vha. ekstern finansiering. Den tidligere ejer vil også have mulighed for at lempe finansieringen

¹⁷⁶ Møller, J, Tærø Nielsen, P, Bjørn, Ole (1999), Generationsskifte: Revision, Skat og Finansiering

¹⁷⁷ Kildeskatteloven, jf. § 33 C

¹⁷⁸ Kildeskatteloven, jf. § 33 D

yderligere, ved f.eks. at overdrage nettoværdien som gave. Ved overdragelse af nettoværdien som gave, skal modtageren af gaven være opmærksom på, at der skal afregnes en gaveafgift over bundfradraget på 76.900 (2025 niveau). Gaveafgiften udgør i tilfælde af succession efter ABL § 34 alene 10 pct. frem for de generelle 15 pct.¹⁷⁹ Gaveafgiften der alene er på 10 pct. ved anvendelse af reglerne i ABL § 34 er indført som med lov nr. 369 af 09-04-2025 for at lette finansieringsbyrden ved generationsskifte.

12.2 Finansiering af overdragelse mellem selskaber

Når finansieringsbyrden i forbindelse med et generationsskifte pålægges selskaber, typisk den nuværende generations holdingselskabs salg af aktier til den kommende generations holdingselskab, er der en række muligheder for at finansiere denne overdragelse. Finansieringen kan ske ved, at den nuværende generations holdingselskab udsteder et gældsbrev til den kommende generations holdingselskab. Typisk afdrages denne gæld med udbytte fra driftsselskabet, der overdrages og på denne måde, vil finansieringsbyrden kunne lettes for den kommende generation. Dette er desuden en måde at anvende driftsselskabets midler til at finansiere generationsskiftet. Alternativt til et gældsbrev kan den kommende generation finansiere overtagelsen via ekstern gæld, f.eks. et banklån. På denne måde vil den nuværende generation få likvide midler til rådighed med det samme i stedet for over tid. Begge finansieringsmuligheder giver via sam-beskatning mulighed for at fradrage holdingselskabets finansieringsudgifter.¹⁸⁰

¹⁷⁹ Boafgiftsloven, jf. § 23 A, stk. 4

¹⁸⁰ Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave) - side 661-662

13 Bløde værdier ved generationsskiftet

Et generationsskifte kan være en langvarig proces, og udover de økonomiske og skattemæssige overvejelser, ligger der også et stort arbejde i tilpasse generationsskiftet til de blødere værdier og de følelser de involverede parter har.

Det er vigtigt at planlægge et generationsskifte i god tid, idet der er rigtig mange overvejelser, der skal gøres inden et generationsskifte kan gennemføres. Dette skyldes, at der foreligger flere forskellige metoder, der kan anvendes til at gennemføre et generationsskifte og ikke alle metoder er lige fordelagtige for alle generationsskifter.

Derudover er det også vigtigt at planlægge i god tid, da der kan være nogle værnsregler i lovgivningen, som skal overholdes, hvilket kan medføre udskydninger, bl.a. det treårige holdingkrav, der ofte kommer i spil i forbindelse med en omstrukturering inden et fremtidigt generationsskifte.

Udover de økonomiske og skattemæssige overvejelser, er der også blødere værdier såsom, hvilke arvinger skal drive virksomheden, skal generationsskiftet ske på en gang eller skal det ske løbende over tid, hvornår skal generationsskiftet gennemføres og mange andre spørgsmål. Særligt spørgsmålet om, hvem fra den næste generation, der skal overtage og drive et livsværk videre, kan være et stort spørgsmål.

Rådgivningsvirksomheden BDO nævner bl.a. følgende tre problematikker i et generationsskifte, der kan være medvirkende til, at et generationsskifte ikke planlægges i ordentlig tid og risikerer at blive forhastet:¹⁸¹

1. Det kan være en uoverskuelig opgave at skulle forholde sig til så mange og til tider svære emner på en gang. Et generationsskifte kan nogle gange medføre svære diskussioner i familien.
2. Den nuværende ejergeneration ikke er klar til at afgive kontrol, eller fordi de vurderer, at næste generation ikke er klar til at overtage ledelse og styring.
3. Der i den pågældende familie er forhold i familiedynamikken, der afholder den nuværende ejergeneration fra at overdrage til den næste generation, som ikke nødvendigvis kan samles om at eje eller drive et fælles projekt videre.

¹⁸¹ BDO Danmark / Services / Tax Legal / Family Business / Generationsskifte i familievirksomheden

BDO understreger også, at det er vigtigt at tage diskussionen om generationsskifte således, at der er god tid til at planlægge og tilpasse modellen for generationsskiftet, så den er skræddersyet efter de behov og ønsker som både den nuværende og den næste generation har til fremtiden samt, at der ikke opstår uoverensstemmelser.¹⁸²

Et af de centrale punkter, der især kan give anledning til overvejelser i forbindelse med generationsskifte, er spørgsmålet om, hvorvidt overdragelsen nødvendigvis skal ske med en lige fordeling mellem arvingerne. I nogle tilfælde kan det være mere hensigtsmæssigt, at fordelingen til den næste generation ikke er ligelig, hvilket kan skyldes forskellige interesser, kompetencer eller ønsker hos de involverede parter.

Som det også fremgår af den efterfølgende case, kan der opstå situationer, hvor det er relevant at inddrage andre aktører for at støtte de kommende generationer og sikre virksomhedens fortsatte drift. En mulig løsning i sådanne tilfælde kan være at overdrage en andel af virksomheden til en fond, hvis formål er at videreføre virksomheden. På den måde kan virksomheden fortsætte på bedst mulig vis samtidig med, at de økonomiske fordele fortsat kan tilfalde de kommende generationer. Dette sikrer, at virksomhedens værdier og formål bevares uden, at den direkte fordeling nødvendigvis skal være ligelig mellem alle arvinger.

¹⁸² BDO Danmark / Services / Tax Legal / Family Business / Generationsskifte i familievirksomheden

14 Generationsskiftet

14.1 Baggrund og ønsker for generationsskiftet

Senior og ægtefælle har i mange år drevet Ejendomsselskabet A/S, men da de nu er blevet ældre, er de ikke længere i stand til at varetage den daglige drift af selskabet. Senior ejer hele ejendomsselskabet, mens ægtefællen har stået for det løbende bogholderiarbejde. Ejendomsselskabet A/S beskæftiger sig med udlejning af fast ejendom i Danmark og har en portefølje, der både inkluderer bolig- og erhvervsudlejning, herunder udlejning til foreninger.

Ejendomsselskabet blev i 1990 købt af Senior for 10 mio. kr. og er siden da blevet udviklet, så selskabet i dag har ejendomme for 100 mio. kr. samt en egenkapital på 40 mio. kr. Senior og ægtefællen har to børn, Junior1 og Junior2, som Senior ønsker skal overtage driften af selskabet. Begge børn har arbejdet i selskabet ved siden af deres studier, og især Junior1 har udvist stor interesse for virksomheden gennem årene, hvor Junior2 ikke interesseret i, at drive virksomhed.

14.2 Seniors overvejelser om overdragelsen

Senior lægger stor vægt på, at ejendomsselskabet skal videreføres på bedst mulig vis, så det kan skabe værdi for de næste mange generationer. Det er vigtigt for Senior, at både børn, børnebørn og fremtidige generationer får glæde af selskabet. Senior vurderer, at Junior1 er bedst egnet til at drive selskabet videre, men ønsker samtidig ikke at favorisere nogen af børnene, da begge skal have det godt.

Junior1 håber på muligheden for at overtage selskabet og er glad for Seniors tillid. Dog er Junior1 nervøs for at stå med hele ansvaret og har behov for støtte. Senior har derfor foreslået, at senior selv kan bidrage som medlem af bestyrelsen, og at der eventuelt kan tilknyttes et professionelt bestyrelsesmedlem, der kan hjælpe Junior1 med selskabets udvikling.

Junior2 har accepteret, at det er Junior1, der skal drive selskabet videre, men er bekymret for, om det betyder, at Junior1 får det hele. Senior har forsikret begge børn om, at ingen skal føle sig snydt, og senior ønsker derfor en grundig analyse af mulighederne for at tilrettelægge et generationsskifte, så begge børn får en fair andel og, at selskabet kan drives videre på en ordentlig måde.

14.3 Særhensyn i generationsskiftet

Senior og ægtefælle har været meget glade for at spille badminton i den lokale idrætsforening, og ægtefællen har tidligere overtalt Senior til at købe de bygninger, hvori idrætsforeningen er

hjemhørende. Disse bygninger er ejet af Ejendomsselskabet A/S. Ægtefællen ønsker, at bygningerne skal gives til idrætsforeningen eller alternativt, at det sikres, at idrætsforeningen fortsat har glæde af dem. Det vigtigste for Senior og ægtefælle er, at idrætsforeningen fortsat får gavn af bygningerne.

14.4 Økonomiske overvejelser for Senior og ægtefælle

Senior og ægtefælle har gennem årene modtaget både udbytte og løn fra Ejendomsselskabet A/S og har dermed sparet op til pensionstilværelsen. De håber dog på at få en vis sum med fra selskabet, da de er bekymrede for, om deres opsparing kan opretholde deres nuværende livsstil, når den løbende indtægt fra selskabet ophører.

14.5 Generelle muligheder

Senior har med sine ønsker til generationsskiftet flere forskellige muligheder for at overdrage aktierne i Ejendomsselskabet A/S til næste generation. Valget af overdragelsesmetode har betydning for både den skattemæssige behandling og for, hvordan virksomheden fremadrettet kan drives og struktureres i overensstemmelse med Seniors ønsker.

14.5.1 Direkte overdragelse mellem personer med succession

Hvis Senior vælger at overdrage aktierne direkte til sine børn, kan reglerne om succession benyttes. Succession indebærer, at beskattningen af en eventuel fortjeneste ved overdragelsen udskydes, idet modtageren overtager Seniors skattemæssige position. Dette kan være en fordelagtig løsning, hvis man ønsker at lette generationsskiftet uden en umiddelbar skattebetaling for Senior. Succession kan dog kun anvendes ved overdragelse mellem personer.

14.5.2 Overdragelse mellem selskaber eller personer og selskaber

Hvis aktierne derimod overdrages mellem selskaber efter en omstrukturering, eller hvis overdragelsen sker mellem personer og selskaber, kan succession ikke anvendes. I disse tilfælde anses aktierne for at være afstået til handelsværdi, hvilket medfører, at Senior bliver beskattet af den eventuelle gevinst ved overdragelsen på tidspunktet for handlen. En forudgående omstrukturering vil derfor være nødvendig.

14.5.3 Planlægning og tilrettelæggelse af generationsskiftet

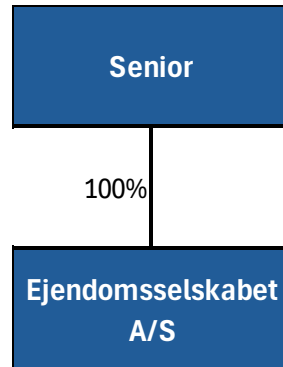
Der findes flere metoder til at planlægge Seniors generationsskifte af Ejendomsselskabet A/S, som også tager hensyn til de krav og ønsker, Senior har til den fremtidige struktur af virksomheden. En grundig tilrettelæggelse er nødvendig for at sikre, at overdragelsen sker på en måde,

der både tilgodeser ønsket om en retfærdig fordeling mellem børnene, sikrer selskabets fortsatte drift og en måde, der tager hensyn til Seniors og ægtefællens økonomiske tryghed.

Nedenfor gennemgås et udvalg af de metoder, der kan anvendes ved et generationsskifte, herunder de metoder, der på bedst mulig vis opfylder Seniors ønsker. Derudover belyses væsentlige opmærksomhedspunkter og krav, som skal indgå i overvejelserne om generationsskiftet.

15 Overdragelse med succession

De muligheder der gennemgås nedenfor, tager udgangspunkt i, at koncernstrukturen forud for det påbegyndende generationsskifte ser ud som i Figur 5.



Figur 5 – Oprindelig koncernstruktur, Kilde: Egen tilvirkning

Nedenfor vil to forskellige muligheder blive gennemgået.

15.1 Mulighed 1

Med den nuværende struktur vil Senior have mulighed for at overdrage aktierne i Ejendomsselskabet A/S med succession direkte til Junior1 og Junior2 såfremt reglerne i ABL § 34 er opfyldt. Idet Senior ønsker, at Junior1 skal drive virksomheden videre, vil det kræve, at der oprettes en ejerftale, der giver Junior1 retten til at bestemme over Ejendomsselskabet A/S. Alternativt kan der overdrages aktier med forskellige stemmerettigheder eller blot en fordeling af kapitalandele og stemmerettigheder, der gør, at Junior1 vil opnå den bestemmende indflydelse over Ejendomsselskabet A/S.

Senior ønsker, at bygningerne hvori idrætsforeningen er hjemhørende fortsat skal gavne idrætsforeningen og det kan ske på forskellige måder afhængigt af om de skal overdrages sælges eller noget tredje.

Senior har mulighed for at overdrage en andel af Ejendomsselskabet A/S med succession til en erhvervsdrivende fond, der kan have et almennyttigt formål om at uddele til blandt andet idrætsforeningen, der fortsat vil have glæde af de bygninger den er hjemhørende i. Overdragelsen kan ske med succession efter reglerne i ABL §§ 35 B – 35 F. Overdragelsen er underlagt reglerne i ovennævnte paragraffer herunder kravet i ABL § 35 B, stk. 1, nr. 3 om, at fonden ved overdragelsen skal råde over mere end 25 pct. af aktiekapitalen og mere end 50 pct. af stemmerettighederne i det selskab, der overdrages.

ABL § 35 B, stk. 1, nr. 3 er dog lidt modstridig i forhold til Seniors ønske om, at det er Junior1 der skal videreføre Ejendomsselskabet A/S, hvilket Junior1 som udgangspunkt ikke vil kunne gøre, da det vil være den erhvervsdrivende fond, der opnår stemmemajoriteten i Ejendomsselskabet A/S og dermed også den bestemmende indflydelse. Det er derfor nødvendigt ved en successionsoverdragelse, for at opfylde alle Seniors ønsker, at foretage en omstrukturering.

Som nævnt tidligere vil et generationsskifte sjældent kunne gennemføres inden en forudgående omstrukturering, idet den en gang passende selskabsstruktur ofte ikke er passende, når et selskab skal indgå i et generationsskifte. Også i dette tilfælde vil selskabsstrukturen som vist i Figur , hvor Senior ejer Ejendomsselskabet A/S 100 pct. ikke være passende til at opfylde Seniors ønske til generationsskiftet og en omstrukturering vil derfor være uundgåelig.

Omstrukturering har tidligere for ejendomsselskaber været nødvendigt for at omgå pengetanksreglen. Ejendomsselskaber har tidligere været anset for at være passiv kapitalanbringelse og dermed en pengetank, hvorved successionsreglerne ikke har kunnet finde anvendelse. Dette er ikke tilfældet for Senior idet ejendomsselskabets drift blandt andet varetages af selskabets personale og Senior selv er meget inde over den løbende drift.

Omstruktureringen er i dette generationsskiftes tilfælde nødvendigt for at kunne overholde reglerne i ABL §§ 35 B – 35 F, hvor det fortsat er Junior1, der har bestemmende indflydelse over Ejendomsselskabet A/S.

15.1.1 Omstrukturering

En af måderne, hvorpå Senior kan omstrukturere for at tilpasse strukturen til det forestående generationsskifte, er ved at lave en spaltning af Ejendomsselskabet A/S, hvorved aktiviteten vedrørende hallerne bliver spaltet til et særskilt selskab.

Hvis Ejendomsselskabet A/S skal spaltes, kan det ske som enten en ophørsspaltning eller en grenspaltning. Idet det alene er seniors ønske at overdrage bygningerne, hvori idrætsforeningen er hjemhørende, vil en ophørsspaltning være det mest oplagte i dette tilfælde.

Dette skyldes, at der jf. reglerne for en grenspaltning skal være tale om en såkaldt gren af en virksomhed, som skal kunne fungere selvstændigt ved hjælp af egne midler. Ophørsspaltningen stiller ikke krav til, at fordelingen af de aktiver og passiver, der spaltes, skal være en gren af en virksomhed, som det er tilfældet ved henholdsvis grenspaltning og tilførsel af aktiver.

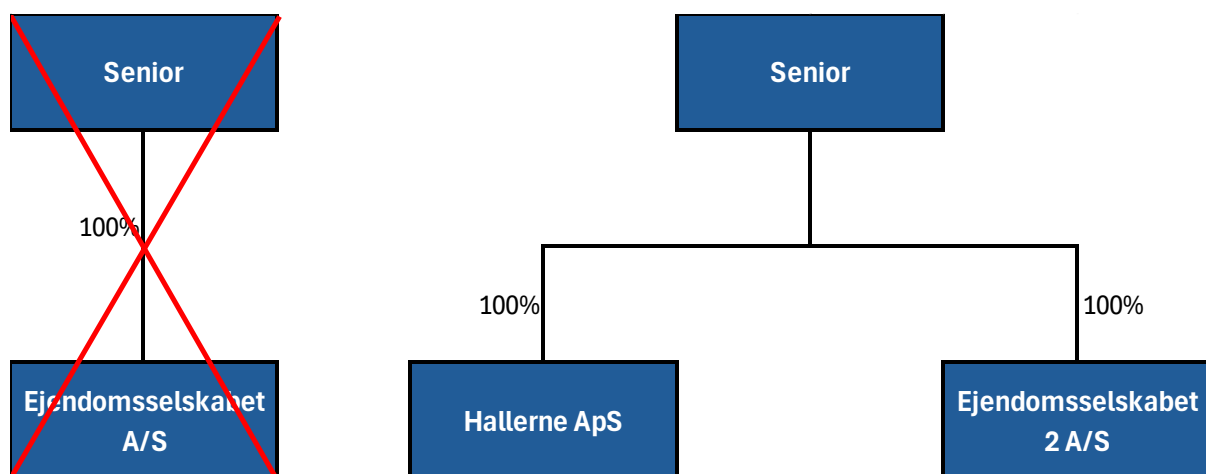
Bygningerne, hvori idrætsforeningen er hjemhørende i, ville ikke i sig selv kunne defineres som en gren af en virksomhed og ophørsspaltning er derfor den eneste mulighed.

En ophørsspaltning kan både foretages skattefrit med- og uden tilladelse. Fælles for begge er, at der ikke kan gives tilladelse såfremt formålet med spaltningen er skatteunddragelse eller skatteundgåelse.

Hvis ejendomsselskabet spaltes som en skattefri spaltning uden tilladelse er der nogle objektive betingelser, der skal opfyldes, blandt andet er der en treårig karenstid, som gør, at Senior som udgangspunkt ikke kan overdrage aktierne i de nye selskaber inden for en treårig periode. Dette gælder dog ikke, når der er tale om afståelse for personer, da afståelsen som udgangspunkt vil udløse beskatning. Beskatningen udløses dog ikke ved Senior, da overdragelsen sker med succession og skatten derfor udskydes.

Ejendomsselskabet kan også spaltes skattefrit med tilladelse, såfremt generationsskiftet anses for at være en forretningsmæssigt begrundet omstrukturering. Af praksis fremgår det jf. tidligere gennemgåede afsnit om omstrukturering, at generationsskifte som udgangspunkt anses for at være forretningsmæssigt begrundet, men at det skal baseres på en konkret vurdering.

Efter ophørsspaltningen vil koncernstrukturen se ud, som i Figur 6 hvor det kan ses, at Ejendomsselskabet A/S er spaltet til to selskaber hhv. Hallerne ApS og Ejendomsselskabet 2 A/S.



Figur 6 – Ophørsspaltning af Ejendomsselskabet A/S, Kilde: Egen tilvirkning

15.1.2 Overdragelse til en erhvervsdrivende fond og udfordringer herved

En udfordring ved omstruktureringen i mulighed 1 opstår i ABL § 35 B stk. 1, nr. 2. Virksomheden, der overdrages til fonden med succession, skal opfylde betingelserne i ABL § 34, stk. 1, nr. 3 som omhandler pengetanksaktiver. Hallerne ApS vil på overdragelsestidspunktet ikke være anset for at være en pengetank, idet driften og indgåelsen af aftaler med væsentlig økonomisk betydning for Hallerne ApS ville være varetaget af Ejendomsselskabet 2 A/S, som efter ophørsspaltningen er et søsterselskab til Hallerne ApS. I ABL § 34, stk. 7 er det en betingelse

for, at ejendomsselskaber ikke anses for at være en pengetank, at driften ikke varetages af en uafhængig tredjemand. En uafhængig tredjemand jf. ABL § 34, stk. 7 gælder ikke medarbejdere i selskaber med samme ejerkreds som Hallerne ApS, hvorfor betingelsen ikke brydes.

Når Senior efterfølgende overdrager Hallerne ApS til den erhvervsdrivende fond, vil der være en risiko for, at betingelserne i ABL 34, stk. 7 ikke længere vil være overholdt, såfremt indgåelsen af væsentlige aftaler kan gøres uafhængigt af fondens bestyrelse. Senior skal være opmærksom på, at aktierne i Hallerne ApS i en femårig periode efter overdragelsen ikke må skifte karakter til at være en pengetank, da de i så fald vil anses for afstået af fonden jf. ABL § 35 E, stk. 1 og stifterskatten på 1.320 t.kr. jf. Figur 9, der hensættes ved overdragelsen til fonden forfalder til betaling.

Det er en vurderingssag om Hallerne ApS ikke overholder reglerne i ABL § 34, stk. 7, men der er en stor risiko for, at Hallerne ApS vil blive anset for at være en pengetank når driften ubetinget varetages af Ejendomsselskabet 2 A/S.

15.1.3 Overdragelse af Ejendomsselskabet 2 A/S

Overdragelsen af Ejendomsselskabet 2 A/S til Junior1 og Junior2 vil, efter spaltningen, kunne foretages med succession. Successionsoverdragelsen vil umiddelbart kunne foretages lige efter ophørsspaltningen, idet ejertidskravet på 3 år ikke gælder for personaktionærer, men alene for selskabsaktionærer. Dette skyldes, at en afståelse af aktier er skattepligtigt for personaktionærer efter aktieavancebeskatningslovens regler, uanset hvornår aktierne afstås.

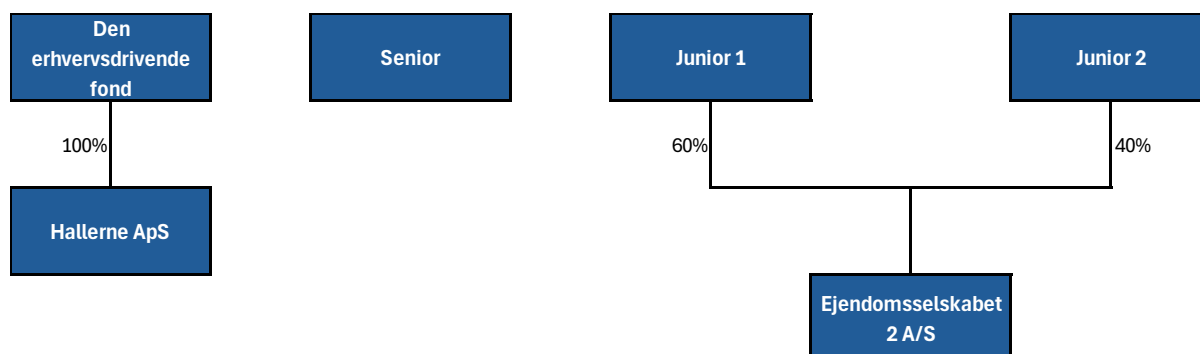
Det er muligt, ved stiftelsen af Ejendomsselskabet 2 A/S, at opdele aktierne i A/B-aktier, hvor stemmerettighederne følger A aktierne. Fordelen ved dette er, at Seniors ønske om, at Junior 1 skal videreføre Ejendomsselskabet 2 A/S og Junior2 blot skal være en passiv investor, der skal modtage økonomiske ydelser fra selskabet, opfyldes herved.

En anden mulighed er, at aktier og stemmerettigheder følger hinanden og Junior1 får overdraget en større andel af aktierne end Junior 2.

Hvilken metode, der bør anvendes for, at det er Junior1, som får bestemmende indflydelse i Ejendomsselskabet 2 A/S afhænger af, hvordan den fremtidige økonomiske gevinst ønskes fordelt.

15.1.4 Det økonomiske aspekt af mulighed 1

Finansieringen af mulighed 1 tager udgangspunkt i, at de ovenstående dispositioner gennemføres og koncernstrukturen efterfølgende ser ud som i Figur 7 nedenfor.



Figur 7 – Koncernstruktur efter gennemførelse af dispositioner i mulighed 1, Kilde: Egen tilvirkning

Udvalgte nøgletal for Ejendomsselskabet A/S samt for Hallerne ApS og Ejendomsselskabet 2 A/S fremgår af Figur 8.

Nøgletal Ejendomsselskabet A/S	t.kr.	Nøgletal for Hallerne ApS	t.kr.	Nøgletal for Ejendomsselskabet 2 A/S	t.kr.
Aktierne anskaffelsessum	10.000	Aktierne anskaffelsessum	1.500	Aktierne anskaffelsessum	8.500
Ejendomme (årsregnskab)	100.000	Ejendomme (årsregnskab)	15.000	Ejendomme (årsregnskab)	85.000
Gæld relateret til ejendomme (årsregnskab)	50.000	Gæld relateret til ejendomme (årsregnskab)	7.500	Gæld relateret til ejendomme (årsregnskab)	42.500
Handelsværdi	50.000	Handelsværdi	7.500	Handelsværdi	42.500
Skematisk værdiansættelse	40.000	Skematisk værdiansættelse	6.000	Skematisk værdiansættelse	34.000

Figur 8 – Udvalgte nøgletal, Kilde: Egen tilvirkning

I forbindelse med beregningen af det økonomiske aspekt af overdragelsen, tages der udgangspunkt i, at aktierne overdrages med en fordeling, hvor Junior1 modtager 60 pct. af aktierne og stemmerettighederne og Junior2 modtager 40 pct. af aktierne og stemmerettighederne.

Senior vil ikke kunne modtage et vederlag ved overdragelsen af Hallerne ApS til den erhvervsdrivende fond, da det er et krav jf. ABL § 35 A stk. 1, nr. 6 at overdragelsen sker uden vederlag. Senior vil du ligeledes ikke blive afståelsesbeskattet, men den erhvervsdrivende fond skal etablere en beholdningsoversigt, samt en saldo for stifterskatten.

Stifterskatten er beregnet som 1.320 t.kr. i Figur 9, og er opgjort efter ABL § 35 D, stk. 1 som 22 pct. af den avance Senior ville have opnået ved et salg af Hallerne ApS. Avancen er opgjort på baggrund af nøgletallene i Figur 8. Stifterskatten forfalder til betaling efter reglerne i ABL §§ 35 D, stk. 2-6 og 35 E.

Den erhvervsdrivende fond	T.kr.
Aktiernes anskaffelsessum	1.500
Handelværdi	7.500
Grundlag for beregning af stifterskat	6.000
Stifterskat (ABL § 35 D (22 pct.))	1.320

Figur 9 – Opgørelse af stifterskatten ved mulighed 1, Kilde: Egen tilvirkning

Der tages udgangspunkt i, at 40 pct. af aktierne i Ejendomsselskabet 2 A/S til hvert barn, overdrages som gave og, at de resterende 20 pct. der overdrages til Junior 1, skal ske mod vederlag til Senior som følge af Seniors ønske om økonomisk råderum når de løbende udbetalinger fra selskabet stopper.

Overdragelsen til Junior 1 og Junior 2 kan ske efter den skematiske værdiansættelse idet overdragelsen er omfattet af reglerne om nedsat bo- og gaveafgift. Det betyder, at det ikke er handelsværdien af Ejendomsselskabet 2 A/S på 42.500 t.kr. jf. Figur 8, der ligger til grund for beregningen af gaveafgiften, men derimod den skematiske værdiansættelse på 34.000 t.kr.

Gaveafgiften for hhv. Junior 1 og Junior 2 er beregnet nedenfor i Figur 10, hvor det kan ses, at den skematiske værdiansættelse af Ejendomsselskabet 2 A/S er anvendt.

Derudover er der sket nedslag i beregningsgrundlaget som følge af den latente skat. Den latente skat kan værdiansættes individuelt jf. KSL 33 C eller objektivt efter KSL § 33 D, nedenfor i Figur 10 er KSL § 33 D anvendt, og nedslaget i overdragelsen er opgjort som 22 pct. af Ejendomsselskabet 2 A/S' værdi efter den skematiske værdiansættelse.

Gaveafgiften nedsættes efter reglerne i BAL § 23 a fra 15 pct. til 10 pct. som følge af den nyligt indførte lov, der medfører, at virksomheder, som kan overdrages med succession efter ABL § 34 kan overdrages som gave med nedsat gaveafgift. Gaveafgiften skal finansieres og betales personligt.

Junior1 skal derudover finansiere den resterende del af overdragelsen, der sker mod vederlag. Dette kan f.eks. ske ved et gældsbrev til Senior eller ekstern finansiering. Der henvises til afsnit 12.1 for nærmere gennemgang af finansiering af overdragelse mellem personer.

Junior 1 gaveafgiftsberegning (60 pct. af Ejendomsselskabet 2 A/S)	T.kr.
Skematisk værdiansættelse	20.400
Nedslag for latent skat (KSL § 33 D, stk. 3 (22 pct.))	-4.488
Samlet overdragelsessum	15.912
- Heraf gave	10.608
- Heraf overdragelse mod vederlag	5.304
Værdi af gave	10.608
Bundfradrag (2025)	-76,9
Grundlag for beregning af gaveafgift	10.531
Beregnet gaveafgift (10 pct.)	1.053

Junior 2 gaveafgiftsberegning (40 pct. af Ejendomsselskabet 2 A/S)	T.kr.
Skematisk værdiansættelse	13.600
Nedslag for latent skat (KSL § 33 D, stk. 3 (22 pct.))	-2.992
Samlet overdragelsessum	10.608
- Heraf gave	10.608
- Heraf overdragelse mod vederlag	0
Værdi af gave	10.608
Bundfradrag (2025)	-76,9
Grundlag for beregning af gaveafgift	10.531
Beregnet gaveafgift (10 pct.)	1.053

Figur 10 – Beregning af gaveafgift ved mulighed 1 for Junior1 og Junior2, Kilde: Egen tilvirkning

15.1.5 Opsummering af mulighed 1

Mulighed 1 giver mulighed for at lave en fuldstændig opsplitning mellem den virksomhed, der skal videreføres af Junior1 og de bygninger idrætsforeningen er hjemmørende i, som har været et ønske Senior har haft til generationsskiftet. Der er dog en risiko for, at betingelserne i ABL § 34, stk. 7 ikke kan overholdes i den efterfølgende periode, hvorved stifterskatten på 1.320 t.kr. risikerer at forfalde til betaling. Derudover er der også en risiko for, at der i efterfølgende generationsskifter sker en udvanding af stemmerettighederne, der bliver fordelt på flere og flere personer. Dette kan medvirke til, at Seniors ønske om, at Ejendomsselskabet A/S skal være til gavn for de næste mange generationer ikke opfyldes.

Fordelingen af aktierne og stemmerettighederne i Ejendomsselskabet 2 A/S jf. ovenstående fordeling, er blot en af mange muligheder for at tilrettelægge organisationen på en måde, hvorpå Junior1 får bestemmende indflydelse over Ejendomsselskabet 2 A/S. Overdragelsen kan gennemføres på mange forskellige måder og Junior2 vil også have mulighed for at modtage samme ejerandel som Junior1, men blot færre stemmerettigheder. Mulighederne efter en op-hørsspaltning er mange.

15.2 Mulighed 2

Mulighed 1 forudsætter en total opsplitning af Ejendomsselskabet A/S vha. en ophørsspaltning. Dette har både fordele og ulemper, men særligt det faktum, at stemmerettighederne vil blive udvandet ved fremtidige generationsskifter medfører, at muligheden ikke er så fordelagtig. Derudover er der også risikoen for, at ABL § 34, stk. 7 ikke kan overholdes.

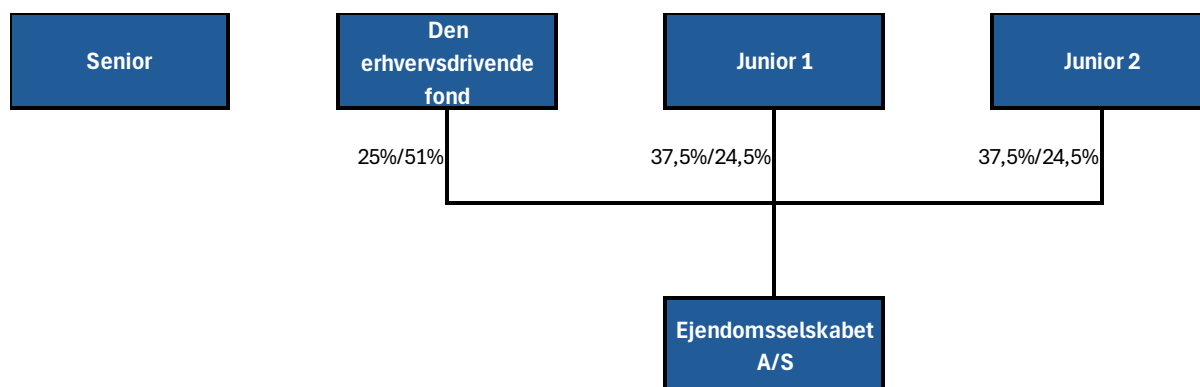
En anden mulighed Senior har, for at gennemføre et generationsskifte, der både vil komme idrætsforeningen og de efterfølgende generationer til gavn, ville være, ikke at foretage en omstrukturering af koncernstrukturen i Figur 5, men i stedet gøre brug af reglerne i ABL §§ 35 B – 35 F, ved at overdrage mindst 25 pct. af aktierne og mere end 50 pct. af stemmerettighederne til en erhvervsdrivende fond. Den erhvervsdrivende fond vil blive stiftet med det formål at eje og drive den virksomhed, der overdrages og da fonden i praksis ikke vil kunne afstå aktierne i Ejendomsselskabet A/S, vil de efterfølgende generationer have gavn af denne model.

Derudover kan den erhvervsdrivende fond stiftes med et uddelingsformål, hvorved også idrætsforeningen vil få gavn af denne model for generationsskifte.

En overdragelse af den bestemmende indflydelse til fonden indebærer dog også en risiko for, at fonden fravælger at lade Ejendomsselskabet A/S udlodde udbytte. Dette kan vanskeliggøre finansieringen af generationsskiftet med selskabets egne midler. En måde at imødegå dette på er ved at vælge Junior1 ind i bestyrelsen for Ejendomsselskabet A/S. Herved opnår Junior1 indflydelse på beslutningerne i selskabet, hvilket ligeledes stemmer overens med Seniors ønske.

Idet den erhvervsdrivende fond ved denne model vil opnå den bestemmende indflydelse, vil der ikke være en årsag til, at de resterende aktier skal fordeles skævt mellem Junior1 og Junior 2. I det efterfølgende eksempel vil fordelingen derfor være 25 pct. af aktierne til den erhvervsdrivende fond med 51 pct. af stemmerettighederne, 37,5 pct. til hver af de to juniorer med medfølgende 24,5 pct. af stemmerettighederne til hver af juniorerne.

Koncernstrukturen vil i dette scenarie kunne illustreres som i Figur 11.



Figur 11 – Koncernstruktur efter gennemførelse af dispositioner i mulighed 2, Kilde: Egen tilvirkning

15.2.1 Det økonomiske aspekt af mulighed 2

Nøgletallene for Ejendomsselskabet A/S fremgår af Figur 8.

Overdragelsen af 25 pct. af aktiekapitalen til den erhvervsdrivende fond kan jf. ABL § 35 B, stk. 1, nr. 6 ikke overdrages med en modydelse og overdragelsen skal have karakter af en donation. Dette er et af kriterierne, der medvirker til, at Senior ikke skal afståelsesbeskattes af overdragelsen.

Overdragelsen af 25 pct. af aktiekapitalen medfører, at den erhvervsdrivende fond skal beregne og føre en saldo for stifterskatten jf. ABL § 35 D, stk. 1. Stifterskatten er beregnet i Figur 12 og er opgjort til 2.200 t.kr. Stifterskatten forfalder til betaling efter reglerne i ABL §§ 35 D, stk. 2-6 og § 35 E. Stifterskatten kan nedbringes med uddelinger, som ikke er fradragsberettiget i opgørelsen af fondens skattepligtige indkomst, hvorved fonden i princippet helt kan undgå at skulle afregne stifterskatten.

Den erhvervsdrivende fond	T.kr.
Aktiernes anskaffelsessum	2.500
Handelværdi	12.500
Grundlag for beregning af stifterskat	10.000
Stifterskat (ABL § 35 D (22 pct.))	2.200

Figur 12 – Opgørelse af stifterskatten ved mulighed 2, Kilde: Egen tilvirkning

Overdragelsen til den erhvervsdrivende fond uden vederlag medfører ikke, at overdragelsen til juniorerne ikke kan ske med vederlag som modydelse.

Overdragelsen af 37,5 pct. af aktierne til hver af juniorerne tager udgangspunkt i, at 25 pct. af Ejendomsselskabet A/S overdrages som gave til hver af juniorerne og de resterende 25 pct. (12,5 pct. til hver) overdrages mod vederlag.

Ved mulighed 2 er der ikke forskel i de ejerandele Junior 1 og Junior 2 får overdraget og gaveafgiften, herunder overdragelsen mod vederlag er opgjort i Figur 13. Figuren er en beregning af gaveafgiften for hver person.

Junior 1 & 2 gaveafgiftsberegning (37,5 pct. af Ejendomsselskabet A/S)	T.kr.
Skematisk værdiansættelse	15.000
Nedslag for latent skat (KSL § 33 D, stk. 3 (22 pct.))	-3.300
Samlet overdragelsessum	11.700
- Heraf gave	7.800
- Heraf overdragelse mod vederlag	3.900
Værdi af gave	7.800
Bundfradrag (2025)	-76,9
Grundlag for beregning af gaveafgift	7.723
Beregnet gaveafgift (10 pct.)	772

Figur 13 – Beregning af gaveafgift ved mulighed 2 for Junior1 og Junior2, Kilde: Egen tilvirkning

Som det fremgår af Figur 13 er gaveafgiften beregnet som 10 pct. af den skematiske værdiansættelse fratrullet nedslaget for den latente skat efter KSL § 33 D, stk. 3. Nedslaget vil ligeledes kunne ske ud fra en individuel vurdering efter KSL § 33 C, det er dog den objektive vurdering efter KSL § 33 D, stk. 3 der er anvendt til beregningen af den latente skat i ovenstående eksempel.

Successionsoverdragelsen til juniorerne er omfattet af reglerne for nedsat bo- og gaveafgift og beregnes derfor efter reglerne i BAL § 23 a som 10 pct. af den andel, der udgør en gave. Gaveafgiften skal finansieres og betales personligt af hver person.

Derudover skal den resterende del af overdragelsen finansieres. Dette kan f.eks. ske ved et gældsbrev til Senior eller ekstern finansiering. Der henvises til afsnit 12.1 for nærmere gennemgang af finansiering af overdragelse mellem personer.

15.2.2 Opsummering af mulighed 2

Fordelene ved mulighed 2 er flere end ved mulighed 1 og risiciene er ligeledes mindre.

Ved mulighed 2 er der ikke risiko for, at successionsoverdragelsen til fonden ikke kan gennemføre som følge af, at betingelserne i ABL § 34, stk. 7 ikke overholdes. Da virksomheden, der generationsskiftes ved mulighed 2, forbliver uændret, vil den fortsat kunne anses for at være en aktiv erhvervsvirksomhed.

Derudover vil Seniors ønske om at skabe velstand hos de efterfølgende generationer i højere grad være opfyldt ved mulighed 2, fremfor mulighed 1. Dette skyldes, at den erhvervsdrivende fond er en selvejende institution, der er stiftet med det vedtægtsbestemte formål at videreføre den erhvervsvirksomhed, der er overdraget til fonden.

Seniors ønske om at bygningerne hvori idrætsforeningen er hjemhørende fortsat skal gavne idrætsforeningen vil stadig kunne opfyldes, idet fonden kan have et almennyttigt formål, som kan være at støtte lokale idrætsforeninger.

Seniors ønske om, at Junior1 skal have indflydelse på driften af Ejendomsselskabet A/S, vil fortsat kunne opfyldes gennem et bestyrelsesmedlemskab. Som medlem af bestyrelsen får Junior1 ligeledes indflydelse på selskabets udbyttepolitik og de konkrete udlodninger.

16 Overdragelse mellem selskaber

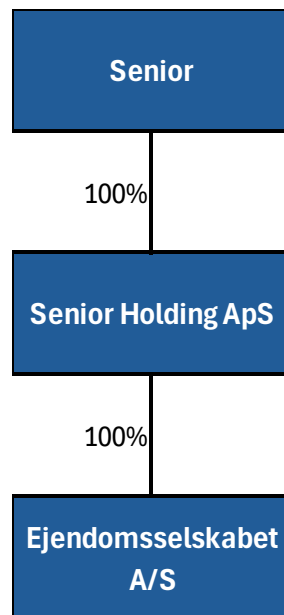
En alternativ løsning til generationsskifte med succession, er en overdragelse mellem selskaber. Overdragelse mellem selskaber giver Senior en række andre muligheder for at gennemføre generationsskiftet end succession gør. Overdragelse mellem selskaber kan som ved succession gøre generationsskiftet mindre likviditetstungt, men med den nuværende koncernstruktur jf. Figur 5, kræver et generationsskifte mellem selskaber, at planlægningen påbegyndes i god tid. Overdragelse mellem selskaber medfører en udskudt beskatning som følge af, at afståelse af datterselskabsaktier ikke udløser beskatning. Udskydelsen af beskatningen sker dog alene indtil Senior vælger at udtrække penge til privaten i form af udbytte, hvorfor skatteudskydelsen ikke nødvendigvis varer så længe som ved succession. Generationsskifte mellem selskaber giver familien et større udvalg til, hvordan generationsskiftet kan tilrettelægges og gennemføres, men der medfølger også andre konsekvenser end ved en successionsoverdragelse.

16.1 Aktieombytning

Overdragelse mellem selskaber kan med den nuværende selskabsstruktur, hvor Senior ejer Ejendomsselskabet A/S direkte ikke lade sig gøre og en overdragelse uden succession med den nuværende struktur vil medføre afståelsesbeskatning for Senior. Dette vil desuden være likviditetstungt for juniorerne, da værdiansættelsen vil skulle ske til markedspris.

Processen for tilpasning af selskabsstrukturen strækker sig over en længere årrække, da forskellige regler omkring ejerskabstider m.m. indtræder. Denne mulighed vil derfor kræve, at planlægningen af generationsskiftet starter i god tid.

Første skridt mod en overdragelse mellem selskaber er, at Senior foretage en aktieombytning af aktierne i Ejendomsselskabet A/S. Aktierne i Ejendomsselskabet A/S (det erhvervede selskab) indskydes i et nyt selskab, Senior Holding ApS (Det erhvervende selskab), hvorved der opstår en holdingstruktur jf. Figur 14.



Figur 14 – koncernstruktur efter aktieombytning, Kilde: Egen tilvirkning

Senior Holding ApS bliver herefter moderselskab for Ejendomsselskabet A/S og aktierne er derfor med en 100 pct. ejerandel kategoriseret som datterselskabsaktier i Senior Holding ApS. Senior kan vælge at foretage en aktieombytning med eller uden tilladelse jf. tidligere afsnit herom. Hvis aktieombytningen foretages med tilladelse, skal Senior udarbejde en begrundelse for, hvad den forretningsmæssige baggrund for aktieombytningen er, da dette er en af de grundlæggende betingelser for at kunne modtage en tilladelse til at gennemføre en skattefri aktieombytning. Tidligere domsafgørelser tegner et billede af, at generationsskifte ikke i sig selv giver mulighed for tilladelse, men at tilladelsen ofte gives, med baggrund i, at omstruktureringen foretages som led i et generationsskifte.

Kan tilladelsen ikke opnås, er der mulighed for at lave en skattefri aktieombytning uden tilladelse. Dette medfører et 3-årigt holdingkrav for Senior Holding ApS, der efter aktieombytningen ikke kan afstå aktierne i Ejendomsselskabet A/S inden for en treårig periode. Afstår Senior Holding ApS aktierne inden for den treårige periode, bortfalder skattefriheden og der skal gives meddelelse herom til Skattestyrelsen senest en måned efter afståelsen.

16.2 Planlægning af generationsskiftet og overvejelser

Senior har et ønske om, at det kommende generationsskifte også skal komme idrætsforeningen til gavn og der er en række muligheder for at dette kan lade sig gøre.

På samme måde som ved succession kan Ejendomsselskabet A/S ophørsspaltes, hvorved de bygninger idrætsforeningen er hjemmørende i, kan overdrages til en erhvervsdrivende fond,

hvis formål er at komme idrætsforeningen til gode. Det almennyttige formål behøver ikke at omfavne særligt bredt og kan godt alene være, at komme en bestemt idrætsforening til gode. Dette blev bl.a. bekræftet af Skatterådet i SKM2022.47.SR.

Der er lempeligere krav til overdragelsen af datterselskabsaktier fra et holdingselskab til en almennyttig fond end ved successionsoverdragelse til en fond. Det er bl.a. ikke et krav at fonden opnår bestemmende indflydelse det overdragne selskab som der er ved en successionsoverdragelse. Det medfører at en eventuel ophørsspaltning ikke nødvendigvis er påkrævet og driften af Ejendomsselskabet A/S kan derfor bevares i ét selskab, der fortsat kommer idrætsforeningen til gode.

Overdragelse til en fond indebærer desuden adskillige øvrige fordele. Blandt andet undgås udvanding af kapitalandele i de følgende generationer, såfremt den bestemmende indflydelse overdrages, og det sikres, i overensstemmelse med Seniors ønske, at virksomheden kan føres videre igennem generationer og fortsat være til gavn. Fonden vil i praksis ikke kunne afhænde kapitalandelene, da dette ville stride mod fondens formål. Endvidere har familien mulighed for at opretholde en væsentlig indflydelse på Ejendomsselskabet A/S gennem bestyrelsesposter i fonden. Selvom fonden ikke må anses for at være en familiefond, gælder dette forbud ikke for selve indtagelsen af bestyrelsesposter. At overdragerens nærtstående indtræder i bestyrelsen, medfører således ikke, at fonden karakteriseres som en familiefond. Seniors ønske om, at Junior1 skal videreføre Ejendomsselskabet A/S, kan derfor opfyldes gennem en sådan bestyrelsespost. Derudover skal fonden have et almennyttig formål, der gør, at fonden fortsat kan komme idrætsforeningen til gode.

Det er afgørende, at Senior søger tilladelse hos Skatterådet, før aktierne overdrages til fonden, idet en overdragelse uden denne godkendelse vil blive betragtet som maskeret udbytte og Senior vil blive beskattet i henhold til gældende regler herom.

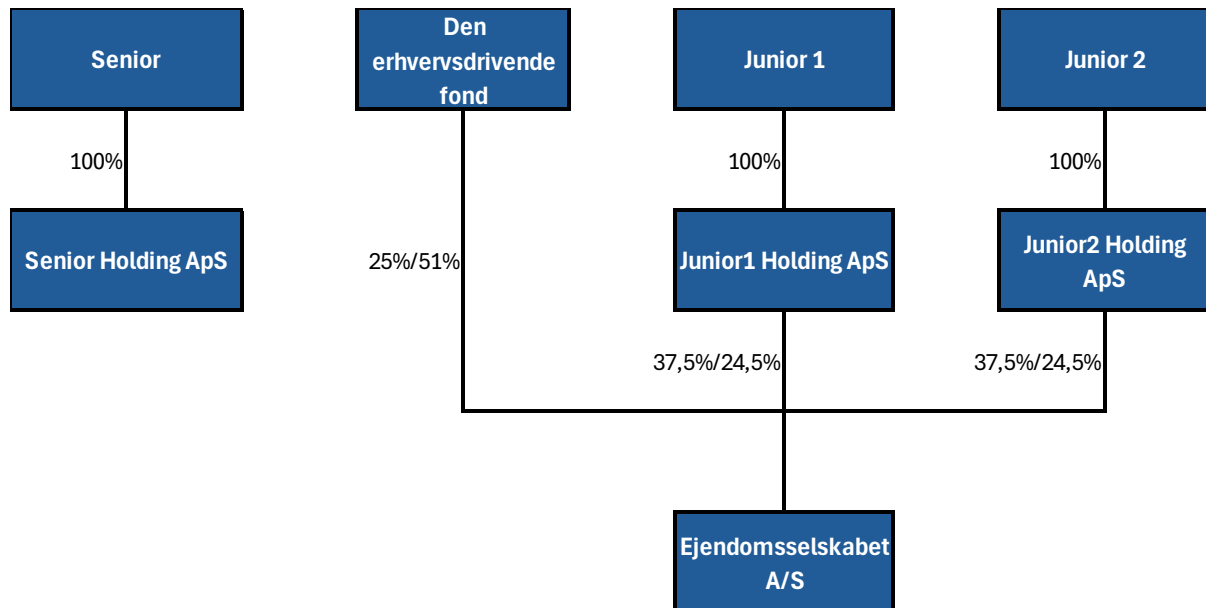
På samme måde som ved succession vil en ophørsspaltning ikke give den store mening, idet den ”virksomhed” der efterfølgende vil blive overdraget til fonden, ikke udgør en aktiv erhvervsvirksomhed. Den vil være afhængig af det nyoprettede Ejendomsselskab 2 A/S administration for at kunne drives.

Nedenfor gennemgås en generationsskiftemodel uden ophørsspaltning. Fokus rettes mod overdragelse af en andel til den fond, der skal opnå den bestemmende indflydelse,

idet denne model imødekommer størstedelen af Seniors ønsker ved generationsskiftet. De efterfølgende afsnit behandler yderligere de forskellige metoder, hvorpå finansieringen af generationsskiftet kan tilrettelægges.

16.3 Gennemførelse af generationsskiftet

Den selskabsstruktur, der vil fremkomme efter den treårige karensperiode som følge af aktieombytningen fremgår af Figur 15.



Figur 15 – Koncernstruktur efter gennemførelse af generationsskiftet ved overdragelse mellem selskabet, Kilde: Egen tilvirkning

Som det ses af Figur 15 ejer Senior ikke længere noget af Ejendomsselskabet A/S. Afhængigt af finansieringsmetoden er det en nødvendighed, at Senior Holding ApS fortsat ejer en andel af Ejendomsselskabet A/S, særligt A/B modellen kræver, at Senior Holding ApS fortsat besidder en ejerandel i Ejendomsselskabet A/S. Såfremt generationsskiftet finansieres og gennemføres med en forlods udbytteret i en A/B model, kræver det at Senior opretholder en ejerandel frem til at udbytteretten er udloddet.

Den erhvervsdrivende fond modtager 25 pct. af aktierne og 51 pct. stemmerettighederne i Ejendomsselskabet A/S. Denne overdragelse er skattefri for både Senior Holding ApS og Senior personligt, jf. LL § 16 A, stk. 4, nr. 4., med henvisning til, at overdragelsen sker i Seniors ideelle interesse jf. LL § 16 A, stk. 2, nr. 5. Forud for overdragelsen til den erhvervsdrivende fond, skal Senior dog have opnået tilladelse hertil fra Skatterådet.

Juniorerne modtager hver 37,5 pct. af aktierne og 24,5 pct. af stemmerettighederne. Dette medfører, at de opnår en stor andel af overskuddet i virksomheden, trods det er fonden, som har den bestemmende indflydelse. Seniors ønske om, at fremtidige generationer ligeledes skal have økonomisk gavn af ejendomsselskabet, opnås derved.

16.4 Finansiering af generationsskiftet

Nedenfor gennemgås to metoder for, hvordan finansieringen af et generationsskifte kan gennemføres for at opnå den ovenstående koncernstruktur. De to metoder er følgende:

1. Gældsbev
2. Ekstern finansiering

16.4.1 Gældsbev

En ofte anvendt og simpel metode for at finansiere et generationsskifte mellem selskaber er at finansiere overdragelsen med et gældsbev mellem sælger og køber. Denne type finansiering medfører, at der ikke skal optages ekstern gæld og man på sigt anvender selskabets midler, til at finansiere generationsskiftet. Dette sker ved, at gældsbevene mellem Senior Holding ApS og juniorernes holdingselskaber, vil kunne afdrages med det udbytte der udloddes fra Ejendomsselskabet A/S og Juniorerne vil på den måde aldrig selv skulle finde den nødvendige likviditet til at overtage ejerandelene i Ejendomsselskabet A/S.

De to juniorer skal dog være opmærksomme på, at Den erhvervsdrivende fond opnår den bestemmende indflydelse. Det betyder, at fonden har den afgørende stemme i forhold til, hvornår og hvor meget udbytte, der skal udbetales. Junior 1 har medbestemmelse i form af bestyrelsesmedlemsskabet, dog kan flertallet i bestyrelsen ikke uden forudgående tilladelse, bestå af stifteren eller nærtstående til stifteren, da en fond skal være en uafhængig selvejende institution.

Efter overdragelsen og finansiering af generationsskiftet, vil balancerne i Senior Holding ApS, Juniorernes holdingselskaber samt den erhvervsdrivende fond, se ud som i Figur 16. Der tages udgangspunkt i, at overdragelsen sker til handelsværdien på 50.000 t.kr. jf. Figur 8.

Senior Holding ApS	T.kr.
Kapitalandele	0
Tilgodehavende gældsbrief hos Junior 1 Holding ApS	18.735
Tilgodehavende gældsbrief hos Junior 2 Holding ApS	18.735
Likvider	30
Aktiver i alt	37.500
Egenkapital	37.500
Passiver i alt	37.500

Junior 1 Holding ApS og Junior 2 Holding ApS	T.kr.
Kapitalandele	18.750
Likvider	5
Aktiver i alt	18.755
Egenkapital	20
Gældsbrief	18.735
Passiver i alt	18.755

Den erhvervsdrivende fond	T.kr.
Kapitalandele	12.500
Likvider	0
Aktiver i alt	12.500
Grundkapital	12.500
Passiver i alt	12.500

Figur 16 – Balance for Senior Holding ApS, Junior1 og 2 Holding ApS og for Den erhvervsdrivende fond, Kilde: egen tilvirkning

16.4.2 Ekstern finansiering

Som alternativ til finansieringen med gældsbriefe mellem seniors holdingselskab og juniorernes holdingselskaber, vil det være muligt at finansiere generationsskiftet med ekstern gæld. I så fald vil gældsbriefe i Figur 16 erstattes af likvider og rentebærende gæld, f.eks. bankgæld. Gældsbriefe skal være på markedsvilkår, men i og med, at generationsskiftet i sidste ende vil blive finansieret med det udbytte, der udbetales fra Ejendomsselskabet, vil den eksterne finansiering, hvis det er muligt ikke blive anvendt. Dette skyldes, at de i et sådant tilfælde vil være en ekstern part, der modtager en andel af betalingen og finansieringen, hvorfor Ejendomsselskabet A/S' likviditet ikke vil blive anvendt til gavn for fremtidige generationer, men i stedet til betaling af renterne.

16.5 Opfølgning på overdragelse mellem selskaber

Når et selskab skal overdrages til næste generation, kan det ske både ved overdragelse mellem personer eller overdragelse mellem selskaber. Overdragelsen mellem selskaber kræver i første omgang at Ejendomsselskabet A/S bliver aktieombyttet, således at Seniors aktier i Ejendomsselskabet A/S ombyttes til aktier i et nyt overliggende holdingselskab, Senior Holding ApS. Såfremt aktieombytningen sker som en skattefri aktieombytning uden tilladelse, vil der være en treårig periode, hvor senior ikke kan foretage yderligere omstruktureringer medmindre Senior Holding ApS alene vederlægges med aktier. Senior kan derudover, som udgangspunkt ikke afstå de aktier, der har været en del af en omstrukturering inden for en treårig periode idet skattefriheden ville ophøre og der vil skulle ske meddelelse til skat herom.

Senior kan vælge at ansøge om en tilladelse til at foretage en skattefri aktieombytning. Det kræver at aktieombytningen sker af forretningsmæssige årsager og ikke har skatteundgåelse eller skatteunddragelse som hovedformål.

Ved at foretage et generationsskifte, hvor den bestemmende indflydelse overdrages til en erhvervsdrivende fond, vil stemmerettighederne ikke på sigt blive udvandet. Ejendomsselskabet A/S vil derfor på bedst mulig vis kunne videreføres og komme de efterfølgende generationer og idrætsforeningen til gavn, idet fonden stiftes med det formål at videreføre den erhvervsvirksomhed, der drives i Ejendomsselskabet A/S.

En overdragelse af den bestemmende indflydelse til den erhvervsdrivende fond udelukker derudover ikke, at det er Junior1 der står med ansvaret for at videreføre driften. Junior1 vil kunne indsættes i bestyrelsen og på den måde drive Ejendomsselskabet A/S videre.

Junior1 og Junior2 vil fortsat kunne opnå en fremtidig økonomisk gevinst idet det kun er 25 pct. af aktiekapitalen, der overdrages til den erhvervsdrivende fond. 75 pct. af fremtidige udbytter vil fortsat gå direkte til Junior1 og Junior 2 via deres respektive holdingselskaber.

Senior vil ved overdragelsen mellem selskaber ligeledes få en økonomisk gevinst, idet der uanset finansieringsmetoden vil være en betaling til Senior Holding ApS. Betalingen vil enten ske løbende som afdrag på gældsbreve eller direkte betaling, hvis juniorerne finansierer generationsskiftet med ekstern finansiering.

17 Vurdering

17.1 Pengetanksreglen

Lovændringen i lov nr. 369 af 09-04-2025 har markant ændret mulighederne for generationsskifte af ejendomsselskaber. Ophævelsen af ejendomsselskabers status som pengetanke har givet ejendomsselskaber adgang til succession, hvilket udgør et centralt skifte med stor praktisk betydning. Det nye retsgrundlag giver mulighed for at gennemføre generationsskifte uden likviditetsbelastende avancebeskatning, hvilket mindsker barriererne for, at næste generation kan videreføre virksomheden.

Det vurderes dog, at ændringen af pengetanksreglen rejser væsentlige fortolkningsusikkerheder. ABL § 34, stk. 7 anvender udtryk som “overvejende”, “sædvanligvis”, “afgørende” og “uafhængig”, som alle lægger op til, at der skal foretages en konkret vurdering. Ejendomsselskaber skal derfor være særligt opmærksomme på, om aktiviteten anses for at være aktiv eller passiv. Forarbejderne giver visse retningslinjer, men loven er ny og uprøvet, og den kommende praksis vil derfor være afgørende for, hvornår et ejendomsselskab anses for at være aktivt drevet. Dette skaber usikkerhed for virksomheder, der planlægger generationsskifte, og understreger behovet for klar administrativ praksis.

Ændringen af pengetanksreglen har desuden lettet behovet for omstruktureringer af ejendomsselskaber i forbindelse med generationsskifte, da der ikke længere er behov for at tilføre aktiv kapital eller udskille passiv kapital i forbindelse med et generationsskifte.

17.2 Skematisk værdiansættelse

En væsentlig del af vurderingen af den nye lovgivning vedrører den skematiske værdiansættelse, som giver skatteyderen et retskrav på at anvende metoden ved beregning af bo- og gaveafgiften, medmindre virksomheden falder under én af de to undtagelser til retskravet. Formålet med metoden er at skabe større forudsigelighed. Forudsigeligheden var tidligere en udfordring, da værdiansættelsen efter de tidligere cirkulære indebar betydelige skønsmæssige elementer som skattestyrelsen kunne tilsidesættelse. Ved at fjerne denne usikkerhed i planlægningsfasen kan virksomheder lettere tilrettelægge økonomien i generationsskiftet. For ejendomsselskaber, hvor værdierne ofte er bundet i anlægsaktiver, kan den skematiske værdiansættelse medføre en mere stabil beregning af afgiftsgrundlaget, hvilket vurderes at være særligt hensigtsmæssigt i planlægningsfasen af et generationsskifte.

Selvom den skematiske værdiansættelse er omfattet af et retskrav, medfører de to undtagelser en vis usikkerhed, da de to undtagelser også indeholder skønselementer ift. om de er omfattet eller ej, så som hvorvidt ny aktivitet er en integreret del af virksomheden eller om hvornår man må antage at virksomhedens aktiviteter i overvejende grad består i udvikling og ejerskab af immaterielle aktiver, der endnu ikke har givet afkast. Den fremtidige retspraksis vil derfor være afgørende for at skabe klarhed for virksomheder, der ønsker at anvende den skematiske værdiansættelse, om, hvornår retskravet er gældende, og hvornår det ikke er.

17.3 Fondsløsninger

Generationsskifte til erhvervsdrivende fonde kan skabe stabilitet og sikre virksomhedens langsigtede videreførsel, da ejerforholdet ikke udvandes i yderligere i efterfølgende generationsskifter.

Når der sker successionsoverdragelse til en fond, er det et krav, at fondens vedtægtsbestemte formål er at eje og drive virksomheden videre. Selv om succession kan anvendes ved overdragelse til en erhvervsdrivende fond, er modellen ikke helt skattefri for fonden. På samme måde som ved succession mellem familiemedlemmer overtager fonden en latent skat, som forfalder ved senere afståelse af aktier eller ved udlodning af udbytte.

Der vurderes ikke i praksis at væsentlig forskel på opnåelsen af skattefrihed ved overdragelse til en erhvervsdrivende fond, hvad enten overdrageren er en person eller et selskab. Dette skyldes, at stifterskatten ved successionsoverdragelsen kan nedbringes med uddelinger, hvorfor den i praksis formentlig ikke vil udgøre en reel økonomisk belastning.

En væsentlig diskussion er, om overdragelse til en fond kan betragtes som et reelt generationsskifte, da ejerskabet overgår til en selvstændig juridisk enhed uden egentlige ejere og den bestemmende indflydelse flyttes fra familien til fonden. Derudover er skattefriheden ved overdragelsen til erhvervsdrivende fonde betinget af, at fonden ikke må begunstige en bestemt familie. Det er muligt for familien fortsat af have indflydelse igennem bestyrelsesposter, men hvis næste generation ikke får en central rolle i bestyrelsen eller direktionen, kan overdragelsen bedst karakteriseres som en strukturel ejerskabsændring snarere end et generationsskifte.

Selvom inddragelse af en erhvervsdrivende fond kan understøtte Seniors ideelle formål og sikre kontinuitet i ejerskabet, vurderes det samtidig at indebære en væsentlig økonomisk risiko for næste generation, idet fondens bestemmende indflydelse kan begrænse udbytteadgangen og dermed mulighederne for gældsafvikling.

17.4 Finansiering

Succession som værktøj ved generationsskifte giver en væsentlig likviditetsmæssig fordel, idet skatten udskydes i stedet for at blive udløst på overdragelsestidspunktet. Det skal dog bemærkes, at en afståelse uden for successionsrækken vil udløse den latente skat.

Finansieringsbyrden reduceres derudover for den overtagende part, da afgiftsgrundlaget reduceres med den latente skat. For ejendomsselskaber, der historisk ikke har haft mulighed for at anvende succession, kan denne ændring være afgørende. Trods de forbedrede rammer er det relevant at diskutere, om succession altid er den mest fordelagtige model. Den latente skattebyrde kan være betydelig og særligt i ejendomsselskaber, hvor aktiverne kan være berørt af markante værdistigninger.

Selvom lovændringerne reducerer afgifts- og skattebetalingen, løser de ikke de grundlæggende finansieringsudfordringer. Virksomheder er i dag typisk større og mere værdifulde, hvilket øger behovet for ekstern finansiering. Dette er særligt relevant for ejendomsselskaber, hvor kapitalen er bundet i aktiver, og driftsresultatet ikke nødvendigvis genererer et stort frie pengestrømme. Der vil derfor fortsat være behov for kombinationer af gaveløsninger, gældsbreve, bankfinansiering eller udlodning.

Finansieringsspørgsmålet vurderes at have afgørende betydning for valget af generationsskiftemodel i praksis. Det er i den forbindelse centralt, om det selskab, der generationsskiftes, har tilstrækkelige frie pengestrømme. Såfremt dette ikke er tilfældet, vil afhængigheden af ekstern finansiering være væsentlig større. For ejendomsselskaber, hvor en betydelig del af pengestrømmene anvendes til afdrag på gæld, kan udbyttekapaciteten være begrænset, hvilket øger risikoen for, at generationsskiftet bliver økonomisk sårbart, selv ved anvendelse af skattemæssigt lempelige modeller.

17.5 Bløde værdier

Generationsskifte er ikke alene en juridisk og økonomisk proces, men også en strategisk og relationel udfordring. Valget af metode kan have betydelig indflydelse på både familiens interne relationer og virksomhedens fremtidige styring. Mange virksomheder ønsker at bevare ejerskab og kontrol i familien, men dette forudsætter, at næste generation besidder både kompetencer og vilje til at videreføre virksomheden. Uenigheder om roller, forskelle i motivation og manglende afklaring af forventninger kan skabe væsentlige konflikter, især når flere arvinger har forskellige interesser eller ambitionsniveauer. Hvis processen ikke tilrettelægges efter parternes individuelle behov, kan et generationsskifte belaste de familiemæssige relationer.

Stærke familiemæssige bånd kan fungere som en stabiliserende faktor, når der er fælles forståelse for virksomhedens fremtid og enighed om fordelingen af ansvar og beslutningskompetencer. En tidlig og struktureret dialog om roller og ønsker kan reducere risikoen for konflikter og sikre en mere smidig overgang. Det er dog afgørende at vurdere, om den valgte model for generationsskiftet understøtter både familiens ønsker og virksomhedens behov. Dermed bliver de familiemæssige forhold ikke kun et spørgsmål om arv, men om at etablere en ejerstruktur, der kan fungere på lang sigt.

17.6 Case-analyse

Som det fremgår af afsnit 15 og 16, findes der flere metoder til at gennemføre et generationsskifte, og disse metoder opfylder familiens behov på forskellige måder. Den centrale sondring ligger mellem overdragelse mellem personer og overdragelse mellem selskaber, hvor hver tilgang har sine fordele og ulemper.

I casen vurderes successionsmodellens mulighed 2 som den mest hensigtsmæssige løsning ved generationsskiftet. Det er tillige denne løsning som på bedste vis vil kunne opfylde Seniors ønsker. Denne model sikrer, at virksomheden fortsat anses som en aktiv erhvervsvirksomhed med udlejning af fast ejendom, da driften forbliver i Ejendomsselskabet A/S. Dermed reduceres risikoen for problemer med pengetanksreglen, som tidligere har været en væsentlig barriere for ejendomsselskaber og fortsat udgør en udfordring ved mulighed 1.

De økonomiske konsekvenser er markante. Ved mulighed 2 skal der betales cirka 772 t.kr. i gaveafgift pr. person og finansieres omkring 3.900 t.kr. i overdragelsessum, mens mulighed 1 medfører en gaveafgift på cirka 1.053 t.kr. pr. person og en finansieringsbyrde på 5.304 t.kr. for Junior 1. Forskellen gør mulighed 2 mere attraktiv, da den reducerer likviditetsbelastningen for næste generation, dog indebærer løsningen også en overdragelse af den bestemmende indflydelse til Den erhvervsdrivende fond.

Finansieringen kan ske via eksterne lån eller private gældsbreve. Sidstnævnte løsning kan dog begrænse Seniors økonomiske råderum, da likviditeten først frigives i takt med, at gælden afdrages.

Sammenlignet med overdragelsen mellem selskaber vurderes mulighed 2 for at være mindre likviditetstung, da overdragelsen værdiansættes til den skematiske værdiansættelse, som i casens tilfælde er lavere end handelsværdien. Derudover udskydes skattebetalingen samtidigt

med at Senior modtager midler personligt, frem for til et holdingselskab, hvor udlodninger vil udløse udbyttebeskatning.

Mulighed 2 anses derudover for at være den bedste model for generationsskiftet, da modellen er simplere sammenlignet med både mulighed 1 ved successionsoverdragelse samt overdragelsen mellem selskaber. Dette skyldes, at den ikke kræver en forudgående omstrukturering inden generationsskiftet gennemføres.

Overdragelse mellem selskaber i afsnit 16 bygger på samme struktur som mulighed 2, men kræver en forudgående aktieombytning, hvilket medfører en karenperiode, hvis reglerne for skattefri aktieombytning uden tilladelse anvendes. Fordelen ved at foretage et generationsskifte i selskabsform kan dog være, at salget fra Seniors holdingselskab er skattefrit og gevinsten vil først blive beskattet når Senior vælger at trække udbytte ud fra holdingselskabet, hvilket er fordelagtigt såfremt senior ønsker at foretage andre investeringer.

En væsentlig udfordring ved både mulighed 2 og overdragelse mellem selskaber er, at fonden opnår bestemmende indflydelse. Dette kan påvirke udbyttepolitikken og dermed børnenes evne til at afdrage gæld såfremt fonden ikke vælger at udlodde udbytte fra Ejendomsselskabet A/S. For ejendomsselskaber med høj gearing og begrænsede frie pengestrømme kan dette være en betydelig risiko, da afkastet kan være beskedent i forhold til ejendommenes værdi og den samlede overdragelsessum.

17.7 Opsummering af vurdering

Den nye lovgivning har markant forbedret mulighederne for generationsskifte i ejendomsselskaber ved at åbne for succession og indføre et retskrav på en skematisk værdiansættelse. Disse ændringer reducerer likviditetsbelastningen og skaber større forudsigelighed, men løser ikke alle udfordringer. Finansiering, strukturvalg og familiemæssige hensyn er fortsat centrale faktorer, der kræver grundig planlægning. Et succesfuldt generationsskifte forudsætter derfor en helhedsorienteret tilgang, hvor juridiske og skattemæssige rammer kombineres med klare aftaler om roller og videre drift.

18 Konklusion

Analysen viser, at der ikke findes noget entydigt svar på, hvordan et generationsskifte bedst kan planlægges og tilrettelægges i et ejendomsselskab, da planlægningen og tilrettelæggelsen af et generationsskifte er en individuelt tilpasset løsning baseret på de involverede parter individuelle behov. En central udfordring kan være, at overdragerens og erhververens interesser ofte er forskellige. Derudover skal der stilles spørgsmål om, hvorvidt hele virksomheden skal overdrages, eller om der er tale om en delvis overdragelse, samt hvordan stemmerettigheder og ejerskabsstrukturen skal organiseres. Disse faktorer understreger behovet for en grundig og langsigtet planlægning, hvor juridiske, skattemæssige og finansielle aspekter inddrages samt at generationsskiftet er en individuel løsning tilpasset til de involverede parter behov.

Der kan også være tale om et selskab med forskellige aktiviteter. Det bør afklares, om hele virksomheden skal overdrages, eller om der er tale om en deloverdragelse, eventuelt via en spaltning, vil være mest hensigtsmæssig. Analysen peger på, at der eksisterer en bred vifte af omstrukturerings- og generationsskiftemuligheder, herunder succession, aktieoverdragelse, etablering af holdingselskaber, overdragelse til erhvervsdrivende fonde mv. Valget af metode har betydelige økonomiske konsekvenser, som skal indgå i overvejelserne, før et generationsskifte kan planlægges og tilrettelægges. Analysen viser, at der er mange andre forhold, der skal inddrages i overvejelserne, hvis der skal foretages en omstrukturering. Blandt andet kan det foretages med eller uden tilladelse. Hvis ikke de subjektive krav for omstrukturering med tilladelse kan opfyldes, vil der være en karenperiode, hvor en efterfølgende overdragelse ikke vil være mulig. Dette understreger vigtigheden af at påbegynde planlægningen i god tid før gennemførslen. Derudover skal der også tages højde for, hvordan stemmerettighederne fordeles blandt aktionærerne, særligt i forbindelse med en omstrukturering uden tilladelse grundet det objektive majoritetskrav.

Finansieringsmulighederne for erhververen varierer betydeligt og afhænger af individuelle forhold, og der findes derfor ingen entydig konklusion på, hvad den økonomiske konsekvens er. Hvorvidt lån er muligt, om der overdrages ved gave eller med eller uden succession, har alle forskellig økonomisk betydning for generationsskiftets involverede parter.

Alt dette taler for, at der ikke kan drages en entydig konklusion om, hvordan et generationsskifte kan planlægges og tilrettelægges, samt hvilke økonomiske konsekvenser det ville have, da emnet ikke kan generaliseres, eftersom der er en nærmest uendelig række af variabler, der

skal tages i betragtning i forbindelse med et generationsskifte. Da det konkluderes, at der ikke kan tegnes en generel konklusion, er der i stedet foretaget en anbefaling af den medtagne case.

I den medtagne case kan det konkluderes, at mulighed 2 ved successionsoverdragelsen, hvor der sker overdragelse med succession, herunder overdragelse af en andel til en erhvervsdrivende fond, er den mest fordelagtige løsning. Dette skyldes særligt, at lov nr. 369 af 09-04-2025 har lempet reglerne for generationsskifte af ejendomsselskaber, der er aktivt drevet, betydeligt, da disse nu har adgang til succession samt retskrav på en skematisk værdiansættelse. Derudover er finansieringen lempet betydeligt, idet ejendomsselskaber nu kan overdrages med nedsat bo- og gaveafgift. Den skematiske værdiansættelsesmodel giver et retskrav på værdiansættelsen og beregning af afgiftsgrundlaget for gaveafgiften, hvilket sikrer, at beregningsgrundlaget ikke ændres efterfølgende. Tidligere har der været risiko for at beregningsgrundlaget efterfølgende blev ændret. Successionsoverdragelsen udskyder avancebeskatningen hos den overdragende part, hvilket yderligere er med til at lempe finansieringsbehovet ved generationsskiftet.

Mulighed 2 indebærer en overdragelse af den bestemmende indflydelse til en erhvervsdrivende fond, der kan skabe langsigtet stabilitet for de kommende generationer, hvilket var et af ønskerne i den medtagne case. Overdragelsen af den bestemmende indflydelse medfører dog en risiko for, at der gennemføres en begrænset udbyttepolitik, der kan gøre finansieringen vanskeligere, særligt som følge af, at de frie pengestrømme i ejendomsselskaber kan være minimale som følge af høj gældsafvikling. Derudover medfører overdragelse til en erhvervsdrivende fond med succession også en stifterskat, som fonden skal betale. I praksis vil denne dog have mindre betydning, da den kan nedskrives med udlodninger. For Junior1 og Junior2 er der en risiko for, at den økonomiske byrde bliver for høj, som følge af potentielt begrænset udbytte samt høj gaveafgift og gældsafvikling, enten på gældsbrief eller på ekstern gæld.

19 Litteraturfortegnelse

19.1 Bøger

Bolander, J, Madsen, L, Laursen, A, Langhave, I (2023), Lærebog om indkomstskat (20. udgave), Djøf Forlag

Hansen, L, Werlauff, E (2016), Den juridiske metode – en introduktion (2. udgave), Djøf Forlag

Olsen, Birgitte Sølvkær, (2023) Generationsskifte og omstrukturering Det skatteretlige grundlag (7. udgave), Djøf Forlag

Serup, Michael (2019). Generationsskifte - omstrukturering (3. udgave), Karnov Group Danmark A/S

19.2 Artikler og tidsskrifter

BDO (2025), Forbedring af generationsskiftemulighederne – lovforslaget er vedtaget i Folketinget. (online) tilgængelig på: <https://www.bdo.dk/da-dk/faglig-info/skat-og-moms/skat-og-moms-2025/forbedring-af-generationsskiftemulighederne> (tilgået 05-10-2025)

Fernstrøm, Andreas (2023), Ejerledede og familieejede virksomheder holder gang i lokalsamfundet. (online) tilgængelig på: <https://www.danskindustri.dk/arkiv/analyser/2023/8/ejerledede-og-familieejede-virksomheder-holder-gang-i-lokalsamfundet/> (tilgået 27-09-2025)

Green, Mathias (2025), Lempelse af pengetanksreglen markerer en stor sejr for ejendomsbranchen. (online) tilgængelig på: <https://ejd.dk/nyheder/lempelse-af-pengetanksreglen-markerer-en-stor-sejr-for-ejendomsbranchen> (tilgået 27-09-2025)

Melchior, Ebbe, Madsen, Dorte Borup, Grant Thornton Danmark (2012), Generationsskifte, Revitax / Karnov Group

Møller, J, Tærø Nielsen, P, Bjørn, Ole (1999), Generationsskifte: Revision, Skat og Finansiering

Tøjner, Jacob (2025), Nye regler for værdiansættelse af virksomheder: Hvad betyder L 123 for rådgivere? (online) tilgængelig på: <https://www.ditselskab.dk/mere-info/ophaevelse-goodwill-cirkulaere-vaerdiansaettelse-l123> (tilgået 12-10-20-2025)

19.3 Afgørelser

19.3.1 EU-domstolen

SU 2007,343 skattefri omstruktureringer - kontantvederlag - retsmisbrug

19.3.2 Højesteret

SKM2011.501.HR Skattefri tilførsel af aktiver - efterfølgende udlodning - tilbagekaldelse af tilladelse

SKM2018.41.HR Fraflytningsbeskatning - værdiansættelse af anparter - værdiansættelsescirkulæret - skøn

SKM2023.168.HR Passiv kapitalanbringelse – pengetankreglen – andele i vindmøller og solcelleanlæg via partnerselskaber

19.3.3 Administrative afgørelser m.v.

TfS 1992, 155 Ø Virksomhedsomdannelse – Overdragelsesomkostninger – Anskaffelsessummer

TfS 1994.816 LR Tilladelse – Spaltning – Livider – Ejendomme – Udskudte skatter

TfS 1996.899 Delvis spaltning - tilførsel af aktiver - fusion

SKM2001.37.LSR Objektiv skattepligt, aktieombytning

SKM2001.73.LR Tilførsel af aktiver - skattefri tilførsel af aktiver anset for skattepligtig - overtrædelse af vilkår - kontantvederlag

SKM2001.341.TSS Tilførsel af aktiver - efterfølgende udlodning af 2/3 af overkursen anset som kontant vederlag

SKM 2003.118 TSS Aktieombytning, ophørsspaltning, tilladelse, ikke skatteundgåelse, ikke skatteunddragelse

SKM2006.9 SKAT Skattefri, tilførsel, aktiver

SKM2007.433.SR Afståelse, vedtægtsændring

SKM2007.807.DEP Skattefri omstrukturering, aktieombytning, spaltning, generationsskifte

SKM2010.237.LSR Skattefri grenspaltning

LSR2011.10-02341 Afhændelse af aktier - ophævelse af opdeling i to aktieklasser

SKM2012.364.SR Tegningsretter - succession - spaltning – selskabsdeltagere

SKM2012.479.LSR Overdragelse af anparter med skattemæssig succession

SKM2012.504.SR Aktieombytning og holdingkravet

SKM2015.195.SR A/B-model - DCF - aktier - anparter - værdiansættelse

SKM2015.274.SR A/B-model - vedtægtsændring – værdiansættelse

SKM2019.371.SR Overdragelse af anparter ved en A/B-model med gevinstmulighed til børn
– Praksisændring

SKM2020.348.SKTST Styresignal om praksisændring for A/B-modeller vedr. medtagelse af
gevinstmulighed i værdiansættelsen

SKM2020.550.SR Successionsoverdragelse - pengetankreglen - udlejningsejendomme - passiv
kapitalanbringelse

SKM2021.2.SR Retserhvervelsestidspunkt – indestående på andelshaverkonti

SKM2021.535.SR Overdragelse til erhvervsdrivende fonde

SKM2022.46.SR Overdragelse af anparter til en almennyttig fond – værdiansættelse - omsæt-
telighedsbegrænsning

SKM2022.47.SR Overdragelse af anparter til fond - Tilladelse - Ikke udbyttebeskatning

SKM2022.77.SR Overdragelse af aktier til fond - tilladelse - ikke udbyttebeskatning

SKM2022.78.SR Skattemæssige konsekvenser ved overdragelse til fond

SKM2024.244.SR Tilladelse - overdragelse af kapitalandele til erhvervsdrivende fond

SKM2025.127.SKTST Styresignal – Ophævelse af CIR nr 45 af 28/03/2000 (TSS nr 2000-09)
og CIR nr 44 af 28/03/2000 (TSS nr 2000-10)

19.4 Lovgivning

19.4.1 Direktiver

Rådets direktiv 2009/133/EF af 19. oktober 2009 om en fælles beskatningsordning ved fusion, spaltning, partiel spaltning, tilførsel af aktiver og ombytning af aktier vedrørende selskaber i forskellige medlemsstater og ved flytning af et SE's eller SCE's vedtægtsmæssige hjemsted mellem medlemsstater

19.4.2 Love og lovbekendtgørelser

Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1953

Lovbekendtgørelse nr. 426 af 28. marts 2019 om beskatning ved dødsfald (Dødsboskatteloven)

Lovbekendtgørelse nr. 1836 af 16. september 2021 om indkomstbeskatning af selvstændige erhvervsdrivende (Virksomhedsskatteloven)

Lovbekendtgørelse nr. 11 af 6. januar 2023 om afgift af dødsboer og gaver (Boafgiftsloven)

Lovbekendtgørelse nr. 1510 af 8. december 2023 Ejendomsvurderingsloven (Ejendomsvurderingsloven)

Lovbekendtgørelse nr. 460 af 3. maj 2024 Kildeskatteloven (Kildeskatteloven)

Lovbekendtgørelse nr. 207 af 21. februar 2025 om beskatning af fonde og visse foreninger (Fondsbeskatningsloven)

Lovbekendtgørelse nr. 321 af 20. marts 2025 om erhvervsdrivende fonde (Lov om erhvervsdrivende fonde)

Lovbekendtgørelse nr. 331 af 20. marts 2025 om aktie- og anpartsselskaber (Selskabsloven)

Lov nr. 369 af 9. april 2025 om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love

Lovbekendtgørelse nr. 447 af 7. maj 2025 om fusion, spaltning og tilførsel af aktiver m.v. (Fusionsskatteloven)

Lov nr. 562 af 27. maj 2025 om ændring af ejendomsskatteloven, ejendomsvurderingsloven og forskellige andre love

Lov nr. 563 af 27. maj 2025 om ændring af ligningsloven, boafgiftsloven og forskellige andre love

Lovbekendtgørelse nr. 1098 af 27. august 2025 om den skattemæssige behandling af gevinst og tab ved afståelse af aktier m.v. (Aktieavancebeskatningsloven)

Lovbekendtgørelse nr. 1500 af 24. november 2025 om påligningen af indkomstskat til staten (Ligningsloven)

19.4.3 Lovforslag

LFF nr. 99 7. februar 2002, Forslag til lov om ændring af afskrivningsloven, aktieavancebeskatningsloven, ligningsloven, personskatteloven, selskabsskatteloven, virksomhedsskatteloven og andre skattelove

LFF nr. 29 7. oktober 2020, Forslag til lov om ændring af aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love

LFF 123 23. januar 2025, Forslag til lov om ændring af boafgiftsloven, aktieavancebeskatningsloven og forskellige andre love.

19.5 Øvrige kilder

BDO Danmark / Services / Tax Legal / Family Business / Generationsskifte i familievirksomheden. (online) tilgængelig på: <https://www.bdo.dk/da-dk/services-1/skat/family-business/generationsskifte> (tilgået 18-11-2025)

Danmarks Statistik (2023), Firmaer og koncerner. (online) tilgængelig på: <https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/erhvervsliv/erhvervslivets-struktur/firmaer-og-koncerner> (tilgået 27-09-2025)

Ejendom Danmark, Om Ejendom Danmark. (online) tilgængelig på: <https://ejd.dk/om-ejendomdanmark/> (tilgået 27-09-2025)

Nordnet Academy / Aktier. / A- og B-aktier. (online) tilgængelig på: <https://www.nordnet.dk/academy/a-og-b-aktier> (tilgået 29-11-2025)

SKAT: Den juridiske vejledning (2025-2), C.B.2.1.4.8.1 Værdiansættelse af aktieklasser i A/B-modeller

Skatteministeriet (2024), Aftale om et stærkere erhvervsliv. (online) tilgængelig på: <https://skm.dk/aktuelt/presse-nyheder/pressemeddelelser/bred-politisk-aftale-om-et-staerkere-erhvervsliv-paa-plads> (tilgået 28-09-2025)

Styresignal – Ophævelse af CIR nr 45 af 28/03/2000 (TSS nr 2000-09) og CIR nr 44 af 28/03/2000 (TSS nr 2000-10)